

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatii Financiare
pentru perioada de gestiune incheiata la
31 decembrie 2023

Intocmite in conformitate cu
Standardele Nationale de Contabilitate

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

Intocmite in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate

Cuprins	Pagina
Raportul auditorului independent catre Actionarul I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.	-
Bilantul	1 – 4
Situatia de profit si pierdere	5 – 6
Situatia modificarilor capitalului propriu	7 - 8
Situatia fluxurilor de numerar	9
Note la situatiile financiare	
1 Informatii generale despre Societate.....	10
2 Bazele intocmirii si politici contabile	11
3 Imobilizari necorporale.....	23
4 Imobilizari corporale	25
5 Investitii financiare	27
6 Alte active imobilizate	28
7 Stocuri.....	28
8 Alte active circulante	28
9 Creante comerciale si alte creante	29
10 Capital social si prime de capital	30
11 Credite bancare	30
12 Venituri anticipate pe termen lung.....	33
13 Datorii comerciale	33
14 Datorii fata de buget	33
15 Alte datorii curente	33
16 Alte provizioane	33
17 Venituri din vanzari	34
18 Costul vanzarilor.....	34
19 Alte venituri din activitatea operationala	35
20 Cheltuieli de distribuire	35
21 Cheltuieli administrative.....	35
22 Alte cheltuieli din activitatea operationala	36
23 Retribuirea personalului.....	36
24 Rezultatul din alte activitati	37
25 Impozitul pe venit.....	38
26 Tranzactii cu partile afiliate	38
27 Conditionalitati	40
28 Evenimente ulterioare datei bilantului	42

Building a better
working world

Ernst & Young SRL
51 Alexandru cel Bun Street
Chisinau MD+2012
Republic of Moldova

Tel: +373 22 214040
Fax: +373 22 214044
ey.com

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT *INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT*

Catre asociatii ICS Premier Energy Distribution SA
To the Shareholders of ICS Premier Energy Distribution SA

Report asupra auditului situatiilor financiare
Report on the Audit of the Financial Statements

Opinie cu rezerve
Qualified opinion

Am auditat situatiile financiare anexate ale entitatii ICS Premier Energy Distribution SA („Entitate”) care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2023, situatia de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu si situatia fluxurilor de numerar pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative.

We have audited the accompanying financial statements of ICS Premier Energy Distribution SA (“the Entity”), which comprise the balance sheet as at December 31, 2023, profit and loss account, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In opinia noastra, cu exceptia efectelor aspectului mentionat in paragraful „Bazele opiniei cu rezerve”, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Entitatii la data de 31 decembrie 2023, ca si a performantei financiare si a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru perioada de gestiune incheiata la aceasta data, in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate.

In our opinion, except for the effects of the matter mentioned in the paragraph “Basis for the qualified opinion”, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Entity as at December 31, 2023, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the National Accounting Standards.

Bazele opiniei cu rezerve
Basis for the qualified opinion

Dupa cum este prezentat in Notele 2.10.2 si 2.10.19 ale situatiilor financiare anexate, Societatea a adoptat o politica contabila pentru recunoasterea devierilor tarifare din distributia energiei electrice care decurg din diferentele intre veniturile calculate conform “Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice”, aprobata prin Hotararea Agentiei Nationale pentru reglementare in Energetica (“ANRE”) nr. 64 din 22 februarie 2018 (“Metodologie”), considerand costurile reglementate actuale si rentabilitatea capitalului din anul curent, si veniturile facturate sau estimate utilizand tarifele reglementate de distributie a energiei electrice in vigoare, precum si elementele financiare aferente. Conform Metodologiei, aceste devieri vor fi recuperate prin ajustarea tarifelor de distributie in perioadele urmatoare.

As presented in Notes 2.10.2 and 2.10.19 of the attached financial statements, the Company has adopted an accounting policy for the recognition of tariff deviations from the distribution of electricity arising from the differences between the revenues calculated according to the “Methodology for calculating, approving and applying tariffs for the electricity distribution service”, approved by the Decision of the National Energy Regulatory Agency (“ANRE”) no. 64 of February 22, 2018 (“Methodology”) considering the actual regulated costs and the capital return

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.

English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

for the current year and the invoiced or estimated revenues using the regulated electricity distribution tariffs in force, as well as the related financial results. According to the Methodology, these deviations will be recovered by adjusting the distribution tariffs in the following periods.

Dupa cum este prezentat in Nota 15 a Bilantului si 17, 24 ale Situatiei de profit si pierdere, in conformitate cu aceasta politica contabila, la 31 decembrie 2023 Societatea a recunoscut datorii reprezentand devieri tarifare (incluse in "Alte datorii curente") in suma de 95.268.466 MDL (31 decembrie 2022: 6.013.947 MDL), iar pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023 a recunoscut o diminuare a veniturilor din vanzari cu 79.621.343 MDL si o majorare a cheltuielilor din dobanzi cu 9.633.176 MDL (2022: crestere a veniturilor din vanzari cu 101.987.509 MDL si crestere a veniturilor din dobanzi cu 7.447.590 MDL), cu un impact corespunzator in profitul nerepartizat in valoare de (6,013,946) MDL (31 decembrie 2022: 115,449,047 MDL).

As presented in Note 15 of the Balance Sheet and 17, 24 of the Profit and Loss Statement, in accordance with this accounting policy, on December 31, 2023 the Company recognized liabilities representing tariff deviations (included in "Other current debts") in the amount of 95,268,466 MDL (December 31, 2022: 6,013,947 MDL), and for the financial period ended on December 31, 2023, it recognized a decrease in sales income by 79,621,343 MDL and an increase in interest expenses by 9,633,176 MDL (2022: increase in sales income by 101,987,509 MDL and increase in interest revenue by 7,447,590 MDL), with a corresponding impact in retained earnings in amount of (6,013,946) MDL (31 December 2022: 115,449,047 MDL).

In opinia noastra, politica contabila mentionata mai sus nu este in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate, dar fiind faptul ca realizarea acestor devieri tarifare depinde de distributia viitoare a energiei electrice si aprobarea noului tarifi de catre ANRE. Acest aspect a determinat modificarea opiniei asupra situatiilor financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2022 de catre auditorul precedent.

In our opinion, the accounting policy mentioned above is not in accordance with the National Accounting Standards, considering that the realization of these tariff deviations depends on the future distribution of electricity and the approval of the tariff by ANRE. This aspect determined the modification also by the predecessor auditor of audit opinion on the financial statements for the financial period ended on December 31, 2022.

In consecinta, daca Societatea ar fi aplicat o politica contabila conforma cu Standardele Nationale de Contabilitate, "Alte datorii curente" s-ar diminua cu 95.268.466 MDL la 31 decembrie 2023 (31 decembrie 2022: 6.013.947 MDL), "Profitul nerepartizat al anilor precedenti" ar fi crescut cu 6,013,946 MDL la 31 decembrie 2023 (31 decembrie 2022: 115,449,047 MDL), "veniturile din vanzarea produselor si a marfurilor" pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023 ar fi crescut cu 79.621.343 MDL (2022: s-ar fi diminuat cu 101.987.509 MDL), "Cheltuielile din dobanzi" pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023 s-ar fi diminuat cu 9.633.176 MDL (2022: veniturile s-ar fi diminuat cu 7.447.590 MDL) si "Profitul net" pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023 ar fi crescut cu 89.254.519 MDL (2022: s-ar fi diminuat cu 109.435.099 MDL).

Consequently, if the Company had applied an accounting policy in accordance with the National Accounting Standards, "Other current liabilities" would decrease by MDL 95,268,466 on December 31, 2023 (December 31, 2022: MDL 6,013,947), "Retained earnings for previous years" would have increased by 6,013,946 MDL on December 31, 2023 (December 31, 2022: 115,449,047 MDL), "Sales income" for the financial period ended on December 31, 2023 would have increased by 79.621.343 MDL (2022: it would have decreased by 101,987,509 MDL), "Interest expenses" for the financial period ended on December 31, 2023 would have decreased by 9,633,176 MDL (2022: the income would have decreased by 7,447,590 MDL) and the "Net

Profit" for the management period ended on December 31, 2023 would have increased by 89,254,519 MDL (2022: it would have decreased by 109.435.099 MDL.

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Entitate conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Republica Moldova si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra cu rezerve.

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Entity in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) as issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to the audit of the financial statements in Republic of Moldova and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our qualified opinion.

Alte aspecte *Other matter*

Situatiile financiare ale Societatii pentru anul incheiat la 31 decembrie 2022, au fost auditate de un alt auditor care a exprimat o opinie cu rezerve in legatura cu aspectele incluse in Baza opiniei cu rezerve, la 12 mai 2023.

The statutory financial statements of the Company for the year ended December 31, 2022, were audited by another auditor who expressed a qualified opinion in relation to the matters included in the Basis of qualified opinion, on May 12, 2023.

Alte informatii *Other information*

Alte informatii includ Raportul conducerii, dar nu includ situatiile financiare si raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabila pentru alte informatii.

The other information comprises the Management Report but does not include the financial statements and our auditors' report thereon. Management is responsible for the other information.

Opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare nu acopera alte informatii si nu exprimam nicio forma de concluzie de asigurare asupra acestora.

Our audit opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

În legătura cu auditul efectuat de noi asupra situațiilor financiare, responsabilitatea noastră este de a citi aceste alte informații și, făcând acest lucru, de a analiza dacă acestea nu sunt în concordanță, în mod semnificativ, cu situațiile financiare sau cunoștințele pe care le-am obținut în urma auditului sau dacă acestea par să includă erori semnificative. Dacă, în baza activității desfășurate, ajungem la concluzia că există erori semnificative cu privire la aceste alte informații, noi trebuie să raportăm acest lucru. Nu avem nimic de raportat în acest sens.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Responsabilitatea conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Conducerea Entității are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, și pentru acel control intern pe care conducerea îl considera necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the National Accounting Standards, with all subsequent modifications and clarifications, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

La întocmirea situațiilor financiare, conducerea este responsabilă să evalueze abilitatea Entității de a-și desfășura activitatea conform principiului continuității activității și să prezinte, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și folosirea principiului continuității activității, mai puțin în cazul în care conducerea intenționează să lichideze Entitatea sau să înceteze activitatea sau nu are nicio alternativă reală decât să procedeze astfel.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Entity's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Entity or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiară a Entității.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Entity's financial reporting process.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements*

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau frauda si de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista.

Denaturarile pot fi cauzate fie de frauda fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor luate in baza acestor situatii financiare.

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditors' report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra cu rezerve. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de frauda este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- ▶ *Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our qualified opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.*
- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Entitatii.
- ▶ *Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Entity's internal control.*
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- ▶ *Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.*

- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizării de către conducere a principiului continuității activității, și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Entității de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția, în raportul de audit, asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina ca Entitatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- ▶ *Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause the Entity to cease to continue as a going concern.*
- ▶ Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsură în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele de bază într-o manieră care realizează prezentarea fidelă.
- ▶ *Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.*

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate și programarea în timp a auditului, precum și constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru. *We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.*

Raport cu privire la alte cerințe legale și de reglementare *Report on Other Legal and Regulatory Requirements*

Raportare asupra unor informații, altele decât situațiile financiare și raportul nostru de audit asupra acestora *Reporting on Information Other than the Financial Statements and Our Auditors' Report Thereon*

Pe lângă responsabilitățile noastre de raportare conform standardelor ISA și descrise în secțiunea „Alte informații”, referitor la Raportul conducerii, noi am citit Raportul conducerii și raportăm următoarele:

- a) în Raportul conducerii nu am identificat informații care să nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare la data de 31 decembrie 2023, atasate;
- b) Raportul conducerii, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informațiile cerute de Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, articolul 23;

- c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare intocmite la data de 31 decembrie 2023 cu privire la Entitate si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificative prezentate in Raportul conducerii, cu exceptia efectelor aspectului mentionat in paragraful „Bazele opiniei cu rezerve”.

In addition to our reporting responsibilities according to ISAs described in section “Other information”, with respect to the Management Report, we have read the Management Report and report that:

- a) *in the Management Report we have not identified information which is not consistent, in all material respects, with the information presented in the accompanying financial statements as at December 31, 2023;*
- b) *the Management Report identified above includes, in all material respects, the required information according to the provisions of the Law on accounting and financial reporting nr. 287 dated 15.12.2017, article 23;*
- c) *based on our knowledge and understanding concerning the entity and its environment gained during our audit of the financial statements as at December 31, 2023, we have not identified information included in the Management Report that contains a material misstatement of fact, except for the effects of the matter described in Basis for qualified opinion paragraph.*

In numele,
On behalf of,

ICS Ernst & Young SRL

Alexandru cel Bun 51, Chisinau, Republica Moldova
51 Alexandru cel Bun, Chisinau, Republic of Moldova

Inregistrat in Registrul Public al entitatilor de audit cu nr. 1903059
Registered in the Public register of audit entities with no.
1903059

FOR IDENTIFICATION PURPOSES
ERNST & YOUNG
Signed.....
Date..... 30.04.2024

Nume partener: Carmen Spiridon
Auditor's partener: Carmen Spiridon

Chisinau, Republica Moldova
Chisinau, Republic of Moldova

Nume auditor: Galina Gherman
Auditor's name: Galina Gherman

Chisinau, Republica Moldova
Chisinau, Republic of Moldova

Inregistrat in Registrul public al auditorilor cu nr. 1606103
Registered in the Public register of certified auditors with no.
1606103

30 aprilie 2024
30 April 2024

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. crt.	Activ	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023
1	2	3		4	5
A.	ACTIVE IMOBILIZATE				
	I. Imobilizari necorporale				
	1. Imobilizari necorporale in curs de executie	010	3	-	11.613.317
	2. Imobilizari necorporale in exploatare, total	020	3	38.110.675	35.271.340
	din care:				
	2.1. concesiuni, licente si marci	021		3.370.534	3.860.342
	2.2. drepturi de autor si titluri de protectie	022		-	-
	2.3. programe informatice	023	3	34.740.141	31.410.998
	2.4. alte imobilizari necorporale	024		-	-
	3. Fond comercial	030		-	-
	4. Avansuri acordate pentru imobilizari necorporale	040		-	-
	Total imobilizari necorporale (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040)	050	3	38.110.675	46.884.657
	II. Imobilizari corporale				
	1. Imobilizari corporale in curs de executie	060	4	2.503.078	2.137.423
	2. Terenuri	070	4	4.265.789	4.275.858
	3. Mijloace fixe, total	080	4	3.753.759.419	3.879.418.304
	din care:				
	3.1. cladiri	081		340.210.516	344.414.201
	3.2. constructii speciale	082		290.177.410	277.863.779
	3.2. masini, utilaje si instalatii tehnice	083		3.089.416.061	3.223.034.265
	3.3. mijloace de transport	084		24.674.025	24.209.993
	3.4. inventar si mobilier	085		5.833.121	5.073.998
	3.5. alte mijloace fixe	086		3.448.286	4.822.068
	4. Resurse minerale	090		-	-
	5. Active biologice imobilizate	100		-	-
	6. Investitii imobiliare	110		-	-
	7. Avansuri acordate pentru imobilizari corporale	120		-	-
	Total imobilizari corporale (rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	4	3.760.528.286	3.885.831.585
	III. Investitii financiare pe termen lung				
	1. Investitii financiare pe termen lung in parti neafiliate	140	5	4.402	4.402
	2. Investitii financiare pe termen lung in parti afiliate, total	150		-	-
din care:					
2.1. actiuni si cote de participatie detinute in partile afiliate	151		-	-	
2.2. imprumuturi acordate partilor afiliate	152		-	-	
2.3. imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	153		-	-	
2.4. alte investitii financiare	154		-	-	
Total investitii financiare pe termen lung (rd.140 + rd.150)	160	5	4.402	4.402	
IV. Creante pe termen lung si alte active imobilizate					
1. Creante comerciale pe termen lung	170		-	-	
2. Creante ale partilor afiliate pe termen lung	180		-	-	
inclusiv: creante aferente intereselor de participare	181		-	-	
3. Alte creante pe termen lung	190		5.607.106	5.444.004	
4. Cheltuieli anticipate pe termen lung	200		1.413.571	9.735.284	
5. Alte active imobilizate	210	6	134.245.027	155.998.241	

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. crt.	Activ	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023
1	2	3		4	5
	Total creante pe termen lung si alte active imobilizate (rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd. 210)	220		141.265.704	171.177.529
	TOTAL ACTIVE IMOBILIZATE (rd.050 + rd.130 + rd.160 + rd.220)	230		3.939.909.067	4.103.898.173
B.	ACTIVE CIRCULANTE				
	I. Stocuri				
	1. Materiale si obiecte de mica valoare si scurta durata	240	7	85.214.941	71.800.685
	2. Active biologice circulante	250		-	-
	2. Productia in curs de executie	260		-	-
	3. Produse si marfuri	270		-	-
	4. Avansuri acordate pentru stocuri	280		-	-
	Total stocuri (rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280)	290	7	85.214.941	71.800.685
	II. Creante curente si alte active circulante				
	1. Creante comerciale curente	300	9	22.355.627	1.448.056
	2. Creante ale partilor afiliate curente	310	9, 26	206.474.945	107.308.205
	inclusiv: creante aferente intereselor de participare	311		-	-
	3. Creante ale bugetului	320	9	723.940	808.292
	4. Creantele ale personalului	330		6.287	7.582
	5. Alte creante curente	340		1.337.026	1.214.133
	6. Cheltuieli anticipate curente	350		6.600.323	6.028.380
	7. Alte active circulante	360	8	45.000	45.000
	Total creante curente si alte active circulante (rd.300 + rd.310 + rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360)	370		237.543.148	116.859.648
	III. Investitii financiare curente				
	1. Investitii financiare curente in parti neafiliate	380		-	-
	2. Investitii financiare curente in parti afiliate, total	390		-	-
	din care:				
	2.1. actiuni si cote de participatie detinute in partile afiliate	391		-	-
	2.2. imprumuturi acordate partilor afiliate	392		-	-
	2.3. imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	393		-	-
	2.4. alte investitii financiare in parti afiliate	394		-	-
	Total investitii financiare curente (rd.380 + rd. 390)	400		-	-
	IV. Numerar si documente banesti	410		50.438.337	2.538.711
	TOTAL ACTIVE CIRCULANTE (rd.290 + rd.370 + rd.400 + rd.410)	420		373.196.426	191.199.044
	TOTAL ACTIVE (rd.230 + rd.420)	430		4.313.105.493	4.295.097.217

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Pasiv	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023
1	2	3		4	5
C.	CAPITAL PROPRIU				
	I. Capital social si neinregistrat				
	1. Capital social	440	10	305.570.895	305.570.895
	2. Capital nevarsat	450		-	-
	3. Capital neinregistrat	460		-	-
	4. Capital retras	470		-	-
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	480		-	-
	Total capital social si neinregistrat (rd.440 + rd.450 + rd.460 + rd.470+ rd.480)	490	10	305.570.895	305.570.895
	II. Prime de capital	500	10	163.930.130	163.930.130
	III. Rezerve				
	1. Capital de rezerva	510		30.557.090	30.557.090
	2. Rezerve statutare	520		-	-
	3. Alte rezerve	530		262.972.226	262.972.226
	Total rezerve (rd.510 + rd.520 + rd.530)	540		293.529.316	293.529.316
	IV. Profit (pierdere)				
	1. Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	550		-	-
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	560		2.707.430.488	2.414.082.429
	3. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	570		-	252.819.565
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	580		-	-
	Total profit (pierdere) (rd.550 + rd.560 + rd.570 + rd.580)	590		2.707.430.488	2.666.901.994
	V. Rezerve din reevaluare	600		-	-
	VI. Alte elemente de capital propriu	610		-	-
	TOTAL CAPITAL PROPRIU (rd.490 + rd.500 + rd.540 + rd.590 + rd.600 + rd.610)	620		3.470.460.829	3.429.932.335
D.	DATORII PE TERMEN LUNG				
	1. Credite bancare pe termen lung	630	11	252.413.506	203.113.777
	2. Imprumuturi pe termen lung	640		-	-
	din care:				
	2.1. imprumuturi din emisiunea de obligatiuni	641		-	-
	inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligatiuni convertibile	642		-	-
	2.2. alte imprumuturi pe termen lung	643		-	-
	3. Datorii comerciale pe termen lung	650		-	-
	4. Datorii fata de partile afiliate pe termen lung	660		-	-
	inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	661		-	-
	5. Avansuri primite pe termen lung	670		-	-
	6. Venituri anticipate pe termen lung	680	12	282.846.571	303.626.007
	7. Alte datorii pe termen lung	690		-	-
	TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG (rd.630 + rd.640 + rd.650 + rd.660 + rd.670 + rd.680 + rd.690)	700		535.260.077	506.739.784
E.	DATORII CURENTE				
	1. Credite bancare pe termen scurt	710	11	124.256.992	61.872.035
	2. Imprumuturi pe termen scurt, total	720		-	-
	din care:				
	2.1. imprumuturi din emisiunea de obligatiuni	721		-	-

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Bilantul la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Pasiv	Cod. rd.	Nota	Sold la	
				inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023	sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023
1	2	3		4	5
	inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligatiuni convertibile	722		-	-
	2.2. alte imprumuturi pe termen scurt	723		-	-
	3. Datorii comerciale curente	730	13	110.988.600	155.114.667
	4. Datorii fata de partile afiliate curente	740	26	4.704.934	1.373.269
	inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	741		-	-
	5. Avansuri primite curente	750		1.541.547	1.569.470
	6. Datorii fata de personal	760		-	-
	7. Datorii privind asigurarile sociale si medicale	770		-	-
	8. Datorii fata de buget	780	14	23.640.769	12.441.148
	9. Datorii fata de proprietari	790		-	-
	10. Venituri anticipate curente	800		-	-
	11. Alte datorii curente	810	15	6.100.353	95.386.182
	TOTAL DATORII CURENTE (rd.710 + rd.720 + rd.730 + rd.740 + rd.750 + rd.760 + rd.770 + rd.780 + rd.790 + rd.800 + rd.810)	820		271.233.195	327.756.771
F.	PROVIZIOANE				
	1. Provizioane pentru beneficiile angajatilor	830	23	20.484.855	14.660.378
	2. Provizioane pentru garantii acordate cumparatorilor/clientilor	840		-	-
	3. Provizioane pentru impozite	850		-	-
	4. Alte provizioane	860	16	15.666.537	16.007.949
	TOTAL PROVIZIOANE (rd.830 + rd.840 + rd.850 + rd.860)	870		36.151.392	30.668.327
	TOTAL PASIVE (rd.620+rd.700+ rd.820 + rd.870)	880		4.313.105.493	4.295.097.217

Notele atasate de la 1 la 28 constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

Situatii financiare au fost aprobate in numele Societatii la data 30 aprilie 2024 de catre:

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:03:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Digitally signed by Munteanu Ion
Date: 2024.04.30 14:52:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia de Profit si Pierdere pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod rd.	Nota	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
			2022	2023
1	2		3	4
Venituri din vinzari, total	010	17	1.463.886.792	1.439.352.591
din care:				
venituri din vanzarea produselor si marfurilor	011		-	-
venituri din prestarea serviciilor si executarea lucrarilor	012		1.451.699.495	1.425.022.100
venituri din contracte de constructie	013		-	-
venituri din contracte de leasing	014		-	-
venituri din contracte de microfinantare	015		-	-
alte venituri din vinzari	016		12.187.297	14.330.491
Costul vinzarilor, total	020	18	933.715.656	997.851.423
din care:				
valoarea contabila a produselor si marfurilor vandute	021		-	-
costul serviciilor prestate si lucrarilor executate tertilor	022		929.859.137	988.573.009
costuri aferente contractelor de constructie	023		-	-
costuri aferente contractelor de leasing	024		-	-
costuri aferente contractelor de microfinantare	025		-	-
alte costuri aferente vinzarilor	026		3.856.519	9.278.414
Profit brut (pierdere bruta) (rd.010 – rd.020)	030		530.171.136	441.501.168
Alte venituri din activitatea operationala	040	19	22.757.331	28.063.827
Cheltuieli de distribuire	050	20	526.653	359.174
Cheltuieli administrative	060	21	124.584.331	151.438.723
Alte cheltuieli din activitatea operationala	070	22	6.889.076	5.623.012
Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 – rd.050 – rd.060 – rd.070)	080		420.928.407	312.144.086
Venituri financiare, total	090	24	58.987.302	35.739.062
din care:				
venituri din interese de participare	091		-	-
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	092		-	-
venituri din dobinzi:	093		8.313.726	849.696
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	094		-	-
venituri din alte investitii financiare pe termen lung	095		-	-
inclusiv: veniturile obtinute de la partile afiliate	096		-	-
venituri aferente ajustarilor de valoare privind investitiile financiare pe termen lung si curente	097		-	-
venituri din iesirea investitiilor financiare	098		33.786.516	-
venituri aferente diferentelor de curs valutar si de suma	099		16.887.060	34.889.366
Cheltuieli financiare, total	100	24	69.751.792	45.561.140
din care:				
cheltuieli privind dobinzile	101		24.305.466	31.975.703
inclusiv: cheltuielile aferente partilor afiliate	102		-	-
cheltuieli aferente ajustarilor de valoare privind investitiile financiare pe termen lung si curente	103		-	-
cheltuieli aferente iesirii investitiilor financiare	104		9.975.950	-
cheltuieli aferente diferentelor de curs valutar si de suma	105		35.470.376	13.585.437
Rezultatul: profit (pierdere) financiar(a) (rd.090 – rd.100)	110	24	(10.764.490)	(9.822.078)
Venituri cu active imobilizate si exceptionale	120		11.503.298	11.196.461
Cheltuieli cu active imobilizate si exceptionale	130		1.854.335	453.748
Rezultatul din operatiuni cu active imobilizate si exceptionale: profit (pierdere) (rd.120 -rd.130)	140	24	9.648.963	10.742.713
Rezultatul din alte activitati: profit (pierdere) (rd.110 +rd.140)	150	24	(1.115.527)	920.635

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia de Profit si Pierdere pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod rd.	Nota	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
			2022	2023
1	2		3	4
Profit (pierdere) pina la impozitare (rd.080 + rd.150)	160		419.812.880	313.064.721
Cheltuieli privind impozitul pe venit	170	25	27.579.602	60.245.156
Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune (rd.160 – rd.170)	180		392.233.278	252.819.565

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

Situatii financiare au fost aprobate in numele Societatii la data de 30 aprilie 2024 de catre:

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:04:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Digitally signed by Munteanu Ion
Date: 2024.04.30 14:52:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia de Profit si Pierdere pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Indicatori	Cod rd.	Sold la inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2022	Majorari	Diminuari	Sold la sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2022
1	2	3	4	5	6	7
	I. Capital social si neinregistrat					
	1. Capital social	010	305.570.895	-	-	305.570.895
	2. Capital nevarsat	020	-	-	-	-
	3. Capital neinregistrat	030	-	-	-	-
	4. Capital retras	040	-	-	-	-
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	050	-	-	-	-
	Total capital social si neinregistrat	060	305.570.895	-	-	305.570.895
	II. Prime de capital	070	163.930.130	-	-	163.930.130
	III. Rezerve					
	1. Capital de rezerva	080	30.557.090	-	-	30.557.090
	2. Rezerve statutare	090	-	-	-	-
	3. Alte rezerve	100	262.972.226	-	-	262.972.226
	Total rezerve	110	293.529.316	-	-	293.529.316
	IV. Profit (pierdere)					
	1. Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	120	-	-	-	-
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	130	2.315.197.210	-	-	2.315.197.210
	3. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	140	-	392.233.278*	-	392.233.278
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	150	-	-	-	-
	Total profit (pierdere)	160	2.315.197.210	392.233.278	-	2.707.430.488
	V. Rezerve din reevaluare	170	-	-	-	-
	VI. Alte elemente de capital propriu	180	-	-	-	-
	TOTAL CAPITAL PROPRIU	190	3.078.227.551	392.233.278	-	3.470.460.829

In cadrul Adunarii Generale Ordinare a unicului actionar din 08 iunie 2022 s-a adoptat decizia ca profitul net aferent perioadei de gestiune 2021 in suma de 289.822.724 MDL sa fie lasat la dispozitia Societatii in calitate de profit nedistribuit. Aceasta suma a fost inclusa in Profit nerepartizat al anilor precedenti la 1 ianuarie 2022.

*In cadrul Adunarii Generale Ordinare a unicului actionar din 23 iunie 2023 s-a adoptat decizia ca profitul net aferent perioadei de gestiune 2022 in suma de 392.233.278 sa fie lasat la dispozitia Societatii in calitate de profit nedistribuit. Aceasta suma a fost inclusa in Profit nerepartizat al anilor precedenti la 1 ianuarie 2023.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia Fluxurilor de Numerar pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Nr. cpt.	Indicatori	Cod rd.	Sold la inceputul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023	Majorari	Diminuari	Sold la sfirsitul perioadei de gestiune incheiate la 31 decembrie 2023
1	2	3	4	5	6	7
	I. Capital social si neinregistrat					
	1. Capital social	010	305.570.895	-	-	305.570.895
	2. Capital nevarsat	020	-	-	-	-
	3. Capital neinregistrat	030	-	-	-	-
	4. Capital retras	040	-	-	-	-
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	050	-	-	-	-
	Total capital social si neinregistrat	060	305.570.895	-	-	305.570.895
	II. Prime de capital	070	163.930.130	-	-	163.930.130
	III. Rezerve					
	1. Capital de rezerva	080	30.557.090	-	-	30.557.090
	2. Rezerve statutare	090	-	-	-	-
	3. Alte rezerve	100	262.972.226	-	-	262.972.226
	Total rezerve	110	293.529.316	-	-	293.529.316
	IV. Profit (pierdere)					
	1. Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	120	-	-	-	-
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	130	2.707.430.488	-	293.348.059*	2.414.082.429
	3. Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	140	-	252.819.565	-	252.819.565
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	150	-	-	-	-
	Total profit (pierdere)	160	2.707.430.488	252.819.565	293.348.059	2.666.901.994
	V. Rezerve din reevaluare	170	-	-	-	-
	VI. Alte elemente de capital propriu	180	-	-	-	-
	TOTAL CAPITAL PROPRIU	190	3.470.460.829	252.819.565	293.348.059	3.429.932.335

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

*In cadrul Adunarilor Generale din 23 februarie 2023 si 23 iunie 2023, unicul actionar a decis distribuirea partii restante a profitului nedistribuit aferent exercitiului financiar 2018 si a unei parti a profitului nedistribuit al anului 2019 pentru plata dividendelor in valoare totala de 293.348.059, ceea ce constituie 33,56 per actiune.. Platile dividendelor distribuite au fost efectuate in intregime pe parcursul perioadei de gestiune 2023.

Situatii financiare au fost aprobate in numele Societatii la data de 30 aprilie 2024 de catre:

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:05:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Digitally signed by Munteanu Ion
Date: 2024.04.30 14:53:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Situatia Fluxurilor de Numerar pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Indicatori	Cod. rd.	Perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Fluxuri de numerar din activitatea operațională			
Încasări din vânzări	010	1.479.088.558	2.022.281.427
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	020	(749.253.846)	(852.866.459)
Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală	030	(199.689.971)	(252.976.236)
Dobânzi plătite	040	(21.378.730)	(18.284.263)
Plata impozitului pe venit	050	(33.977.377)	(53.555.039)
Alte încasări	060	54.319.039	33.091.555
Alte plăți	070	(172.189.360)	(277.555.035)
Fluxul net de numerar din activitatea operațională	080	356.918.313	600.135.950
Fluxuri de numerar din activitatea de investiții			
Încasări din vânzarea activelor imobilizate	090	1.850.000	581.600
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate	100	(308.666.995)	(275.179.345)
Dobânzi încasate	110	866.136	846.520
Dividende încasate	120		
<i>inclusiv: dividende încasate din străinătate</i>	<i>121</i>		
Alte încasări (plăți)	130	33.786.516	-
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții	140	(272.164.343)	(273.751.225)
Fluxuri de numerar din activitatea financiară			
Încasări sub formă de credite și împrumuturi	150	374.050.000	565.383.200
Plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor	160	(425.308.719)	(659.693.324)
Dividende plătite*	170	-	(278.680.656)
<i>inclusiv: dividende plătite nerezidenților</i>	<i>171</i>	-	<i>(278.680.656)</i>
Încasări din operațiuni de capital	180		
Alte încasări (plăți)	190		
Fluxul net de numerar din activitatea financiară	200	(51.258.719)	(372.990.780)
Fluxul net de numerar total	210	33.495.251	(46.606.055)
Diferențe de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	(32.797)	(1.293.571)
Sold de numerar la începutul perioadei de gestiune	230	16.975.883	50.438.337
Sold de numerar la sfârșitul perioadei de gestiune		50.438.337	2.538.711

Notele atasate constituie parte integranta a acestor situatii financiare.

*Dividendele platite reprezinta suma lor neta de impozitele pe venit retinute la sursa de plata (care au fost incluse in Alte plati ale fluxurilor de numerar din activitatea operationala).

Situatii financiare au fost aprobate in numele Societatii la data de 30 aprilie 2024 de catre:

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:06:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: MoldovaJose Luis Gomez Pascual
Country ManagerDigitally signed by Munteanu Ion
Date: 2024.04.30 14:54:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: MoldovaIon Munteanu
Director Economico-Financiar

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

1 Informatii generale despre Societate

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A. (noua denumire a I.C.S. RED Union Fenosa S.A., în continuare „Societatea”) este o societate pe acțiuni creată prin reorganizarea monopolului de stat „Moldenergo” în Octombrie 1997. Pe parcursul anului 2000 Societatea a fost privatizată către Unión Fenosa Internacional S.A. (succesoarea Unión Fenosa Desarrollo y Acción Exterior S.A.), o societate cu sediul în Spania, achiziționând 100% din capitalul statutar. În anul 2001 Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („BERD”) a procurat acțiuni în proporție de 18,605% din capitalul Societății. Pe parcursul anului 2004 a fost efectuată o emisie adițională de acțiuni prin conversia în acțiuni a datoriei Societății față de Unión Fenosa Internacional („UFI”). După emisie, structura capitalului Societății a devenit: 93,401% aparține Unión Fenosa Internacional și 6,599% aparține BERD.

La Adunarea Generală a Acționarilor Rețelele Electrice Municipiul Chișinău S.A. („RE municipiul Chișinău S.A.”), Rețelele Electrice de Distribuție Sud S.A. („RED Sud S.A.”) și Rețelele Electrice de Distribuție Centru S.A. („RED Centru S.A.”) din 3 august 2007, a fost luată decizia de fuziune a celor 3 societăți sub control majoritar al UFI. Ca urmare a fuziunii celor trei întreprinderi sub control majoritar al UFI, structura acționarilor a suferit modificări și în rezultat BERD deține 6,069% din acțiuni, iar UFI deține 93,931% din acțiunile Societății. În anul 2011 BERD a vândut pachetul de acțiuni deținut în Societate.

Naturgy Inversiones Internacionales, S.A. (noua denumire a Gas Natural Fenosa Internacional, S.A.) a fost unicul acționar al Societății până pe data de 01 august 2019 când a înstrăinat întregul său pachet de acțiuni către societatea Joseco Holdings Co. Limited cu sediul în Nicosia, Cipru. Astfel, începând cu această dată Joseco Holdings Co. Limited devine acționar unic al Societății. Joseco Holdings Co. Limited este deținută la rândul său de Premier Energy Cyprus Limited, parte din grupul Emma Capital Limited.

Urmare a Hotărârii unicului acționar adoptate în cadrul Adunării Generale Extraordinare a Acționarului din 29.11.2019, a fost modificată denumirea Societății din I.C.S. RED Union Fenosa S.A. în I.C.S Premier Energy Distribution S.A. Modificările în denumire au fost operate în actele de constituire și în datele din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 06.12.2019 în conformitate cu art.16 din Legea 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Societatea este înregistrată în registrul Camerei Inregistrării de Stat cu numărul de înregistrare 1003600015231 și are cod TVA 0602353. Adresa juridică a Societății este Str. Andrei Doga, nr. 4, MD-2024, Mun. Chișinău, Republica Moldova.

Societatea este operator al sistemului de distribuție a energiei electrice în Centrul și Sudul Republicii Moldova, precum și în municipiul Chișinău, conform Licenței cu seria și numărul AC 001428 din 14.01.2008, valabilă până la 21.07.2025, și prestează adițional alte servicii auxiliare aferente activității de distribuție a energiei electrice.

Reglementari în domeniul distribuției de energie electrică

Activitatea Societății este reglementată de Legea cu privire la energetică (Nr. 174 din 21 septembrie 2017), Legea cu privire la energia electrică (Nr.107 din 27 mai 2016) și regulamentele și deciziile Agenției Naționale privind Reglementarea în Energetică („ANRE”).

Tarifele de distribuție a energiei electrice sunt reglementate, fiind stabilite de către ANRE.

Datorită variației costului energiei electrice pentru acoperirea consumului tehnologic, dar și ajustării altor parametri tarifari pe parcursul anului 2023, ANRE a revizuit de două ori tarifele de distribuție a energiei electrice, care au intrat în vigoare din momentul publicării în MO.

Tarifele de distribuție, aprobate prin Hotărâri Consiliului de Administrație nr.1006/2022 din 30 decembrie 2022, nr.423/2023 din 05 iulie 2023 se prezintă după cum urmează:

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

	In vigoare incepand cu 07 iulie 2023	In vigoare incepand cu 01 ianuarie 2023
Tarif de inalta tensiune (MDL/KWh)	0,03	0,03
Tarif de medie tensiune (MDL/KWh)	0,19	0,22
Tarif de joasa tensiune (MDL/KWh)	0,62	0,74

Conform „Metodologiei de calculare, aprobare si aplicare a tarifelor pentru serviciul de distributie a energiei electrice” aprobate prin Hotararea ANRE nr. 64/2018 din 22 februarie 2018, publicata in Monitorul Oficial 77-83/374, din data de 9 martie 2018, Societatea poate solicita ajustarea tarifului de distributie pe parcursul anului in cazul in care variatiile dintre costurile efective reglementate ale Societatii pe parcursul anului si cele utilizate la calculul tarifului de distributie din acel an depasesc 5%.

Metodologia actuala de stabilire a tarifelor a fost valabila pana la data de 9 martie 2023, inasa prin Hotararea ANRE nr.116/2023 din 17.03.2023, publicata in Monitorul Oficial 112(8618) din 31.03.2023, a fost extins termenul de aplicare a metodologiei existente pana la intrarea in vigoare a noii metodologii.

2 Bazele intocmirii si politici contabile

2.1 Bazele intocmirii

Aceste situatii financiare au fost intocmite in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate aprobate prin Ordinul Vice ministrului Finantelor nr. 118/2013 cu modificarile ulterioare (denumite in continuare „SNC”), precum si cu Legea Contabilitatii si Raportarii Financiare a Republicii Moldova Nr. 287 din 15.12.2017 (in vigoare incepand cu 01.01.2019).

Aceste situatii financiare cuprind:

- Bilant;
- Situatiile de profit si pierdere;
- Situatiile modificarilor capitalului propriu;
- Situatiile fluxurilor de numerar;
- Note la situatiile financiare.

Situatiile financiare prezinta pozitia financiara, rezultatul operatiunilor, fluxurile de numerar si un set complet de note la situatiile financiare in conformitate cu reglementari si principii contabile acceptate in Republica Moldova. De aceea, situatiile financiare nu sunt intocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc reglementarile contabile si legale din Republica Moldova, inclusiv SNC-urile.

2.2 Principii de baza

Situatiile financiare au fost intocmite in baza urmatoarelor principii de baza:

Continuitatea activitatii – presupune ca entitatea isi va continua in mod normal functionarea pe o perioada de cel putin 12 luni de la data raportarii, fara intentia sau necesitatea de a-si lichida sau reduce in mod semnificativ activitatea;

Contabilitatea de angajamente – prevede recunoasterea elementelor contabile pe masura aparitiei acestora, indiferent de momentul incasarii/platii de numerar sau al compensarii sub alta forma;

Permanenta metodelor – consta in aplicarea politicilor contabile in mod consecvent de la o perioada de gestiune la urmatoarea;

Prudenta – revede neadmiterea supraevaluarii activelor si a veniturilor si/sau a subevaluarii datoriilor si a cheltuielilor;

Intangibilitatea – presupune ca bilantul la inceputul perioadei de gestiune curente trebuie sa corespunda cu bilantul la sfirsitul perioadei de gestiune precedente;

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Separarea patrimoniului si datoriilor – prevede prezentarea in situatiile financiare doar a informatiilor despre patrimoniul si datoriile entitatii, care trebuie contabilizate separat de patrimoniul si datoriile proprietarilor si ale altor entitati;

Necompensarea – prevede contabilizarea si prezentarea distincta in situatiile financiare a activelor si datoriilor, a veniturilor si cheltuielilor. Compensarea reciproca a activelor si datoriilor sau a veniturilor si cheltuielilor nu se admite, cu exceptia cazurilor prevazute de lege si de standardele de contabilitate;

Prioritatea continutului asupra formei – presupune ca informatiile prezentate in situatiile financiare trebuie sa reflecte mai curind esenta si continutul faptelor economice, decit forma juridica a acestora;

Importanta relativa – prevede ca nu este necesara indeplinirea cerintelor privind recunoasterea si evaluarea elementelor contabile, prezentarea, publicarea si consolidarea informatiilor aferente acestora atunci cind efectele indeplinirii cerintelor respective sint ne semnificative.

2.3 Moneda functionala si de prezentare

Situatiile financiare sunt prezentate in lei Moldovenesti (“Lei” sau “MDL”), aceasta fiind si moneda functionala a Societatii. Toate informatiile financiare sunt prezentate in lei si au fost rotunjite la cel mai apropiat leu, cu exceptia cazului in care se indica altfel.

2.4 Situatii comparative

In conformitate cu SNC „Prezentarea situatiilor financiare”, la 1 ianuarie 2023 profitul net al perioadei de gestiune anterioare in suma de 392.233.278 MDL a fost inclus in profitul nerepartizat al anilor precedenti.

2.5 Operatiuni in valuta straina

Contabilitatea operatiunilor in valuta straina se tine atit in moneda nationala, cit si in valuta straina. Echivalentul in moneda nationala se determina prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data: inregistrarii initiale a operatiunii in valuta straina; achitarii integrale sau partiale a creantelor si datoriilor aferente operatiunilor in valuta straina; data raportarii pentru elementele monetare.

Operatiunile in valuta straina se contabilizeaza initial in moneda nationala prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data inregistrarii initiale.

Achitarea creantelor si datoriilor in valuta straina se inregistreaza prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data achitarii. Diferentele de curs valutar favorabile si nefavorabile care apar la data achitarii creantelor si datoriilor se recunosc ca venituri sau cheltuieli financiare.

Diferentele de curs valutar favorabile si nefavorabile care apar ca rezultat al recalcularii la data raportarii a elementelor monetare se recunosc ca venituri si cheltuieli financiare.

La 31 decembrie 2023 si 2022 cursul de schimb valutar oficial publicat de BNM a fost:

1 dolar SUA = 17,4062 (31 decembrie 2022: 19,1579);

1 euro = 19,3574 (31 decembrie 2022: 20,3792).

2.6 Continuitatea activitatii

Prezentele situatii financiare au fost intocmite in baza principiului continuitatii activitatii, care presupune ca Societatea isi va continua activitatea si in viitorul previzibil. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei prezumtii, conducerea analizeaza previziunile referitoare la intrarile si iesirile viitoare de numerar. Pe baza acestor analize, conducerea considera ca Societatea va putea sa isi continue activitatea in viitorul previzibil si prin urmare aplicarea principiului continuitatii activitatii in intocmirea situatiilor financiare este justificata. Pentru finantarea deficitului temporar de casa Societatea are contractat un credit de tip Revolving cu bancile locale, beneficiind de flexibilitate in gestionarea operativa a fluxului de numerar si efectuarea platilor catre furnizorii sai.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

2.7 Utilizarea estimarilor contabile

Estimarile contabile se aplica pentru evaluarea elementelor contabile in cazuri de incertitudine aferenta conditiilor sau evenimentelor viitoare.

Estimarile contabile se bazeaza pe cele mai recente si credibile informatii detinute de entitate. Utilizarea estimarilor contabile intemeiate este o parte esentiala a intocmirii situatiilor financiare. Estimările contabile semnificative in intocmirea acestor situatii financiare se refera la: duratele de utilizare a imobiliarilor corporale si valorile reziduale ale acestora, marimea creantelor si datoriilor reprezentand devieri tarifare, marimea creantelor si datoriilor reprezentand valorile dezechilibrelor de energie electrica, marimea provizioanelor, marimea creantelor compromise, valoarea realizabila neta a stocurilor.

Estimarile contabile pot necesita revizuire in urma schimbarilor in circumstantele pe care s-au bazat aceste estimari, aparitiei noilor informatii sau acumularii experientei.

Revizuirea estimarilor contabile genereaza modificari ale acestora care nu se trateaza ca modificari ale politicilor contabile sau erori contabile.

In cazul in care este dificil de a distinge modificarea politicilor contabile de modificarea estimarii contabile, modificarea respectiva este tratata ca o modificare a estimarii contabile.

Efectul modificarii estimarii contabile se recunoaste in mod prospectiv incepind cu data modificarii estimarii si nu afecteaza perioadele de gestiune anterioare.

Estimarile contabile, in mare parte, sunt aplicate:

- serviciului de distributie nefacturat la finele perioadei de gestiune (a se vedea nota 2.10.1);
- devierilor tarifare (a se vedea nota 2.10.2);
- dezechilibrelor de energie electrica (a se vedea nota 2.10.3);
- provizioanelor pentru litigii judiciare (a se vedea nota 2.10.8).

2.8 Modificari in politicile contabile

Politica adoptata de catre Societate este de a aplica modificarile politicilor contabile in conformitate cu pct. 15 din SNC „Politici contabile, modificari ale estimarilor contabile, erori si evenimente ulterioare”. Efectele modificarii politicilor contabile aferente perioadelor de gestiune precedente se inregistreaza ca corectii ale profitului nerepartizat al anilor precedenti, iar cele aferente perioade de gestiune – ca venituri sau cheltuieli curente.

2.9 Evenimente ulterioare

Prezentele situatii financiare reflecta evenimentele ulterioare sfarsitului de an, evenimente care furnizeaza informatii suplimentare despre pozitia Societatii la data incheierii bilantului sau cele care indica o posibila incalcare a principiului continuitatii activitatii (evenimente ce determina ajustari). Evenimentele ulterioare ce nu constituie evenimente ce determina ajustari sunt prezentate in note atunci cand sunt considerate semnificative.

2.10 Politicile contabile

2.10.1 Recunoasterea veniturilor

In componenta veniturilor nu se includ taxa pe valoarea adaugata, accizele, alte impozite si taxe.

a) Venituri din distributia energiei electrice

Venitul din distributia energiei electrice este recunoscut in baza citirii datelor contoarelor, in kilowatt ora consumati, in perioada de raportare, si in baza tarifelor reglementate, ajustate cu devierile tarifare estimate (a se vedea Nota 2.10.2). Daca nu este posibila citirea datelor contoarelor, venitul se determina in baza energiei electrice intrate in frontiera de distributie a Societatii care se ajusteaza cu media lunara a pierderilor de energie reiesind din pierderile reale pentru ultimele trei luni (in kWh) multiplicat la tarifele in vigoare de distributie in lei/kWh pe nivele de tensiune.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

b) Venituri din chirii

Veniturile din utilizarea de către terți a activelor entității se recunosc pe baza contabilității de angajamente și cu respectarea simultană a următoarelor condiții:

- este probabil ca beneficiile economice aferente tranzacției să fie obținute de către entitate; și
- mărimea veniturilor poate fi evaluată în mod credibil.

c) Vânzarea de produse și marfuri

Veniturile din vânzarea produselor și marfurilor se recunosc când:

- entitatea a transferat cumparatorului riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor. Transferul riscurilor și beneficiilor semnificative aferente drepturilor de proprietate asupra bunurilor, de regulă, coincide cu momentul predării bunurilor către cumparator sau la respectarea altor condiții contractuale care atestă transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor respective către cumparatori;
- entitatea nu mai gestionează bunurile vindute ca în cazul deținerii în proprietate a acestora și nu deține controlul efectiv asupra bunurilor;
- mărimea veniturilor poate fi evaluată în mod credibil;
- este probabil ca beneficiile economice aferente tranzacției să fie generate către entitate; și
- costurile tranzacției pot fi evaluate în mod credibil.

2.10.2 Venituri nefacturate din devieri tarifare și Creante/Datorii reprezentând venituri nefacturate din devieri tarifare

În conformitate cu prevederile „Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice” aprobate prin Hotărârile ANRE nr. 64 din 22 februarie 2018 publicată în Monitorul Oficial 77-83 art. 374, din data 09 martie 2018 („Metodologie”), la finele fiecărui an ANRE trebuie să recalculeze tariful de distribuție a energiei electrice în baza costurilor reglementate efective din acel an, luând în considerare devierile tarifare din anul precedent și să stabilească tarifele pentru anul următor actualizând costurile cu rata inflației, evoluția numărului locurilor de consum, cursul de schimb, costurile de procurare a energiei electrice și cu investițiile transferate de Societate în exploatare.

Începând cu luna iunie 2022 au fost puse în aplicare noi reguli de piață a energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr.283/2020. Drept urmare, procurările de energie au început să fie efectuate în baza notificărilor/prognozelor orare ferme între producători/furnizori și cumparatori, proces care produce costuri directe cu procurarea energiei pentru cumparatori, precum și costuri/venituri din dezechilibrele negative/pozitive înregistrate ca urmare a diferențelor între cantitățile orare de energie notificate/prognozate și cantitățile orare de energie consumate și măsurate.

Devierile tarifare pentru un an sunt generate de diferența între veniturile din energia electrică distribuită consumatorilor finali pe baza tarifelor reglementate aprobate de ANRE la începutul anului și veniturile din energia electrică calculate considerând costurile reglementate efective și rentabilitatea capitalului din acel an, calculate conform Metodologiei.

Societatea calculează în fiecare an costurile și rentabilitatea aferente serviciului de distribuție a energiei electrice conform Metodologiei, care includ: Costuri Operationale; Costuri de Energie pentru acoperirea consumului tehnologic și pierderilor de energie electrică din rețelele electrice de distribuție, Costuri de Capital și Rentabilitatea, Impozite și taxe și Alte Costuri, precum și Devieri tarifare. Începând cu luna iunie 2022, odată cu punerea în aplicare Regulilor de piață a energiei electrice, nr.283/2020, în costul cu energia se includ și costul aferent dezechilibrelor negative, iar la calculul devierilor se iau în considerație veniturile din dezechilibrele pozitive, precum și costurile aferente participării în cadrul unui grup de echilibrare, în cazul în care acest din urmă costuri sunt înregistrate.

Devierile tarifare sunt estimate și contabilizate lunar de către Societate astfel: la Venituri din vânzări și Creante reprezentând devierile tarifare atunci când venitul calculat conform metodologiei este mai mare decât venitul facturat, respectiv ca Datorii reprezentând devieri tarifare și diminuare a Veniturilor din vânzări atunci când venitul calculat conform metodologiei este mai mic decât venitul facturat.

Conform Metodologiei, o dobândă egală cu costul mediu ponderat al capitalului reglementat este aplicată lunar la suma calculată a devierilor tarifare și capitalizată la sfârșitul anului la soldul acumulat al creanțelor/datoriilor din devieri tarifare, în contrapartidă cu Venituri din dobânzi sau Cheltuieli cu dobânzile.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Conform Metodologiei, devierile tarifare generate într-un anumit an ar trebui recuperate/decontate prin modificările de tarife de distribuție de energie electrică din anul următor. Cu toate acestea, la sfârșitul fiecărei perioade de raportare, Societatea evaluează perioada estimată de recuperare/decontare a devierilor tarifare acumulate. Societatea, dacă este cazul, alocă valoarea devierilor tarifare între porțiunea curentă și cea pe termen lung pe baza estimărilor relaționate modelului de recuperare a acestor active/datorii și/sau pe baza hotărârilor ANRE.

2.10.3 Venituri/cheltuieli formate din dezechilibre de energie electrică și Creante/datorii aferente dezechilibrelor de energie electrică

Regulile pieței energiei electrice (RPEE), aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020, în vigoare din 01.06.2022, stabilesc principiile, regulile și mecanismele referitoare la formarea prețurilor și relațiile comerciale pe piața angro de energie electrică între participanții la piața de energie electrică, reglementează termenele și condițiile de organizare și funcționare a pieței energiei electrice, inclusiv piața contractelor bilaterale de energie electrică, piața energiei electrice pentru ziua următoare, piața energiei electrice pe parcursul zilei, piața energiei electrice de echilibrare și piața serviciilor de sistem, drepturile și obligațiile producătorilor de energie electrică, furnizorilor de energie electrică, operatorilor sistemelor de distribuție, precum și a operatorului pieței de energie electrică, a operatorului sistemului de transport privind gestionarea pietelor menționate.

Operatorul sistemului de transport (OST) este responsabil de organizarea și gestionarea pieței energiei electrice de echilibrare și a pieței serviciilor de sistem.

Fiecare participant la piața de energie electrică își asumă responsabilitatea pentru echilibrare pentru întreaga sa producție, achiziție, import, consum, vânzare sau export de energie electrică, prin semnarea contractului de echilibrare cu OST și înregistrarea în calitate de parte responsabilă de echilibrare (PRE). Numai participanții la piața de energie electrică care au semnat contracte de echilibrare cu OST au dreptul să se angajeze în tranzacții pe piața angro de energie electrică. Fiecare operator al sistemului de distribuție își asumă responsabilitatea echilibrării pentru consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție proprie.

Fiecare PRE are obligația să înregistreze în Sistemul Informațional “Piața angro a energiei electrice” notificările fizice agregate la nivelul PRE, pentru fiecare zi de livrare, specificat pentru fiecare interval de dispecerizare. Partile responsabile pentru echilibrare, pot forma grupuri de echilibrare, în cadrul cărora o singură entitate să își asume responsabilitatea de echilibrare pentru toți participanții înregistrați. Pentru grupurile de echilibrare responsabilul grupului de echilibrare, în calitate de PRE înregistrează notificările fizice agregate pentru toți membrii grupului de echilibrare. Ultimele notificări fizice înregistrate cu cel puțin o oră înainte de intervalul de dispecerizare în care energia electrică urmează a fi livrată/consumată se consideră notificări fizice finale ale participantului la piața de energie electrică și sunt utilizate pentru determinarea poziției nete contractuale (PNC) aferente PRE în procesul de determinare a dezechilibrelor.

În teritoriul sau autorizat fiecare Operator de sistem (OS) este responsabil pentru colectarea tuturor valorilor măsurate pentru fiecare interval de dispecerizare. Fiecare OS înregistrează cel puțin valorile măsurate (PNM) lunar sau pe o perioadă mai scurtă de timp și le transmite participanților la piața energiei electrice relaționați la punctul de măsurare respectiv prin obligațiile contractuale ale contractelor în care este parte.

Dezechilibrul unei PRE/grup de echilibrare se calculează pentru fiecare interval de dispecerizare și include dezechilibrele agregate ale tuturor unităților de producție și locurilor de consum pentru care respectivă PRE/grup de echilibrare și-a asumat responsabilitatea echilibrării și se determină ca - diferența între poziția netă măsurată (PNM) și poziția netă contractuală (PNC) a PRE/grupului de echilibrare.

OST efectuează în fiecare lună calendaristică calculele de determinare a cantităților de energie electrică contractate, respectiv livrate pe piața, și transmite fiecărui participant la piața energiei electrice, în vederea decontării, o notă de decontare lunară. OST determină, pentru fiecare interval de dispecerizare al lunii de livrare următoarele prețuri pentru decontarea dezechilibrelor PRE: (1) prețul pentru deficit de energie electrică, care reprezintă prețul unitar pe care o PRE/grup de echilibrare trebuie să îl plătească OST pentru dezechilibrele negative ale respectivei PRE/grup de echilibrare și (2) prețul pentru excedent de energie electrică, care reprezintă prețul unitar pe care o PRE/grup de echilibrare îl primește de la OST pentru dezechilibrele pozitive ale respectivei PRE/grup de echilibrare. Pentru fiecare PRE/grup de echilibrare OST calculează obligațiile de plată ale acestuia către OST și drepturile de încasare ale acestuia de la OST, pentru fiecare interval de dispecerizare al lunii de livrare.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

Dezechilibrele de energie electrica sunt estimate si contabilizate lunar de catre Societate. Dezechilibrele pozitive inregistrate se contabilizeaza la Venituri din vanzari si Creante comerciale curente, iar cele negative ca si Costul vanzarilor si Datorii comerciale curente. Incepind cu 07 iulie 2022 Societatea face parte dintr-un grup de echilibrare a carui responsabil de echilibrare este o entitate afiliata. Dezechilibrele pozitive formate dupa aceasta data se contabilizeaza in Venituri din vanzari si Creante curente ale partilor afiliate, iar dezechilibrele negative - in Costul vanzarilor si Datorii fata de partile afiliate curente.

Cantitatile de kWh aferente dezechilibrelor de energie electrica sunt estimate reiesind din notificarile zilnice si consumuri reale de energie electrica, iar dupa obtinerea de la OST a volumelor si preturilor aprobate aferente dezechilibrelor (pozitive si negative) de energie electrica Societate va emite factura fiscala pentru excedente din dezechilibre si, respectiv, va inregistra venituri din excedente de dezechilibre, sau va primi factura fiscala si va contabiliza cheltuielile aferente deficitelor din dezechilibre de energie electrica. Dupa primirea facturilor sau emiterea acestora, Societatea revizuieste estimarile recunoscute anterior si efectueaza ajustarile necesare.

Conform Dispozitiei Comisiei pentru Situatii Exceptionale a Republicii Moldova nr. 68 din 10 mai 2023 a fost modificata metoda de determinare a preturilor pentru dezechilibrele atat pozitive, cat si negative cu aplicare retroactiva pentru perioadele iunie-decembrie 2022. Contextul aplicarii unei noi metode de determinare a dezechilibrelor a condus la procesul de revizuire a estimarilor inregistrate anterior de Societate, prin recalculare conform noilor reglementari cu impact in rezultatele perioadei incheiate la 31 decembrie 2023. Interventia respectiva cu efect retroactiv in mecanismul de calcul si decontare al dezechilibrelor este un proces aflat in afara controlului Societatii.

2.10.4 Imobilizari corporale si necorporale

Recunoasterea initiala

Imobilizarile necorporale includ licente, programe informatice si alte imobilizari necorporale.

Imobilizarile corporale includ in principal terenuri, cladiri, constructii speciale, masini, utilaje si instalatii tehnice reprezentand in principal retele de distributie de energie electrica, mijloace de transport, mobilier, alte mijloace fixe si imobilizari in curs de executie. In componenta mijloacelor fixe sunt incluse obiectele cu valoarea de peste 12.000 si cu durata de functionare utila de peste un an.

Costul imobilizarilor corporale si necorporale procurate se formeaza din pretul de cumparare (dupa scaderea tuturor reducerilor, rabaturilor si sconturilor comerciale la procurare), taxele vamale, impozitele si taxele nerecuperabile, si orice costuri direct atribuibile activului pentru a-l aduce in locul amplasarii si in starea necesara pentru folosire dupa destinatie.

Costul imobilizarilor produse (elaborate, construite) de entitate in regie proprie include: costul proiectului, valoarea materialelor consumate, costurile cu personalul, contributiile pentru asigurarile sociale, costurile indatorarii, costurile indirecte de productie.

Costul de intrare al imobilizarilor se inregistreaza ca majorare a imobilizarilor in curs de executie concomitent cu majorarea datoriilor curente si/sau diminuarea activelor utilizate pentru pregatirea imobilizarilor pentru exploatare. Transmiterea obiectelor respective in exploatare se inregistreaza ca majorare a imobilizarilor aflate in utilizare si diminuare a imobilizarilor in curs de executie.

Costuri ulterioare pot fi efectuate in procesul de reparatie sau dezvoltare a imobilizarii corporale cu scopul imbunatatirii caracteristicilor initiale ale acestora si, respectiv, majorarii beneficiilor economice asteptate din utilizarea activului. In particular, majorarea beneficiilor economice poate sa rezulte din: prelungirea duratei de utilizare a activului, cresterea capacitatii de productie, suprafetei sau altor caracteristici ale activului, imbunatatirea substantiala a calitatii productiei fabricate (serviciilor prestate), prelungirea intervalului intre inlocuirile partilor componente in limita duratei de utilizare a activului, crearea componentelor care nu mai necesita inlocuire in limita duratei de utilizare a activului, reducerea semnificativa a costurilor de exploatare prevazute initial etc. In asemenea situatii, costurile ulterioare se capitalizeaza prin adaugarea acestora la valoarea contabila a activului respectiv.

Costurile indatorarii care sint atribuibile direct achizitiei, constructiei sau productiei unui activ cu ciclu lung de productie se capitalizeaza. Capitalizarea acestor costuri se admite in cazul in care exista certitudinea ca ele vor genera beneficii economice viitoare entitatii, iar marimea lor poate fi evaluata in mod credibil.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

Capitalizarea a costurilor cu personalul și dobanzilor financiare este utilizată pentru a reflecta corect valoarea activelor materiale și a investițiilor în bilanțul Societății la finele anului de gestiune. Repartizarea acestora pe fiecare obiect al imobilizărilor corporale calificate, rezultat al investițiilor realizate, are loc la finele perioadei de gestiune prin aplicarea unei ponderi corespunzătoare fiecărui obiect al imobilizărilor corporale în volumul total al investițiilor realizate în cursul perioadei de gestiune, astfel se asigură o distribuție echitabilă a costurilor salariilor și dobanzilor, pe baza contribuției lor la creșterea activului total al companiei. De asemenea, capitalizarea costurilor cu personalul și a dobanzilor financiare este importantă pentru a respecta standardele contabile și pentru a evita erori de evaluare a activelor, care ar putea duce la o subestimare sau supraestimare a valorii acestora. Prin aplicarea acestui proces de capitalizare, se asigură că investițiile făcute de companie sunt reflectate corect în bilanțul său, ceea ce permite managerilor să ia decizii mai informate și să evalueze dacă resursele companiei sunt utilizate eficient.

Evaluarea ulterioară

Ulterior recunoașterii inițiale, imobilizările corporale și necorporale sunt evaluate la cost, mai puțin amortizarea cumulată și pierderile de valoare.

Până la 31 decembrie 2014 Societatea își evalua imobilizările corporale în baza modelului reevaluării. La 1 ianuarie 2015 a fost schimbată evaluarea ulterioară, de la modelul reevaluării la cost.

Amortizarea

Imobilizările necorporale sunt amortizate conform metodei liniare pe perioada duratei de funcționare utilă estimată după cum urmează:

Categoria	Durata de funcționare utilă (ani)
Programe informatice	5 - 10
Alte active nemateriale	2 - 5

Amortizarea mijloacelor fixe este calculată prin metoda liniară imediat din luna următoare momentului în care acestea sunt puse în exploatare. Durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe este prezentată mai jos:

Categoria	Durata de funcționare utilă (ani)
Cladiri	40 – 100 (în medie 68 ani)
Masini, utilaje și instalații de transmisie	8 – 40 (în medie 38 ani)
Mijloace de transport	6
Alte mijloace fixe	10

Terenurile nu se amortizează. Activele în curs de execuție nu sunt amortizate până la momentul punerii acestora în exploatare.

Derecunoașterea

Mijloacele fixe retrase din utilizare, vândute sau casate sunt excluse din bilanț împreună cu amortizarea acumulată corespunzătoare. Castigurile sau pierderile în urma casării sau cedării unui element al mijloacelor fixe sunt recunoscute în situația de profit și pierdere.

2.10.5 Alte active imobilizate

Alte active imobilizate includ contoare – aparate de măsură a consumului de energie electrică instalate la consumatorii finali. Contoarele nu îndeplinesc definiția de mijloace fixe conform SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, având o durată de funcționare mai mare de 1 an (18 ani) însă, de regulă, o valoare sub 12.000.

De asemenea, alte active imobilizate cuprind și cheltuielile anticipate realizate în anii 2000 – 2003 pentru achiziționarea cunoștințelor de management și operare a activităților de distribuție a energiei electrice. Acestea se amortizează pe o perioadă de 20 ani.

2.10.6 Deprecierea activelor

Valorile contabile ale activelor nefinanciare ale Societății sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există dovezi cu privire la existența unei deprecieri. Indicii de depreciere ale activelor sunt considerate minimum

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

din:

Surse externe de informații

- diminuarea semnificativă a valorii de piață a activelor;
- modificări negative în mediul tehnologic, economic sau legal care afectează entitatea;
- producerea calamităților și altor evenimente excepționale;
- alte indicii identificate de entitate.

Surse interne de informații

- existența dovezilor referitoare la învechirea sau deteriorarea fizică a unui activ;
- modificări semnificative, cu efect negativ asupra entității, privind durata și modul de utilizare a activului;
- alte indicii care reflectă faptul că beneficiile economice generate de un activ vor fi mai mici decât cele scontate.

Dacă există asemenea indicii, se estimează valoarea justă minus costurile de vânzare. O pierdere din depreciere este recunoscută dacă valoarea contabilă a unui activ (grup de active) depășește valoarea sa justă minus costurile de vânzare.

Pierderile din depreciere sunt recunoscute în profit sau pierdere. O pierdere din depreciere este reversată numai în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă netă de amortizare, care ar fi fost determinată dacă nu ar fi fost recunoscută nici o pierdere din depreciere. Reversarea unei pierderi din depreciere este recunoscută în profit sau pierdere.

2.10.7 Stocuri de materiale

Stocurile constau în principal din materiale consumabile și obiecte de mică valoare și scurtă durată.

Valoarea de intrare a stocurilor achiziționate (costul) cuprinde valoarea de cumpărare și costurile direct atribuibile intrării (de exemplu, costurile de transportare-aprovizionare, asigurare pe durata transportării, încărcare, descărcare, comisioane intermediarilor, impozitele și taxele nerecuperabile, taxele vamale și alte costuri suportate pentru aducerea stocurilor în forma și în locul utilizării). Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse la determinarea costului de intrare a stocurilor achiziționate.

Stocurile sunt evaluate la minimumul dintre cost și valoarea realizabilă netă. Valoarea realizabilă netă este prețul de vânzare estimat pe parcursul desfășurării normale a activității, minus costurile estimate pentru finalizare și costurile estimate necesare efectuării vânzării. Pentru stocurile învechite sau cu defecte se constituie ajustări de valoare.

Costul stocurilor se determină pe baza metodei costului mediu ponderat.

Stocurile sunt trecute pe cheltuieli când sunt consumate sau sunt capitalizate în valoarea imobilizărilor corporale sau alte imobilizări corporale, după caz.

2.10.8 Creanțe

Creanțele reprezintă drepturi ale entității ce decurg din tranzacții sau evenimente trecute și din stingerea cărora se așteaptă intrări (majorări) de resurse care încorporează beneficii economice.

La recunoașterea inițială, creanțele se evaluează la valoarea nominală. La data de raportare, creanțele se evaluează la valoarea probabilă de încasat prin înregistrarea de corecții aferente creanțelor compromise.

Corecțiile aferente creanțelor compromise sunt recunoscute în situația de profit și pierdere. Creanțele compromise se contabilizează ca majorare a valorii „costului vânzării”. Restabilirea creanțelor compromise decontate anterior se contabilizează ca majorare a valorii „altor venituri din activitatea operațională”.

Rezervele pentru creanțele dubioase se formează pentru datorii cu termen de scadență expirat mai mult de 360 zile, în baza evaluării posibilității de plată a clienților sau în urma analizei datoriilor clienților. Aceste rezerve sunt formate în cazul când întreprinderea are dubii în privința încasării creanței debitorului, în cazul falimentului clientului, litigiilor judiciare de recuperare a creanțelor. Astfel, mărimea rezervelor este determinată reiesind din posibilitatea stingerii datoriilor, în baza sumelor neachitate de către fiecare client în parte și gradului de solvabilitate al clientului. La stabilirea rezervelor pentru creanțele dubioase, atunci când sunt satisfăcute cerințele legislației fiscale în vigoare, datoriile clienților se reduc cu valoarea TVA.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

2.10.9 Investitii financiare

Investitiile financiare includ actiuni si cote de participare in alte societati. Investitiile financiare sunt reflectate in situatiile financiare la cost. Costul actiunilor si cotelor de participare in alte societati include pretul de procurare si costurile aferente procurarii (de exemplu, comisioanele si onorariile achitate consultantilor, brokerilor si dealerilor, taxele prevazute de legislatia in vigoare, alte costuri tranzactionale). La fiecare dată de raportare entitatea determină dacă există sau nu temei pentru deprecierea investițiilor financiare.

2.10.10 Numerar si documente banesti

Disponibilitatile banesti includ numerarul in casierie si conturile curente la banci in MDL sau valuta straina.

2.10.11 Capital social si prime de capital

Capitalul social este inregistrat la valoarea stabilita pe baza actelor de constituire si se formeaza din aporturile actionarilor.

Primele de capital reprezinta excedentul dintre valoarea efectiva si valoarea nominala a partilor sociale depuse in capitalul social.

2.10.12 Capital de rezerva si Alte rezerve

Capitalul de rezerva al Societatii se formeaza prin varsaminte anuale din profitul net, in proportie de 5%, pana la atingerea a 10% din cuantumul capitalului social.

Alte rezerve includ rezultatul din reevaluarea obligatorie a mijloacelor fixe realizata in anul 1997 in conformitate cu Hotararea Guvernului nr. 30/1996 (Monitorul Oficial nr.19 / 28.03.1996).

2.10.13 Dividende

Dividendele sunt recunoscute ca o reducere a capitalurilor proprii in perioada in care este aprobata repartizarea lor si sunt recunoscute ca datorie in masura in care sunt neplatite la data de raportare. Dividendele sunt prezentate in notele la situatiile financiare atunci cand repartizarea lor este propusa dupa data de raportare si inaintea datei de emitere a situatiilor financiare.

2.10.14 Datorii

Datoriile curente si cele pe termen lung sunt reflectate in situatiile financiare la valoarea necesara pentru stingerea acestor datorii. Creditele si imprumuturile includ, de asemenea, dobanda aferenta acestora datorata la sfarsitul perioadei. Credite si imprumuturile pe termen scurt reprezinta suma creditelor si imprumuturile primite, inclusiv dobinzile aferente, cu termenul de rambursare nu mai mare de 12 luni din data raportarii. De asemenea creditele si imprumuturile sunt clasificate pe termen scurt, cu exceptia cazului in care Societatea are un drept neconditionat de a amana decontarea pentru o perioada de peste 12 luni din data raportarii.

Onorariile si comisioanele achitate in vederea obtinerii de credite si imprumuturi pe termen lung se recunosc pe seama Cheltuielilor anticipate pe termen lung. Cheltuielile in avans se recunosc in situatia de profit si pierdere esalonat, pe perioada de rambursare a creditelor si imprumuturilor respective.

2.10.15 Costurile indatorarii

Costurile indatorarii care sint atribuibile direct achizitiei, constructiei sau productiei unui activ cu ciclu lung de productie se capitalizeaza. Capitalizarea acestor costuri se admite in cazul in care exista certitudinea ca ele vor genera beneficii economice viitoare entitatii, iar marimea lor poate fi evaluata in mod credibil.

Costurile indatorarii care nu sint atribuibile direct achizitiei, constructiei sau productiei unui activ cu ciclu lung de productie si/sau care nu corespund cerintelor de capitalizare se recunosc drept cheltuieli financiare in perioada in care acestea au fost efectiv suportate.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

2.10.16 Leasing operational

Contractele de leasing în care partea preponderantă din riscurile și beneficiile aferente deținerii activului transmis în leasing trece de la locator la locatar sunt contracte de leasing financiar. Orice contract de leasing care nu reprezintă contract de leasing financiar reprezintă leasing operational. Plățile efectuate în cadrul leasingului operational sunt înregistrate în situația de profit și pierdere, folosind metoda liniară pentru perioada de locațiune.

2.10.17 Venituri anticipate pe termen lung

Veniturile anticipate pe termen lung reprezintă active, respectiv mijloace bănești primite de la clienți pentru construcția rețelelor electrice. Societatea amortizează aceste venituri în proporția amortizării mijloacelor fixe intrate pe seama acestora.

2.10.18 Beneficiile angajaților

(i) Beneficii pe termen scurt ale angajaților

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt evaluate și sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsura ce serviciile aferente sunt prestate. Beneficiile salariaților includ salarii lunare, precum și alte beneficii prevăzute de contractul colectiv de muncă, cum ar fi asigurări de sănătate, concedii plătite, plăți pentru ore suplimentare, prime de sărbători, sporuri de vechime sau de muncă în condiții deosebite, precum și alte compensații și avantaje. Toate aceste beneficii contribuie la creșterea nivelului de motivare al salariaților.

(ii) Contribuțiile obligatorii

Contribuțiile obligatorii sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsura ce serviciile aferente sunt prestate. Contribuțiile plătite în avans sunt recunoscute ca activ în măsura în care este posibilă o rambursare de numerar sau o reducere a plăților viitoare.

2.10.19 Cheltuieli și venituri financiare

Cheltuielile financiare includ cheltuielile cu dobânzile la credite și împrumuturi, diferențe nefavorabile de curs valutar, cheltuieli cu dobânzile aferente datoriei din devieri tarifare.

Veniturile financiare includ venituri din dobânzi aferente depozitelor bancare și investițiilor financiare, diferențe favorabile de curs valutar, venituri din dobânzile aferente activelor din devieri tarifare.

Cheltuielile și veniturile financiare se recunosc pe baza contabilității de angajamente.

2.10.20 Impozitul pe venit

Cheltuielile cu impozitul pe venit cuprind impozitul curent.

(i) Impozitul curent

Impozitul curent reprezintă impozitul care se așteaptă să fie plătit pentru venitul impozabil realizat în anul curent, precum și ajustări privind obligațiile de plată referitoare la impozitul pe venit aferente anilor precedenți.

Societatea calculează impozitul pe venit în baza profitului impozabil calculat în conformitate cu legislația fiscală în vigoare în Republica Moldova. Pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023 rata impozitului pe venit a fost stabilită în mărime de 12% (2022: 12%).

(ii) Impozitul amanat

În baza modificărilor Standardelor Naționale de Contabilitate, în vigoare începând cu 01 ianuarie 2020, în exercitiul financiar 2020 a fost înregistrată derecunoașterea activelor privind impozitul pe venit amanat recunoscut la 31 decembrie 2019 în corespondența cu profitul nerepartizat al anilor precedenți.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

(iii) Expuneri fiscale

Pentru determinarea valorii impozitului curent, Societatea ia în considerare impactul pozițiilor fiscale incerte și posibilitatea apariției taxelor și dobanzilor suplimentare. Aceasta evaluare se bazează pe estimări și ipoteze și poate implica o serie de raționamente cu privire la evenimentele viitoare. Informații noi pot deveni disponibile, determinând astfel Societatea să își modifice raționamentul în ceea ce privește acuratețea estimării obligațiilor fiscale existente; astfel de modificări ale obligațiilor fiscale au efect asupra cheltuielilor cu impozitele în perioada în care se efectuează o astfel de determinare.

2.10.21 Provizioane

Un provizion este recunoscut dacă, în urma unui eveniment anterior, Societatea are o obligație prezentă, legală sau implicită, care poate fi estimată în mod credibil și este probabil ca o ieșire de beneficii economice să fie necesară pentru a stinge obligația.

Provizioanele se evaluează în suma costurilor necesare stingerii obligației aferente. Cea mai bună estimare a costurilor necesare stingerii obligațiilor respective este suma pe care o entitate ar plăti-o, în mod rațional, pentru stingerea datoriei la data raportării sau pentru transferarea obligațiilor unei terțe parti la acel moment.

Provizioanele sunt revizuite la fiecare dată de raportare și se ajustează pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă.

Provizioanele recunoscute se contabilizează ca majorare a valorii „altor cheltuieli din activitatea operațională”. În cazul în care pentru stingerea unei obligații nu mai este probabilă o ieșire de resurse purtătoare de beneficii economice, provizionul se anulează prin decontare la „alte venituri din activitatea operațională”. Provizioanele utilizate pentru decontarea unei obligații sunt înregistrate prin reducerea cheltuielilor efectuate.

2.10.22 Parti afiliate

Parti afiliate sunt entități sau persoane fizice care au capacitatea de a controla sau sunt controlate, au influență semnificativă sau sunt influențate semnificativ de cealaltă parte în politicile financiare și operaționale.

O parte afiliată se consideră:

- 1) entitatea care direct sau indirect controlează alta entitate;
- 2) entitatea asociată – entitate în care, alta entitate are o influență semnificativă asupra politicilor financiare și operaționale dar care nu este nici entitate-fiică, nici un participant într-un angajament comun;
- 3) entitatea-fiică – entitate controlată de către entitatea-mamă (principală);
- 4) asociații într-o societate civilă;
- 5) entitatea care este controlată sau controlată în comun de către o persoană fizică și/sau un membru apropiat al familiei acestei persoane (cum ar fi, părinții, sotul/sotia și copiii acestora);
- 6) persoana fizică sau un membru apropiat al familiei acesteia (părinții, sotul/sotia și copiii acestora) care are o influență semnificativă asupra entității sau face parte din personalul-cheie din conducerea entității (de exemplu, membru al Consiliului entității, organului executiv, comisiei de cenzori sau al altor organe de conducere) și, în așa mod, participă la gestionarea politicilor financiare și operaționale ale entității

Nu se consideră parti afiliate:

- 1) entitățile care au în comun un director sau un alt membru al personalului-cheie din conducere, care nu controlează și nu influențează nici una din parti;
- 2) clienții, furnizorii, francizorii, distribuitorii etc. cu care entitatea efectuează tranzacții economice ordinare, indiferent de volumul acestora;
- 3) alte entități și persoane fizice cum ar fi: finanțatorii, creditorii, organele sindicale, autoritățile publice etc. în cadrul unor relații ordinare.

2.10.23 Corectarea erorilor contabile

Erorile constatate în contabilitate se pot referi fie la perioada de gestiune curentă, fie la perioadele de gestiune precedente; erorile din perioadele anterioare se referă inclusiv la prezentarea eronată a informațiilor în situațiile financiare anuale. Corectarea erorilor se efectuează la data constatării lor. Erorile din perioadele anterioare sunt omisiuni sau prezentări incorecte în situațiile financiare ale entității pentru una sau mai multe perioade anterioare rezultând din greșeala de a utiliza sau de a nu utiliza informații credibile care:

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

- a) erau disponibile la momentul la care situațiile financiare pentru acele perioade au fost aprobate spre a fi emise;
- b) ar fi putut fi obținute în mod rezonabil și luate în considerare la întocmirea și prezentarea acelor situații financiare anuale.

Corectarea erorilor aferente perioadei de gestiune curente se efectuează pe seama contului de profit și pierdere. Corectarea erorilor semnificative aferente perioadelor de gestiune precedente se efectuează pe seama profitului nerepartizat al anilor precedenți. Erorile ne semnificative aferente perioadelor de gestiune precedente se corectează pe seama contului de profit și pierdere.

Corectarea erorilor comise în perioadele de gestiune precedente nu determină modificarea situațiilor financiare ale anilor precedenți sau a cifrelor comparative prezentate în situațiile financiare curente. În cazul erorilor semnificative, informațiile comparative corectate prin aplicarea retroactivă se prezintă într-o notă explicativă la situațiile financiare curente.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

3 Imobilizari necorporale

	<u>Sold la 31 decembrie 2021</u>	<u>Intrari</u>	<u>Iesiri</u>	<u>Transferuri</u>	<u>Sold la 31 decembrie 2022</u>
Imobilizari necorporale in curs executie	-	588.517	-	(588.517)	-
Licente	16.255.425	-	(593)	280.044	16.534.876
Programe informatice	72.282.465	-	-	308.473	72.590.938
Total imobilizari necorporale – valoare initiala	88.537.890	588.517	(593)	-	89.125.814
Imobilizari necorporale - amortizarea acumulata					
Licente	(12.191.139)	(973.797)	593	-	(13.164.343)
Programe informatice	(33.327.911)	(4.522.885)	-	-	(37.850.796)
Total imobilizari necorporale - amortizare acumulata	(45.519.050)	(5.496.682)	593	-	(51.015.139)
Total Imobilizari necorporale - valoarea contabila neta	43.018.840	(4.908.165)	-	-	38.110.675

Cheltuielile cu amortizarea imobilizarilor necorporale in suma de 2.164.756 (2021: 1.572.618) au fost prezentate in „costul vanzarilor” (Nota 18) si 3.331.926 (2021: 3.083.680) au fost prezentate in „cheltuieli administrative” (Nota 21).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatii Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

3 Imobilizari necorporale (continuare)

	Sold la 31 decembrie 2022	Intrari	Iesiri	Transferuri	Sold la 31 decembrie 2023
Valoare contabila					
Imobilizari necorporale in curs executie	-	14.305.921	-	(2.692.604)	11.613.317
Licente	16.534.876	-	-	1.462.390	17.997.266
Programe informatice	72.590.938	-	-	1.230.214	73.821.152
Total imobilizari necorporale – valoare initiala	89.125.814	14.305.921	-	-	103.431.735
Imobilizari necorporale - amortizarea acumulata					
Licente	(13.164.343)	(972.581)	-	-	(14.136.924)
Programe informatice	(37.850.796)	(4.559.358)	-	-	(42.410.154)
Total imobilizari necorporale - amortizare acumulata	(51.015.139)	(5.531.939)	-	-	(56.547.078)
Total Imobilizari necorporale - valoarea contabila neta	38.110.675	X	-	-	46.884.657

Cheltuielile cu amortizarea imobilizarilor necorporale in suma de 2.197.690 (2022: 2.164.756) au fost prezentate in „costul vanzarilor” (Nota 18) si 3.334.248 (2022: 3.331.926) au fost prezentate in „cheltuieli administrative” (Nota 21).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

4 Imobilizări corporale

	Sold la 31 decembrie 2021	Intrari	Iesiri	Transferuri interne	Transferuri la alte active imobilizate (contoare)	Sold la 31 decembrie 2022
Imobilizări corporale în curs de execuție – valoare contabilă						
Construcții și instalații tehnice în curs de execuție	3.874.103	199.295.630	0,00	(200.768.597)	-	2.401.136
Utilaj destinat instalării	387.652	44.025.401	0,00	(20.860.039)	(23.451.072)	101.942
Total imobilizări corporale în curs de execuție – valoare contabilă	4.261.755	243.321.031	-	(221.628.636)	(23.451.072)	2.503.078
Imobilizări corporale în exploatare - valoare inițială						
Terenuri	4.279.136	-	(13.347)	-	-	4.265.789
Cladiri și construcții speciale	911.406.782	274.962	(3.695.630)	4.218.606	-	912.204.720
Masini, utilaje și instalații tehnice	7.023.825.414	30.475.324	(16.788.220)	210.561.770	-	7.248.074.288
Mijloace de transport	59.058.850	-	(259.076)	5.409.392	-	64.209.166
Inventar și mobilier	35.304.241	-	(806.059)	572.859	-	35.071.041
Alte mijloace fixe	14.497.197	-	(63.996)	866.009	-	15.299.210
Total imobilizări corporale în exploatare – valoare inițială	8.048.371.620	30.750.286	(21.626.328)	221.628.636	-	8.279.124.214
Imobilizări corporale în exploatare - amortizarea acumulată						
Cladiri și construcții speciale	(561.441.939)	(12.959.595)	2.416.965	(9.635)	-	(571.994.204)
Masini, utilaje și instalații tehnice	(3.735.114.627)	(149.620.353)	16.244.528	9.635	-	(3.868.480.817)
Mijloace de transport	(34.833.011)	(4.961.206)	259.076	-	-	(39.535.141)
Inventar și mobilier	(28.356.545)	(1.683.555)	802.181	-	-	(29.237.919)
Alte mijloace fixe	(11.445.269)	(454.898)	49.242	-	-	(11.850.925)
Total imobilizări corporale - amortizare acumulată	(4.371.191.391)	(169.679.607)	19.771.992	-	-	(4.521.099.006)
Total Imobilizări corporale - valoarea contabilă netă	3.681.441.984	X	(1.854.336)	-	-	3.760.528.286

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

4 Imobilizari corporale (continuare)	Sold la 31 decembrie 2022	Intrari	Iesiri	Transferuri interne	Transferuri la alte active imobilizate (contoare)	Sold la 31 decembrie 2023
Imobilizari corporale in curs de executie – valoare contabila						
Constructii si instalatii tehnice in curs de executie	2.401.136	254.779.515	-	(255.060.694)	-	2.119.957
Utilaj destinat instalarii	101.942	53.649.440	-	(15.634.717)	(38.099.199)	17.466
Total imobilizari corporale in curs de executie – valoare contabila	2.503.078	308.428.955	-	(270.695.411)	(38.099.199)	2.137.423
Imobilizari corporale in exploatare - valoare initiala						
Terenuri	4.265.789	11.467	(1.398)	-	-	4.275.858
Cladiri si constructii speciale	912.204.720	-	-	17.140.109	-	929.344.829
Masini, utilaje si instalatii tehnice	7.248.074.288	31.386.830	(20.306.758)	246.191.042	-	7.505.345.402
Mijloace de transport	64.209.166	-	(3.952.998)	4.668.936	-	64.925.104
Inventar si mobilier	35.071.041	-	(89.443)	801.459	-	35.783.057
Alte mijloace fixe	15.299.210	-	-	1.893.865	-	17.193.075
Total imobilizari corporale in exploatare – valoare initiala	8.279.124.214	31.398.297	(24.350.597)	270.695.411	-	8.556.867.325
Imobilizari corporale in exploatare - amortizarea acumulata						
Cladiri si constructii speciale	(571.994.204)	(12.936.424)		-	-	(584.930.628)
Masini, utilaje si instalatii tehnice	(3.868.480.817)	(155.882.157)	19.915.616	-	-	(4.004.447.358)
Mijloace de transport	(39.535.141)	(5.071.760)	3.891.790	-	-	(40.715.111)
Inventar si mobilier	(29.237.919)	(1.560.582)	89.443	-	-	(30.709.058)
Alte mijloace fixe	(11.850.925)	(520.083)	-	-	-	(12.371.008)
Total imobilizari corporale - amortizare acumulata	(4.521.099.006)	(175.971.006)	23.896.849	-	-	(4.673.173.163)
Total Imobilizari corporale - valoarea contabila neta	3.760.528.286	X	(453.748)	-	-	3.885.831.585

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

4 Imobilizari corporale (continuare)

De remarcat ca Societatea nu a efectuat ajustari pentru deprecierea imobilizarilor corporale detinute la finalul perioadelor de gestiune 2023 si 2022, nefiind identificati indicatori de depreciere a acestora.

Este de mentionat ca Societatea continua sa monitorizeze si sa evalueze starea imobilizarilor sale corporale, pentru a se asigura ca acestea sunt utilizate eficient si in conformitate cu cerintele legale si tehnice. De asemenea, Societatea este in proces investitional continuu in renovarea infrastructurii sale energetice, pentru a asigura o functionalitate optima si pentru a fi pregatita pentru cerintele viitoare ale pietei energetice.

La finele perioadelor de gestiune pentru exercitiile financiare 2023 si 2022, nu au fost efectuate plati anticipate pentru achizitionarea de active imobilizate corporale.

Valoarea contabila a activelor in curs de executie este ajustata cu suma de 1.255.043 (2022: 1.255.043) care reprezinta valoarea unei constructii nefinalizate inceputa in perioadele precedente dar care nu va fi finalizata intr-un viitor previzibil, reiesind din planurile de fezabilitate realizate.

Valoarea activelor corporale in exploatare este ajustata cu suma de 699.625 (2022: 699.625) care reprezinta valoarea unor active social-culturale care nu sunt utilizate in activitatea operationala, si pentru care nu pot fi efectuate proceduri de casare.

Constructiile includ in principal constructii speciale aferente retelelor electrice (statii electrice, posturi de transformare etc.).

Masini, utilaje si instalatii de transmisie includ, in principal, linii electrice si echipamente si aparataje pentru statii electrice si posturi de transformare.

La 31 decembrie 2023 costul mijloacelor fixe complet amortizate dar care continua sa fie in uz reprezinta 1.706.786.056 (2022: 1.626.253.206).

Cheltuielile cu amortizarea in suma de 169.196.483 (2022: 163.192.412) au fost prezentate in „costul vanzarilor” (Nota 18) si 6.774.523 (2022: 6.487.195) au fost prezentate in „cheltuieli administrative” (Nota 21).

Cheltuieli privind retribuirea muncii in suma de 55.646.060 (2022: 43.440.388) au fost capitalizate in valoarea mijloacelor fixe (Nota 23).

Cheltuieli aferente dobanzilor pentru credite si imprumuturi in suma de 4.595.279 (2022: 0) au fost capitalizate in valoarea mijloacelor fixe. Rata de capitalizare a costurilor de indatorare pentru perioada de gestiune constituie 5,78% (2022: 0) (Nota 24).

Drept garantii pentru imprumuturile primite de la BC Moldova Agroindbank SA Societatea a gajat bunuri si echipamente. La 31 decembrie 2023 valoarea contabila neta a bunurilor gajate a constituit 83.562.981 (2022: 83.339.817), dintre care cladiri si terenuri 25.603.100 (2022: 23.157.700), echipamente 57.959.881 (2022: 60.182.117). Pentru detalii, consultati Nota 11.

Pentru a garanta imprumuturile investitionale primite de la Banca Europeana pentru Dezvoltare si Reconstructii si Banca Europeana pentru Investitii Societatea in baza contractelor de imprumut din martie 2023, Societatea a gajat bunuri si echipamente in valoare de 161.611.716, dintre care cladiri si terenuri 125.603.430, echipamente 36.008.286. Pentru detalii, consultati Nota 11.

5 Investitii financiare

	Sold la 31 decembrie 2022	Intrari	Iesiri	Sold la 31 decembrie 2023
Investitii pe termen lung in parti neafiliate	604.402	-	(600.000)	4.402
Ajustari de valoare a investitiilor pe termen lung	(600.000)	-	600.000	-
Valoarea neta a investitiilor financiare pe termen lung	4.402	-		4.402

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

6 Alte active imobilizate	Sold la 31 decembrie 2022	Intrari	Amortizare	Sold la 31 decembrie 2023
Alte active imobilizate pe termen lung (Contoare)	133.877.184	38.099.199	(15.978.142)	155.998.241
Cheltuielile anticipate realizate în anii 2000 – 2003 pentru achiziționarea cunoștințelor de management și operare a activităților de distributie a energiei electrice	367.843	-	(367.843)	-
Total alte active imobilizate pe termen lung	134.245.027	38.099.199	(16.345.985)	155.998.241

Contoarele sunt aparate de măsură a consumului de energie electrică instalate la consumatorii finali, și nu îndeplinesc definiția de mijloace fixe conform SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, având o durată de funcționare mai mare de 1 an (18 ani) însă o valoare sub 12.000.

Cheltuielile cu amortizarea altor active imobilizate pe termen lung (contoare) în suma de 15.978.142 (2022: 15.873.474) au fost prezentate în „costul vânzărilor” (Nota 18).

7 Stocuri

	2022	2023
Sold la 1 ianuarie	52.258.169	85.214.941
Intrari	183.121.432	148.020.588
Iesiri/consumuri	(149.891.562)	(161.646.900)
Ajustări nete pentru depreciere	(273.098)	212.056
Sold la 31 decembrie	85.214.941	71.800.685
<i>din care:</i>		
Stocuri - valoarea brută	86.141.610	72.515.298
Ajustări de valoare	(926.669)	(714.613)
Sold la 31 decembrie	85.214.941	71.800.685

Materialele includ aparate de măsură și boxe de protecție în valoare de 9.177.170 (2022: 6.414.404), cabluri în valoare de 53.246.451 (2022: 68.093.459), transformatoare și întrerupătoare în valoare de 9.367.465 (2022: 10.707.078) și alte materiale și obiecte de inventar.

Materialele sunt folosite la construcția și întreținerea instalațiilor electrice. La 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 nu există stocuri găsite.

Miscarea în rezervă privind ajustările de valoare a stocurilor pe parcursul anilor 2023 și 2022 este prezentată mai jos:

	2022	2023
La 1 ianuarie	653.571	926.669
Ajustări de valoare utilizate - stocuri casate	-	(202.903)
Miscarea netă în rezervă	(273.098)	(9.153)
La 31 decembrie	926.669	714.613

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

8 Alte active circulante

	Sold la 31 decembrie 2022	Intrari	Iesiri	Sold la 31 decembrie 2023
Alte active circulante	45.000	-	-	45.000

9 Creante comerciale si alte creante

	Sold la 31 decembrie 2023	neajunse la scadenta	Din care:			Sold la 31 decembrie 2022
			cu termenul expirat			
			pana la 3 luni	3 luni - 1 an	mai mult de 1 an	
Creante ale partilor afiliate* (Nota 26)	107.308.205	107.308.205	-	-	-	206.474.945
<i>din care excedente din dezechilibre de energie electrica</i>	<i>22.518.582</i>	<i>22.518.582</i>	-	-	-	<i>76.118.789</i>
Creante comerciale terti	1.448.056	9.435	11.487	4	1.427.130	22.355.627
Creante aferente decontarilor cu bugetul	808.292	808.292	-	-	-	723.940
Alte creante curente Avansuri acordate curente	1.214.133	608.623	199.783	152	405.575	1.337.026
	-	-	-	-	-	-
Total creante comerciale si creante cu bugetul, net	110.778.687	108.734.555	211.270	156	1.832.705	230.891.538

*Creante ale partilor afiliate se refera la serviciile de distributie a energiei electrice catre I.C.S. Premier Energy S.R.L. (societate care furnizeaza energia electrica consumatorilor finali) in valoare de 84.546.119 (2022: 130.124.644), catre Navitas Energy SRL pentru serviciile de distributie a energiei electrice in valoare de 243.504 (2022: 231.512). Totodata, creantele ale partilor afiliate includ si dezechilibrele pozitive estimate in suma de 7.360.390 (2022: 76.118.789), in raport cu grupul de echilibrare din care Societatea face parte incepind cu 07 iulie 2022, a carui responsabil de echilibrare este entitate afiliata, aferente perioadei septembrie – decembrie pentru care nu erau facturi emise la situatia din 31 decembrie 2023. Facturarea dezechilibrelor aferente perioadei septembrie - decembrie 2023 a fost efectuata pe parcursul anului 2024 (a se vedea mai multe detalii la Nota 2.10.3 si Nota 26).

Creante aferente decontarilor cu bugetul reprezinta creante privind TVA calculat la import de servicii si avansuri primite (2022: creante privind TVA calculat la import de servicii, avansuri primite).

Alte create curente reprezinta creantele Societatii altele decat cele legate de activitatea de baza, acestea fiind servicii de utilizare non-exclusiva a infrastructurii Societatii, servicii de locatiune operationala prestate catre antreprenori in cadrul contractelor de lucrari si activitati operationale integrate in instalatiile electrice de joasa si medie tensiune al Societatii. Societatea analizeaza recuperabilitatea creantelor la finalul perioadei de gestiune. Nu exista provizioane inregistrate in legatura cu deprecierea acestora.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023

(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

10 Capital social și prime de capital

	Numarul de actiuni	Capital social	Prime de capital	Capital social și prime de capital
Sold la 31 decembrie 2022 și 2023	8.730.597	305.570.895	163.930.130	469.501.025

Numarul total de actiuni simple nominative autorizate spre plasare și plasate este de 8.730.597 actiuni (2022: 8.730.597 actiuni) cu o valoare nominală de 35 MDL per actiune (2022: 35 MDL per actiune). JOSECO HOLDINGS CO LIMITED (actionar unic al Societății începând cu 01.08.2019) detine 100% în capitalul social al Societății. Primele de capital reprezintă prima de emisiune a actiunilor cu o valoare de 163.930.130 (2022: 163.930.130).

11 Credite bancare

	Creditor	Sold la 31 decembrie 2022	Sold la 31 decembrie 2023
Linie de credit sindicalizat pe termen lung	PBZ/EXIMBANK	155.413.506	-
Linie de credit EBRD&EIB pe termen lung	EBRD	-	98.057.927
Linie de credit EBRD&EIB pe termen lung	EIB	-	105.058.850
Linie de credit de tip revolving pe termen lung	MAIB	97.000.000	-
Total credite bancare pe termen lung		252.413.506	203.113.777
Linie de credit sindicalizat pe termen scurt	PBZ/EXIMBANK	98.155.899	-
Linie de credit EBRD&EIB pe termen scurt	EBRD	-	15.085.373
Linie de credit EBRD&EIB pe termen scurt	EIB	-	8.081.449
Linie de credit de tip revolving pe termen scurt	MAIB	23.000.000	31.300.001
Dobanzi aferente creditelor bancare		3.101.093	7.405.212
Total credite bancare pe termen scurt		124.256.992	61.872.035
Total credite bancare		376.670.498	264.985.812

Pentru a refinanța împrumutul pe termen lung contractat de la unicul sau actionar, Societatea la 5 februarie 2020 a contractat o Facilitate sindicalizată de credit de la BC Eximbank SA în EUR și Privredna Banka Zagreb d.d. în USD în echivalentul sumei totale de 25 milioane EURO, cu scadența de 5 ani de la prima dată de utilizare, și care se rambursează trimestrial în tranșe egale. Societatea a utilizat întreaga sumă a facilității pentru a plăti împrumutul de la Joseco Holdings Co Limited contractat în 2019, iar partea rămasă a fost utilizată în scopuri corporative generale. Rata dobânzii pentru împrumutul în EUR este marja bancii % + EURIBOR 3M, iar pentru partea de împrumut în USD de marja bancii % + LIBOR 3M.

Facilitatea de credit oferită de BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. în mărime totală de 484.766.425 lei a fost integral utilizată de Societate la 18 februarie 2020.

La 07 iulie 2023, ca urmare a refinanțării datoriei către BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. cu debursarea primei tranșe din noul împrumut contractat de la BERD și BEI, principalul și dobânzile acumulate au fost integral plătite în avans către BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d., iar obligațiile derivate din acordurile de facilitate credit au fost stinse, inclusiv toate garanțiile acordate de Companie în cadrul acestui angajament.

Astfel, pe parcursul anului 2023 Societatea a rambursat anticipat integral către BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. creditul în valoare de 244.614.629. Pe parcursul anului 2023 Societatea a calculat dobinzi în valoare de 8.963.354 și a plătit dobinzi către BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. în valoare de 11.864.423 (din veniturile din dobânzi ale nerezidentului în R.Moldova a reținut impozitul pe venit la sursa în valoare de 469.071).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

11 Credite bancare (continuare)

La 02 și respectiv 03 martie 2023, Societatea a semnat două contracte de împrumut cu BERD și BEI în valoare de până la 60 milioane USD (30 milioane USD de la fiecare Creditor) pentru o perioadă de 8 ani cu o perioadă de grație pentru rambursarea principalului de un an. Împrumutul a fost contractat în scopul implementării programului de investiții care acoperă perioada 2022-2025 pentru modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice. În iulie 2023 a fost debursează prima tranșă din împrumuturi în valoare de 238.964.700 lei (13 milioane USD în total, câte 6,5 milioane USD de la fiecare Creditor), iar Societății i-au fost refinanțate resursele financiare utilizate pentru finanțarea investițiilor pentru anul 2022 și pentru refinanțarea facilităților contractate de la BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d., care au fost integral plătite anticipat.

Acordurile de împrumut semnate între Societate și BERD și BEI impun Societății să respecte anumiți indicatori financiari:

- îndatorarea financiară la EBITDA ajustată nu trebuie să fie mai mare de 4,00;
- EBITDA ajustat la cheltuielile financiare nu trebuie să fie mai mic de 5,00;
- Rata de colectare a numerarului nu trebuie să fie mai mică de 95%;
- Nu mai puțin de 75% din cifra de afaceri trebuie să fie creditată în conturile gajate;

Rata dobânzii pentru împrumutul contractat de la BERD este SOFR Index Rate + marja bancii, iar pentru împrumutul contractat de la BEI este 6M CME SOFR Term + marja bancii.

Pe parcursul anului 2023, pentru împrumutul contractat de la BERD și BEI s-au calculat dobânzi în valoare de 10.711.956 lei și s-au plătit dobânzi în valoare de 3.574.569 lei.

Pentru garantarea împrumutului contractat de la BERD și BEI au fost gajate către Creditorii instituționali ipoteci asupra bunurilor imobiliare și constituit gajul asupra unor bunuri mobile, care au fost eliberate de la BC Eximbank SA și Privredna Banka Zagreb d.d. urmare a achitării anticipate, precum și creanțe creanțele comerciale și mijloace bănești în conturile bancare la BC Eximbank SA (75% din încasarile prin contruirele gajate) fără careva restricții în utilizarea disponibilităților bănești respective.

Pentru finanțarea necesităților sale în mijloace circulante, la 19 mai 2022 Societatea a contractat o linie de credit de tip „Revolving” de la BC Moldova Agroindbank SA în valoare maximă de până la 120 milioane MDL sau echivalentul acestei sume în totalitate sau parțial în EUR, cu scadența la 17 mai 2024. Rata dobânzii este calculată conform formulei marja bancii % + EURIBOR 3M pentru EUR și rata de referință pentru MDL. Pe parcursul anului 2023, în cadrul limitei de 120 milioane MDL a fost trasă suma de 326.418.500 și rambursată suma de 415.078.696. Dobânzile calculate pe parcursul anului 2023 au fost în valoare de 3.228.511 și plătite în valoare de 3.314.341. Conform prevederilor contractuale, Societatea poate dispune și rambursa tranșe în limitele stabilite în Contract potrivit necesităților operaționale.

Pentru a garanta obligațiile sale de credit de tip „Revolving” Societatea a gajat în favoarea creditorului bunuri imobiliare și mobile aferente stațiilor electrice de transformare.

Contractele de împrumut semnate între Societate și BC Moldova Agroindbank SA impun Societății să respecte anumiți indicatori financiari:

- Rata de lichiditate - cel puțin 0,4 pentru fiecare trimestru;
- Nu mai puțin de 14 mil. lei să fie creditate lunar în conturile curente deschise la Finantator;

Societatea respectă toate obligațiile conform situației la 31 decembrie 2023, precum și la situația din 31 decembrie 2022.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

12 Venituri anticipate pe termen lung

	Sold la 31 decembrie 2022	Majorari	Diminuari	Sold la 31 decembrie 2023
Venituri anticipate pe termen lung	275.310.433	31.398.297	(10.041.179)	296.667.551
Finantari si incasari cu destinatie speciala	7.536.138	-	(577.682)	6.958.456
Total	282.846.571	31.398.297	(10.618.861)	303.626.007

Venituri anticipate pe termen lung și finanțările cu destinație specială reprezintă active electrice primite cu titlu gratuit în proprietatea operatorului sistemului de distribuție, respectiv mijloace bănești primite de la consumatorii de energie electrică pentru construcția rețelelor electrice. Societatea amortizează aceste sume proporțional cu amortizarea mijloacelor fixe respective.

13 Datorii comerciale

	Sold la 31 decembrie 2022	Sold la 31 decembrie 2023
Datorii privind facturile comerciale		
- în țară	105.636.175	152.070.198
<i>inclusiv</i> , datoriile estimate din dezechilibre de energie electrică	9.257.955	-
- în străinătate	5.352.425	3.044.469
Datorii față de partile afiliate (Nota 26)	4.704.934	1.373.269
<i>inclusiv</i> , datoriile estimate din dezechilibre de energie electrică	4.083.506	1.251.598
Avansuri primite curente	1.541.547	1.569.470
Total datorii comerciale	117.235.081	158.057.406

Datoriile comerciale au în general un termen de plată de 30-45 zile.

Datoriile față de partile afiliate includ dezechilibrele provizionate în raport cu grupul de echilibrare din care Societatea face parte începând cu 07 iulie 2022, a cărui responsabil de echilibrare este entitate afiliată, în suma de 1.251.598. Facturarea dezechilibrelor aferente perioadei septembrie - decembrie 2023 urmează a fi efectuată pe parcursul anului 2024 (a se vedea mai multe detalii la Nota 2.10.3 și Nota 26).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

14 Datorii fata de buget

	<u>Sold la 31 decembrie 2022</u>	<u>Sold la 31 decembrie 2023</u>
Datorii privind decontările cu bugetul		
- impozit pe venit	357.300	7.047.417
- impozit pe venit reținut la sursa de plată	30.900	12.467
- taxa pe valoare adăugată	23.223.998	5.350.824
- impozite și taxe locale	28.571	30.440
Total datorii fata de buget	<u>23.640.769</u>	<u>12.441.148</u>

15 Alte datorii curente

	<u>Sold la 31 decembrie 2022</u>	<u>Sold la 31 decembrie 2023</u>
Devieri tarifare	6.013.947	95.268.466
Alte datorii curente	86.406	117.716
Total alte datorii curente	<u>6.100.353</u>	<u>95.386.182</u>

Devierile tarifare pentru un an sunt generate de diferența între veniturile din energia electrică distribuită pe baza tarifelor reglementate aprobate de ANRE și costurile totale și rentabilitatea capitalului din acel an calculate conform Metodologiei.

16 Alte provizioane

Alte provizioane se referă la acțiunile judiciare de despăgubire înaintate Societății de către terți, în special de către consumatorii de energie electrică. În opinia conducerii și a specialiștilor Societății în probleme juridice, rezultatul acestor acțiuni judiciare nu va avea un impact semnificativ diferit asupra Societății comparativ cu provizioanele înregistrate la 31 decembrie 2023.

	<u>Sold la 31 decembrie 2022</u>	<u>Sold la 31 decembrie 2023</u>
Sold la 1 ianuarie	15.666.537	15.666.537
Provizioane utilizate parcursul perioadei de gestiune	-	-
Provizioane create pe parcursul perioadei de gestiune	-	341.412
Provizioane reversate pe parcursul perioadei de gestiune	-	-
Sold la 31 decembrie	<u>15.666.537</u>	<u>16.007.949</u>

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

17 Venituri din vanzari

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Distributia energiei electrice	1.252.993.349	1.522.242.335
Excese din dezechilibre de energie electrica	96.718.637	-17.598.892
Devieri tarifare calculate	101.987.509	-79.621.343
Servicii de conectare si reconectare	6.523.657	9.603.587
Alte servicii	5.663.640	4.726.904
Total venituri din vanzari	<u>1.463.886.792</u>	<u>1.439.352.591</u>

Societatea isi desfasoara activitatea sa in centrul si sudul tarii, presteaza servicii pe o arie de 70% din teritoriul tarii, in 21 de raioane (din cele 37) si municipiul Chisinau. Intreg venitul din vanzari al societatii este realizat pe teritoriul Republicii Moldova si este exprimat in MDL.

*Pentru mai multe detalii aferente veniturilor nefacturate din devieri tarifare - de consultat Nota 2.10.2 si Nota 15.

**Pentru mai multe detalii aferente exceselor din dezechilibre de energie electrica – de consultat Nota 2.10.3 si nota 26. Conform Dispozitiei Comisiei pentru Situatii Exceptionale a Republicii Moldova nr. 68 din 10 mai 2023 a fost modificata metoda de determinare a preturilor pentru dezechilibrele atat pozitive, cat si negative cu aplicare retroactiv pentru perioadele iunie-decembrie 2022. Contextul aplicarii unei noi metode de determinare a dezechilibrelor a condus la procesul de revizuire a estimarilor inregistrate anterior de Societate, prin recalculare conform noilor reglementari, cu impact in rezultatele perioadei incheiate la 31 decembrie 2023. Interventia respectiva cu efect retroactiv in mecanismul de calcul si decontare al dezechilibrelor este un proces aflat in afara controlului Societatii.

18 Costul vanzarilor

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Procurarea energiei electrice	370.341.057	301.942.529
Deficite din dezechilibre de energie electrica	4.083.506	27.610.671
Transportul energiei electrice	33.060.890	45.010.636
Amortizarea imobilizarilor corporale	163.192.412	169.196.483
Amortizarea imobilizarilor necorporale	2.164.756	2.197.690
Amortizarea contoarelor instalate la consumatori	15.873.474	15.978.142
Cheltuieli privind retribuirea muncii	118.659.669	148.955.459
Lucrari si materiale pentru reparatie si intretinere a instalatiilor	153.532.915	181.386.250
Servicii de citire a contoarelor consumatorilor finali	35.355.422	55.568.529
Servicii de rezolvare a ordinelor de lucru privind conectarea si reconectarea consumatorilor	10.640.716	17.073.457
Servicii de rezolvare a ordinelor de lucru privind conectarea si reconectarea la solicitarea consumatorilor	3.856.519	6.746.420
Cheltuieli pentru combustibil	10.319.351	9.348.685
Servicii de locatiune aferente activitatii de distributie	1.704.234	1.999.103
Alte cheltuieli operative*	10.930.734	14.837.369
Total costul vanzarilor	<u>933.715.656</u>	<u>997.851.423</u>

*

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

18 Costul vanzarilor (continuare)

*Alte cheltuieli operative includ: cheltuieli pentru serviciu telefonic OT24H 2.548.855 (2022: 2.080.774), servicii si materiale pentru reparatia si intretinere mijloacelor de transport cu destinatia operativa 6.913.550 (2022: 4.965.688), cheltuieli pentru protectia muncii si tehnica securitatii 3.247.008 (2022: 1.935.815), servicii pentru monitorizare si paza IE 329.986 (2022: 289.527), servicii de echilibrare a pietei energiei electrice 676.882 (659.828), cheltuieli pentru delegarea personalului operativ 395.087 (2022: 211.091), cheltuieli pentru inventar si intretinere utilajelor 510.947 (2022: 373.370), alte cheltuieli 215.054 (2022: 414.641).

Divizarea costurilor de personal si materiale in operative si administrative se face in baza naturii operatiunilor economice desfasurate de Societate. In cadrul costului serviciilor de distributie prestate tertilor se includ costurile materiale si de personal, nemijlocit antrenate in cadrul activitatii operationale. In cheltuielile administrative sunt incluse costurile materiale si de personal cele aferente organizarii si gestionarii entitatii in ansamblu. Aceasta divizare a costurilor este esentiala pentru o mai buna controlare a cheltuielilor si pentru a identifica eventualele probleme sau oportunitati de optimizare a costurilor. Prin analizarea si monitorizarea separata a costurilor operationale si administrative, managementul poate lua decizii mai bune pentru imbunatatirea eficientei si profitabilitatii societatii.

19 Alte venituri din activitatea operationala

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Venituri sub forma de amenzi, penalitati si despagubiri	2.780.709	4.002.807
Venituri din vanzarea materialelor	1.700.	3731.452.950
Venituri din chirii*	12.984.415	17.620.793
Alte venituri operationale	5.291.834	4.987.277
Total alte venituri operationale	<u>22.757.331</u>	<u>28.063.827</u>

*Venituri din chirii includ facturarea:

- servicii de locatiune a spatiilor 3.599.195 (2022: 2.802.450);
- servicii de utilizare non-exclusiva a infrastructurii OSD 13.770.678 (2022: 9.950.455);
- servicii de transmitere in folosinta a dispozitivelor de citire a datelor echipamentelor de masurare a energiei electrice 250.920 (2022: 231.510);

20 Cheltuieli de distribuire

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Cheltuieli de reclama, servicii informatonale, marketing	526.653	359.1743

21 Cheltuieli administrative

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Cheltuieli privind personalul administrativ si de conducere	63.690.111	70.609.678
Cheltuieli privind intretinerea si reparatia mijloacelor fixe	3.660.126	4.788.038
Cheltuieli privind intretinerea sistemelor informatice	18.137.226	19.448.167
Cheltuieli pentru utilitati	6.715.072	6.873.175
Cheltuieli privind amortizarea imobilizarilor corporale	6.487.195	6.774.523
Cheltuieli privind amortizarea imobilizarilor necorporale	3.331.926	3.334.248
Impozite, taxe si plati cu exceptia impozitului pe venit	1.816.760	3.466.818
Cheltuieli pentru donatii in scopuri de binefacere si sponsorizare	1.046.215	16.530.796
Cheltuieli de asigurare	3.550.013	3.103.765
Cheltuieli pentru securitate si vigilenta	1.967.800	1.750.330
Alte cheltuieli generale si administrative*	14.181.887	14.759.185
Total cheltuieli administrative	<u>124.584.331</u>	<u>151.438.723</u>

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

21 Cheltuieli administrative (continuare)

*Alte cheltuieli generale și administrative includ, cheltuieli pentru combustibil în suma de 213.679 (2022: 242.974), cheltuieli pentru onorarii profesionale și alte servicii în suma de 4.349.668 (2022: 3.897.714), inclusiv servicii de audit financiar în suma de 1.745.634 (2022: 1.504.111), cheltuieli privind sindicatele și alte cheltuieli sociale în suma 1.465.335 de (2022: 753.892), cheltuieli de perfecționarea cadrelor în suma de 792.740 (2022: 1.068.041), cheltuieli de telecomunicații, internet și postale 1.221.125 (2022: 1.176.381), comisioane bancare 1.670.899 (2022: 823.187) și alte cheltuieli.

22 Alte cheltuieli din activitatea operațională

	<u>2022</u>	<u>2024</u>
Amenzi, penalități, despăgubiri și alte feluri de sancțiuni	1.047.980	919.231
Cheltuieli din vânzarea materialelor	480.899	858.948
Cheltuieli privind locațiune curentă	--	67.148
Alte cheltuieli operaționale	5.360.197	3.777.685
Total alte cheltuieli din activitatea operațională	<u>6.889.076</u>	<u>5.623.012</u>

23 Retribuirea personalului

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Cheltuieli cu personalul privind retribuirea muncii	184.255.133	223.753.027
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	41.535.036	51.458.169
Total	<u>225.790.169</u>	<u>275.211.196</u>

Cheltuieli cu retribuirea personalului în suma de 55.646.060 (2022: 43.440.388) au fost capitalizate în valoarea imobilizărilor corporale (Nota 4). Numărul mediu al angajaților în perioada de raportare 2023 a constituit 652 de angajați (2022: 624).

24 Provizioane pentru beneficiile angajaților

Provizioanele în valoare de 20.484.855 sunt constituite în totalitate pentru beneficiile angajaților: concedii neutilizate și bonusuri (31 decembrie 2022: 14.660.378).

În cheltuielile cu retribuirea personalului sunt incluse mișcările (dotările/aplicările) în rezerve pentru concedii și alte beneficii ale angajaților, în anul 2023 dotări/aplicări în valoare netă de minus 5.824.477 (2022: dotări 6.017.329). Mișcarea în rezervă pentru concedii nefolosite și alte beneficii ale angajaților pe parcursul anilor 2023 și 2022 este prezentată mai jos:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
La 1 ianuarie	14.467.526	20.484.855
Dotarea provizioanelor	20.876.829	22.465.691
Provizioane utilizate	(14.859.500)	(28.290.168)
La 31 decembrie	<u>20.484.855</u>	<u>14.660.378</u>

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

25

Rezultatul din alte activități

	2022	2023
Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale	1.648.639	577.600
Amortizarea veniturilor anticipate pe termen lung	9.854.659	10.618.861
Alte venituri de imobilizări corporale		
Total venituri cu active imobilizate și excepționale	11.503.298	11.196.461
Cheltuieli din ieșirea imobilizărilor corporale	(1.854.335)	(453.748)
Total cheltuieli cu active imobilizate și excepționale	(1.854.335)	(453.748)
Profit (pierdere) din operațiuni cu active imobilizate și excepționale	9.648.963	10.742.713
	2022	2023
Venituri din diferențe de curs valutar	16.887.060	34.889.366
Venituri din dobânzi	866.136	849.696
Venituri din dobânzi aferente devierilor tarifare	7.447.590	-
Alte venituri	33.786.516	-
Total venituri financiare	58.987.302	35.739.062
Cheltuieli din diferențe de curs valutar	(35.470.265)	(13.585.140)
Cheltuieli din diferențe de sumă	(111)	(297)
Cheltuieli din dobânzi aferente creditelor și împrumuturilor	(24.305.466)	(22.342.527)
Cheltuieli din dobânzi aferente devierilor tarifare	(9.975.950)	-
Alte cheltuieli	-	(9.633.176)
Total cheltuieli financiare	(69.751.792)	(45.561.140)
Profit (pierdere) financiar(a)	(10.764.490)	(9.822.078)
Rezultatul din alte activități	(1.115.527)	920.635

La 28 ianuarie 2022, Premier Energy Distribution SA a primit drept recompensă pentru acțiunile deținute anterior la banca comercială Energbank SA, care au fost anulate prin Hotărârea Directoratului Bancii Naționale a Moldovei nr.190 din 17.08.2020 (cu referire la art.52¹ din Legea cu privire la activitatea băncilor nr.202 / 2017) suma de 33.786.516 (incluse în rîndul de „alte venituri”). La 31 decembrie 2021, valoarea contabilă a activului rezultat din acțiunile deținute anterior de către Societate și anulate conform Hotărârii Directoratului BNM din august 2020 era de 9.975.950 (a se vedea Nota 8; ieșirea activului a fost prezentată în rîndul de „alte cheltuieli”).

În anul 2023 cheltuieli aferente dobânzilor pentru credite și împrumuturi în suma de 4.595.279 (2022: 0) au fost capitalizate în valoarea mijloacelor fixe. Rata de capitalizare a costurilor de îndatorare pentru perioada de gestiune constituie 5,78% (2022: -) (Nota 4).

Venituri/cheltuieli din dobânzi aferente devierilor tarifare reprezintă dobânda aplicată lunar la soldul acumulat al devierilor tarifare și capitalizată la sfârșitul anului la soldul acumulat al creanțelor/datoriilor din devieri tarifare, calculată în conformitate cu Metodologia ANRE (a se vedea Nota 2.10.2).

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situațiile Financiare pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate în MDL, cu excepția cazurilor când este menționat altfel)

26	Impozitul pe venit	2022		2023	
		Impozitul pe venit curent		27.579.602	
	Total cheltuieli privind impozitul pe venit		27.579.602		60.245.156
	<i>Reconcilierea ratei de impozitare efective</i>				
		2022		2023	
	Profitul pana la impozitare		419.812.880		313.064.721
	Impozit calculat prin aplicarea ratei de impozitare	12,00%	50.377.546	12,00%	37.567.767
	Efectul ajustării cheltuielilor/veniturilor în scopuri fiscale	(2,11%)	(8.864.145)	4,90%	15.325.946
	Efectul veniturilor neimpozabile	(0,27%)	(1.113.189)	(0,38%)	(1.204.876)
	Efectul devierilor tarifare	(3,13%)	(13.132.212)	2,68%	8.398.580
	Ajustarea impozitului pe venit pentru anul precedent	0,07%	311.602	0,05%	157.739
	Cheltuieli privind impozitul pe venit	6,56%	27.579.602	19,25%	60.245.156

27 Tranzacții cu partile afiliate

Natura relațiilor cu partile afiliate cu care Societatea a efectuat tranzacții în 2023 și 2022 sau cu care a avut solduri la 31 decembrie 2023 și 31 decembrie 2022 este prezentată mai jos:

Parte afiliată	Relația/ Natura tranzacțiilor
Joseco Holdings Co. Limited (Cipru)	Actionar al Societății care deține 100% (începând cu 01.08.2019)/ Plati de dividende
ICS Premier Energy SRL (Moldova)	Societate din Grup, Furnizor de energie electrică la tarife reglementate/ Vânzarea serviciului de distribuție a energiei/ Facturarea serviciilor de locațiune a spațiilor/
Navitas Energy SRL (Moldova)	Societate din Grup, furnizor al energiei electrice la tarife nereglementate/ Facturarea serviciilor de locațiune a spațiilor/ Servicii de echilibrare în cadrul Grupului de echilibrare
EMERGING MARKETS CAPITAL a.s. (Cehia)	Societate din Grup, compania operează în sectorul Servicii de consultanță în management administrativ și general / Cheltuieli refacturate
EMMA CAPITAL LIMITED (Cipru)	Societate din Grup, companie de administrare a investițiilor / Cheltuieli refacturate
Fundatia Premier Energy (Moldova)	Societate din Grup, Organizație de binefacere

Pe parcursul anului au fost înregistrate următoarele tranzacții cu partile afiliate:

(i) Vânzări

	2022	2023
Premier Energy SRL (Moldova)	1.265.986.955	1.537.658.083
Navitas Energy SRL (Moldova)	1.818.053	78.160.802
Fundatia Premier Energy (Moldova)	-	26.764
Total	1.267.805.008	1.615.845.649

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

27 Tranzactii cu partile afiliate (continuare)

Vanzarile catre ICS Premier Energy SRL reprezinta:

- servicii de distributie a energiei electrice in suma de 1.519.751.998 (2022: 1.251.214.867);
- alte servicii in suma de 17.906.085 (2022: 14.772.088), si anume:
 - servicii auxiliare activitatii de distributie a energiei electrice 14.329.727 (2022: 12.182.157)
 - servicii de locatiune 2.438.019 (2022: 1.893.698)
 - servicii comunale 1.138.339 (2022: 696.233)

Vanzarile catre Navitas Energy SRL reprezinta:

- servicii de distributie a energie electrice in suma de 2.490.337 (2022: 1.778.482)
- energie electrica datorata dezechilibrului pozitiv in suma de 75.447.149 (2022: 0)
- alte servicii in suma de 223.316 (2022: 39.571), si anume
 - servicii auxiliare activitatii de distributie a energiei electrice 764 (2022: 0)
 - servicii de locatiune 154.511 (2022: 18.770)
 - servicii comunale 68.041 (2022: 20.801)

Vanzarile catre Fundatia Premier Energy reprezinta:

- alte servicii in suma de 26.764 (2022: 0), si anume
 - servicii de locatiune 6.292 (2022: 0)
 - servicii comunale 20.472 (2022: 0)

(ii) Procurari

	2022	2023
Premier Energy SRL (Moldova)	3.494.967	3.328.194
Navitas Energy SRL	659.828	32.371.059
EMERGING MARKETS CAPITAL a.s.	15.000	-
EMMA CAPITAL LIMITED	17.857	-
Total	4.187.652	35.699.253

Procurari de la Premier Energy SRL (Moldova) reprezinta consumul de energie electrica pentru necesitatile operative si administrative in cursul perioadei de gestiune.

Procurarile de la Navitas Energy SRL reprezinta:

- dezechilibre negative de energie electrica in suma de 31.694.177 (2022: 0);
- taxa fixa/variabila de echilibrare in suma de 676.882 (2022: 659.828)

(iii) Remuneratia personalului cheie de conducere

Persoanele din conducere reprezinta directorii (executivi si ne-executivi) si managerii Societatii, in total 14 persoane (2022: 14 persoane). Pe parcursul anului incheiat pe 31 decembrie 2023, personalul de conducere a primit salarii in suma de 28.220.648 (2022: 27.189.205). Aceasta suma include contributiile de asigurare sociala de stat obligatorii si primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala si alte drepturi in baza contractelor individuale de munca. Personalul de conducere nu a primit alte beneficii, cu exceptia asigurarilor medicale si imprumuturilor acordate fara dobanda care se ofera tuturor angajatilor Societatii. Soldul creditelor acordate personalului din conducerea Societatii la 31 decembrie 2023 este in suma de 563.926 (31 decembrie 2022: 769.536).

(iv) Creante comerciale si alte active pe termen scurt

	Sold la 31 decembrie 2022	Sold la 31 decembrie 2023
Premier Energy SRL (Moldova)	130.124.644	84.546.119
Navitas Energy SRL (Moldova) (<i>alte creante</i>)	231.512	243.504
Navitas Energy SRL (Moldova) (<i>creante estimate din dezechilibre de energie electrica</i>)	76.118.789	22.518.582
Sume acordate Navitas Energy SRL (Moldova) pentru constituirea garantiilor pe piata de echilibrare	-	261.102
Total	206.474.945	107.569.307

Creantele comerciale reprezinta in principal creante din serviciul de distributie energie electrica.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

27 Tranzactii cu partile afiliate (continuare)**(v) Datorii comerciale**

	Sold la 31 decembrie 2022	Sold la 31 decembrie 2023
Premier Energy SRL (Moldova)	-	153
Navitas Energy SRL (Moldova) (<i>servicii de echilibrare</i>)	621.428	121.518
Navitas Energy SRL (Moldova) (<i>datorii estimate din dezechilibre de energie electrica</i>)	4.083.506	1.251.598
Total	4.704.934	1.373.269

(vi) Estimari aferente dezechilibrelor de energie electrica

Incepind cu data de 07 iulie 2022 Societatea face parte din grupul de echilibrare a carui responsabil este Navitas Energy SRL, intreprindere afiliata. Societatea a dotat provizioane pentru perioada septembrie-decembrie aferente atat dezechilibrelor pozitive formate in cadrul grupului de echilibrare din care face parte, contabilizate in Venituri din vinzari si Creante curente ale partilor afiliate in suma de 22.518.582, cat si dezechilibrelor negative formate in cadrul grupului de echilibrare din care face parte, contabilizate in Costul vinzarilor si Datorii fata de partile afiliate curente in suma de 1.251.598. Facturarea acestora a fost efectuata pe parcursul lunilor ianuarie - februarie 2024, iar estimarile recunoscute anterior au fost aplicate (a se vedea mai multe detalii la Nota 2.10.3, Nota 9 si Nota 13).

(vii) Sponsorizari

Pe parcursul anului 2023 Societatea a efectuat transferuri de mijloace banesti catre Fundatia Premier Energy cu titlu de sponsorizare in valoare de 15.500.000 (2022: 420.000).

28 Conditionalitati**Reclamatii**

In procesul desfasurarii activitatii sale Societatea primeste reclamatii inaintate de catre consumatorii racordati la reseaua de energie electrica. Conducerea Societatii considera ca astfel de reclamatii nu vor cauza pierderi materiale semnificative peste cele estimate si reflectate in situatiile financiare.

Impozitare

Sistemul fiscal in Moldova este supus diverselor interpretari si modificarilor continue, care pot avea efect retroactiv. Interpretarea legislatiei fiscale de catre autoritatile fiscale privind tranzactiile Societatii poate sa difere de cea a conducerii. Ca rezultat, autoritatile fiscale pot pune la indoiala unele tranzactii ca fiind generatoare de impozite suplimentare, penalitati sau dobanzi. Conducerea Societatii considera ca a calculat si inregistrat adecvat obligatiile fiscale ale Societatii.

Mediul de reglementare, politic si economic

Activitatea si rezultatele Societatii sunt afectate de factorii politici, legislativi, fiscali si de reglementarile care se produc in Republica Moldova.

Societatea este un monopol natural, iar activitatea Societatii si tarifele de distributie a energiei electrice sunt reglementate de catre ANRE. Prin urmare, reglementarile ANRE pot avea un impact semnificativ asupra performantei financiare a Societatii, precum si asupra valorii contabile a activelor si datoriilor Societatii.

Situatiile financiare reflecta evaluarea de catre conducerea Societatii a impactului riscurilor mentionate asupra activitatii operationale si pozitiei financiare a Societatii.

28 Conditionalitati (continuare)*Razboiul din Ucraina*

In data de data de 21 februarie 2022, Federatia Rusa a recunoscut oficial doua regiuni separatiste din estul Ucrainei si a autorizat utilizarea fortei militare in aceste teritorii. In data de 24 februarie 2022, trupele ruse au invadat Ucraina si au inceput operatiuni militare in mai multe locatii. Aceste operatiuni in curs de desfasurare au condus la victime, la relocarea semnificativa a populatiei, la deteriorarea infrastructurii si la perturbarea activitatii economice in Ucraina. Ca raspuns, mai multe jurisdicții, inclusiv UE, Regatul Unit, Elvetia, SUA, Canada, Japonia si Australia au anuntat transe initiale de sanctiuni economice pentru Rusia (si, in anumite cazuri, Belarus).

Impactul economic global mai larg al conflictului ar putea include: perturbari semnificative ale entitatilor care isi desfasoara activitatea in Ucraina, Rusia si Belarus, provocari legate de lichiditate, cresteri semnificative ale preturilor produselor de baza, inclusiv titei si gaze naturale; ale metalelor, inclusiv nichel, minereu de fier, aluminiu si paladiu; ale produselor minerale, cum ar fi potasiu, si culturilor agricole, in special grau (Rusia si Ucraina impreuna producand aproximativ 30% din aprovizionarea globala cu grau); cresterea incertitudinii economice mondiale si suspendarea tranzactionarii titlurilor de valoare rusesti, cresterea costurilor de imprumut si a primelor de risc, cresterea inflatiei si cresterea ratelor dobanzilor; si perturbari ale activitatii economice cauzate de atacuri cibernetice comise impotriva Rusiei, precum si asupra jurisdicțiilor care au impus sanctiuni sau care ofera asistenta Ucrainei sau Rusiei/Belarusului.

Alte considerente

Societatea activeaza in sectorul energiei electrice, care pe baza situatiei actuale a sanctiunilor si a evaluarilor realizate de catre conducere, nu este afectat in mod direct ca urmare a sanctiunilor. In schimb, Societatea are o expunere indirecta prin relatiile comerciale privind procurarea de energie electrica de la producatori care utilizeaza gaze naturale din Rusia pentru productia de electricitate, si care respectiv au o expunere semnificativa fata de Rusia, iar aceste relatii comerciale ar putea fi afectate de perturbarea lantului de aprovizionare, de deteriorarea conditiilor economice, volatilitatii preturilor care ar putea fi afectate negativ de evenimentele curente si de starea pietei, si/sau de efectele unor sanctiuni suplimentare.

Pentru atenuarea acestui risc, Guvernul Republicii Moldova a intrepris actiuni de identificare a alternativelor de aprovizionare cu gaze naturale si energie electrica a Republicii Moldova in contextul regional mentionat. Remarcam in acest sens realizarea in anul 2022 in regim de urgenta a interconexiunii cu ENTSO-E (Rețeaua Europeana a Operatorilor de Sisteme de Transport a Energiei Electrice) si initiativele de gasire a unei alternative adecvate de alimentare cu gaze , in acest sens fiind acordata licenta companiei de stat Energocom. De mentionat este ca la 16 martie 2022, Republica Moldova si Ucraina au finalizat procesul de sincronizare cu rețelele electrice europene ENTSO-E. In urma revizuirii cadrului de reglementare deja este posibila echilibrarea din punct de vedere tehnic si este o rezerva suplimentara pentru securitatea continuitatii furnizarii de energie electrica. Aceasta inseamna ca Republica Moldova are acces direct la rețelele electrice europene ENTSO-E, iar ca alternativa are posibilitatea de a se aproviziona cu energie electrica direct fie din Ucraina, fie din tarile Uniunii Europene, prin compania de stat Energocom care intermediaza achizițiile de import de energie electrica pentru piata moldoveneasca.

In cazul unor eventuale fluctuatii semnificative al costului de procurare al energiei electrice, tinand cont de prevederile Metodologiei, aceste volatilitati ar fi absorbite prin ajustarea tarifului de distributie, si respectiv nu reprezinta un risc semnificativ pentru recuperabilitatea si evaluarea activelor imobilizate.

Pe baza celor de mai sus, conducerea Societatii considera ca Societatea este capabila sa-si continue activitatea pentru o perioada de cel putin 12 luni de la data raportarii.

I.C.S. Premier Energy Distribution S.A.

Note la Situatiile Financiare pentru perioada de gestiune incheiata la 31 decembrie 2023
(Toate sumele sunt indicate in MDL, cu exceptia cazurilor cand este mentionat altfel)

29 Evenimente ulterioare datei bilantului

Finantarea externa

In conformitate cu acordurile de imprumut semnate cu Banca Europeana de Reconstructie si Dezvoltare si Banca Europeana de Investitii la 27 februarie 2024, Societatea a debursat a doua trasa a imprumutului in valoare de 17 milioane USD (8,5 milioane USD de la fiecare creditor), refinantand programul investitional realizat si transferat in exploatare pe parcursul anului 2023.

Repartizarea dividendelor

In cadrul Adunarii Generale din 05 martie 2024, tinand cont de existenta in cadrul capitalului propriu a profitului nerepartizat al anilor precedenti, unicul actionar a decis distribuirea partii restante a profitului nedistribuit aferent exercitiului financiar 2019 si unei parti a profitului nedistribuit aferent exercitiului financiar 2020 pentru plata dividendelor. Plata dividendelor distribuite va fi efectuata in intregime in termenele legale pe parcursul anului 2024.

Modificarea tarifelor de distributie a energiei electrice:

Prin Hotarirea Consiliului de Administratie al ANRE nr.167/2024 din 19 martie 2024 au fost aprobate tarife noi de distributie a energiei electrice care au intrat in vigoare incepind cu 21 martie 2024:

	In vigoare incepand cu 21 martie 2024
Tarif de inalta tensiune (MDL/KWh)	0,024
Tarif de medie tensiune (MDL/KWh)	0,214
Tarif de joasa tensiune (MDL/KWh)	0,695

Nu exista alte evenimente ulterioare ce necesita dezvaluiri la data aprobarii situatiilor financiare

Situatii financiare au fost aprobate ~~in numele~~ Societatii la data 30 aprilie 2024 de catre:

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:07:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jose Luis Gomez Pascual
Country Manager

Digitally signed by Munteanu Ion
Date: 2024.04.30 14:55:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion Munteanu
Director Economico-Financiar

**Raportul conducerii
pentru anul 2023
ÎCS „Premier Energy Distribution” SA**

DESPRE RAPORT

Prezentul raport al conducerii ICS „Premier Energy Distribution” SA („societatea” sau „întreprinderea”) include rezultatele activității operatorului sistemului de distribuție pentru perioada de raportare de la 1 ianuarie 2023 până la 31 decembrie 2023. Raportul a fost întocmit în conformitate cu legislația Republicii Moldova, incluzând:

- Legea nr. 174 cu privire la energetică din 21.09.2017
- Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016
- Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 537/2020 din 24.12.2020
- Legea Nr.10 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
- Legea Nr. LP331/2023 din 09.11.2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
- Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017

CUPRINS

1. Introducere
2. Rezultate
3. Perspectivele de dezvoltare ale entității
4. Model de gestiune a riscurilor și oportunităților
5. Angajament pentru securitate și sănătate
6. Angajament pentru protecția mediului înconjurător
7. Angajament pentru persoane
8. Angajament pentru societate
9. Integritate și transparență

1. INTRODUCERE

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este cel mai mare operator privat al sistemului de distribuție a energiei electrice din Republica Moldova. Întreprinderea deservește o arie de circa 70% din teritoriul țării, în 20 din cele 37 de raioane și în municipiul Chișinău, distribuind energie electrică celor peste 947.000 de puncte de consum din centrul și sudul țării.

Compania are o experiență vastă europeană, de peste două decenii, în domeniul electroenergetic, implementând cele mai bune practici și standarde europene de gestiune și investind din anul 2000 până în prezent peste 344 de milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice pentru îmbunătățirea eficienței și pentru creșterea calității serviciilor. Dincolo de beneficiile evidente pentru clienți și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

Conform strategiei de aliniere la nivel corporativ a reprezentării tuturor întreprinderilor din grupul Premier Energy PLC, pe data de 25 mai ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și-a schimbat imaginea, adoptând o marcă nouă și o paletă de culori diferită. Rebranding-ul din 2023 a avut ca și obiectiv să plaseze marca sub umbrela identității unice, aprobate pentru întreprinderile din grupul Premier Energy din România și Republica Moldova.

2. REZULTATE

Unul din principalele proiecte în anul 2023 a fost asigurarea necesităților de finanțare a activităților operatorului de distribuție. În luna martie Societatea a semnat două acorduri de împrumut în valoare totală de până la 60 milioane de dolari cu BERD și BEI pentru modernizarea rețetelor electrice din centrul și sudul țării. Acordurile fac parte din proiectul de finanțare a unui program reglementat de investiții acordat de către cele două organizații financiare internaționale. Primul acord face parte din programul de promovare a rezilienței energetice conform strategiei de investiții 2023-2028 a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) pentru Moldova. Acesta prevede acordarea unui împrumut de 30 de milioane de dolari SUA pentru finanțarea programului de investiții al ICS „Premier Energy Distribution” SA până în anul 2025, ce include lucrări de modernizare, digitalizare și întreținere a rețelelor de distribuție din centrul și sudul țării, inclusiv mun. Chișinău. Cel de-al doilea acord din cadrul proiectului de finanțare a fost semnat cu Banca Europeană de Investiții (BEI), care la fel acordă întreprinderii un împrumut de 30 de milioane de dolari SUA până în 2025 pentru îmbunătățirea calității și fiabilității distribuției de energie electrică, digitalizarea proceselor și asigurarea continuității serviciului, precum și a eficienței generale a operatorului sistemului de distribuție.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA susține și participă activ în procesul de tranziție energetică, promovând energia regenerabilă și alte proiecte importante care permit dezvoltarea energiei verzi, diversificarea surselor de furnizare a energiei electrice, precum și consolidarea securității energetice a Republicii Moldova. În acest context în anul 2023 Societatea a găzduit 2 ateliere de discuții moderate de Agenția Germană pentru Energie (DENA) în cadrul proiectului privind transformarea sectorului energetic din Moldova. Primul atelier a fost organizat în luna februarie și a vizat tema integrării surselor de energie regenerabilă la nivel de Operator al Sistemului de Distribuție din Republica Moldova, iar cel de-al doilea atelier s-a desfășurat în luna iulie și a întrunit actorii pieței energetice din țara noastră pentru a aborda tema promovării și creșterii capacității de absorbție a energiei regenerabile ca mijloc de diversificare și securitate energetică în Republica Moldova.

În contextul planului național de digitalizare a sectorului energiei, în luna iunie 2023 Ministerul Energiei în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova a lansat un program pilot de instalare a 35 de mii de contoare inteligente pentru energia electrică. ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este implicat în acest proiect important, beneficiind de asistență tehnică pentru instalarea a 20 de mii de contoare inteligente pe parcursul anului 2024.

Concentrată pe implementarea proiectelor de investiții, eficiență și îmbunătățire continuă a calității furnizării serviciului, de asemenea, pe îndeplinirea angajamentelor asumate de responsabilitate social corporativă, la 9 iunie 2023 în cadrul Galei Businessului Moldovenesc Societatea a obținut confirmarea rezultatelor remarcabile obținute în 2022, primind două premii importante: Mercuriul de Aur la categoria „Marca Responsabilă Social”, Premiul Mare la categoria „Locuri de muncă prietenoase familiei”

Pentru a patra oară din momentul aprobării Regulamentului cu privire la stimularea morală (non financiară) a contribuabililor onești, compania ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a fost desemnată în calitate de „Contribuabil cu grad înalt de credibilitate”. Titlul a fost acordat de către Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova prin oferirea unui certificat de credibilitate, emis pe 1 iulie 2023, ce atestă calificarea deținătorului la categoria de contribuabil onest, ce promovează responsabilitatea fiscală, manifestarea transparenței și corectitudinii în activitatea desfășurată, precum și susținerea dezvoltării țării noastre.

În plan operativ și financiar, grație efortului și dedicației întregii echipe a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, în pofida multiplelor provocări, întreprinderea a reușit să îndeplinească obiectivele operative stabilite, prin menținerea nivelului și îmbunătățirea indicatorilor de performanță și oferirea unor servicii calitative și la standarde înalte clienților întreprinderii.

Indicatori	U.M.	2023	2022	2023/2022
Venituri din vânzări	MLN Lei	1.439,35	1.463,89	-24,5 -1,7%
Costul vânzărilor	MLN Lei	-997,85	-933,72	-64,1 6,9%
Profitul brut	MLN Lei	441,50	530,17	-88,7 -16,7%
Alte venituri din activitatea operațională	MLN Lei	28,06	22,76	5,3 23,3%
Cheltuieli de distribuire	MLN Lei	-0,36	-0,53	0,2 -31,8%
Cheltuieli administrative	MLN Lei	-151,44	-124,58	-26,9 21,6%
Alte cheltuieli din activitatea operațională	MLN Lei	-5,62	-6,89	1,3 -18,4%
Rezultatul din activitatea operațională	MLN Lei	312,14	420,93	-108,8 -25,8%
Rezultatul din alte activități	MLN Lei	0,92	-1,12	2,0 -182,5%
Profit până la impozitare	MLN Lei	313,06	419,81	-106,7 -25,4%
Cheltuieli privind impozitul pe venit	MLN Lei	-60,25	-27,58	-32,7 118,4%
Profit net	MLN Lei	252,82	392,23	-139,4 -35,5%
Marja rezultatului veniturilor din vânzări	%	31%	36%	-6% -15,3%
Marja rezultatului din activitatea operațională	%	22%	29%	-7% -24,6%
Marja rezultatului net al perioadei de gestiune	%	18%	27%	-9% -34,4%
Valoare medie a activelor	MLN Lei	4.304,10	4.120,27	183,8 4,5%
Valoare medie a capitalului propriu	MLN Lei	3.450,20	3.172,43	277,8 8,8%
Rentabilitatea activelor	%	7%	10%	-3% -28,6%
Rentabilitatea capitalului propriu	%	7%	12%	-5% -40,7%

În anul 2023 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a înregistrat un profit net de **252,82** milioane lei, cu 139,4 milioane lei mai mic decât în anul 2022 ca consecință a volumului mai mic de energie distribuit în 2023, datorită creșterii prețurilor pentru servicii și materiale ca rezultat al actualizării acestora cu rata inflației medii anuale înregistrate în 2022 de 28,7%, precum și a impactului advers înregistrat în anul de gestiune ca urmare a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 68 din 10 mai 2023, prin care a fost modificată metoda de determinare a prețurilor pentru dezechilibrele atât pozitive, cât și negative cu aplicare retroactivă pentru perioadele iunie-decembrie 2022. Contextul aplicării unei noi metode de determinare a dezechilibrelor a condus la procesul de revizuire a estimărilor înregistrate anterior de Societate, prin recalcularea dezechilibrelor conform noilor reglementări cu impact în rezultatele perioadei încheiate la 31 decembrie 2023. Intervenția respectivă cu efect retroactiv în mecanismul de calcul și decontare al dezechilibrelor este un proces aflat în afara controlului Societății.

În anul 2023 veniturile din vânzările de energie au constituit 1.439,4 milioane lei, în descreștere cu 1.7% față de 2022.

Tariful mediu de vânzare a constituit în anul 2023 0,55 lei / kWh față de 0,41 lei / kWh în anul 2022, adică cu 32% mai mare, acesta din urmă a fost influențat de prețurile de procurare mai mari a energiei electrice la sfârșit de 2022 și primul trimestru 2023, la fel datorită creșterii ratei reglementate a rentabilității activelor (WACC) de la 8,30% în 2022 la 10,28% în 2023.

Volumul energiei distribuite în rețea a constituit 2.830 GWh față de 2.938 GWh în 2022 (-3,7%).

Prin activitatea și investițiile sale, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA colaborează și contribuie la dezvoltarea economică a țării. În anul 2023 suma impozitelor și taxelor achitate în bugetul de stat a constituit 338.499.515 lei. Detaliile privind alte date financiare se regăsesc în situațiile financiare, inclusiv notele la acestea.

▪ **Investiții în renovarea rețelelor și îmbunătățirea calității furnizării energiei electrice**

Angajamentul Premier Energy Distribution este de a asigura calitate și eficiență prin investițiile realizate în renovarea și modernizarea rețelelor electrice. An de an compania desfășoară proiecte de renovare conform planului investițional aprobat de ANRE pentru creșterea eficienței și pentru îmbunătățirea calității serviciilor.

În plan operativ în pofida multiplelor provocări ale anului 2023, întreprinderea Premier Energy Distribution S.A. a reușit să îndeplinească toți indicatorii de performanță. Pe parcursul anului 2023 au fost transferate în exploatare lucrări investiționale de circa 311 de milioane de lei în modernizarea, dezvoltarea și întreținerea rețelelor electrice de tensiune înaltă, medie și joasă, investiții în echipamentele de măsurare, mobilitate, în îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii informatice, a sistemelor de management și continuitatea activității, urmărind îmbunătățirea continuă a calității serviciilor prestate.

INVESTIȚII 2023

Angajament pentru modernizarea rețelelor și îmbunătățirea serviciilor pentru clienții noștri

Rețele de tensiune înaltă

Pe parcursul anului 2023 în instalațiile electrice de tensiune înaltă au fost executate mai multe lucrări de renovare și modernizare a punctelor de distribuție centrale de 110 kV și 35 kV cu schimbarea întrerupătoarelor de tensiune înaltă și a echipamentului în scopul reabilitării parametrilor tehnici a instalațiilor și prevenirea declanșărilor în rețelele de tensiune înaltă, astfel îmbunătățind indicatorii de calitate ai furnizării energiei electrice.

Printre cele mai importante proiecte se numără modernizarea integrală a echipamentului și protecțiilor stației electrice Nr. 9 „Botanica” pe nivelele de tensiune înaltă și medie, precum și a părții constructive. La stația electrică Nr. 1 „Sculeni” a fost realizată prima etapă de modernizare, constând din reconstrucția secțiilor de bare cu instalarea a 63 de celule de tip nou, a ieșirilor liniilor electrice subterane (LEC) 10 kV, fiind efectuate și lucrări la partea constructivă a stației.

Totodată, în trei puncte de distribuție centrale (PDC-43 Avicola 35/10 kV, PDC-45 Hîrtopul Mare 35/10 kV și PDC-48 Dubăsarii Vechi 35/10 kV) au fost montate 5 reclosere 35 kV de ultimă generație, performante și sigure, prin înlocuirea echipamentului primar, echipamentului de protecții prin relee și telecomandă.

La capitolul renovarea liniilor electrice aeriene (LEA) de 110/35 kV, în anul 2023 au fost executate lucrări de renovare a Liniilor Electrice Aeriene cu nivele de tensiune de 35 și 110 kV prin schimbarea a 100 de piloni de beton armat pe o lungime de 20km, acestea contribuind la asigurarea fiabilității și calității în transportarea energiei și reducerii pierderilor de transport. Aceste lucrări importante asigură o mai mare eficiență economică pentru întreținere și o durată considerabilă de funcționare, sporind, astfel, fiabilitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor și contribuind la dezvoltarea sistemului electroenergetic în ansamblu.

Rețele de tensiune medie și joasă

Pentru îmbunătățirea calității serviciilor, a securității și siguranței procesului continuu de livrare a energiei electrice, operatorul de distribuție a realizat lucrări de renovare și dezvoltare a rețelelor de tensiune medie și joasă, implementând un volum mare de lucrări conform planului de investiții pentru anul 2023 în valoare de 167 milioane de lei. Astfel, au fost renovate 135,4 km de linii electrice aeriene (LEA) de 0,4 kV și 10 kV, de asemenea 16,7 km de linii electrice în cablu (LEC) 0,4 kV și 10 kV, au fost construite circa 9,4 km de rețea și desfășurate activități de modernizare a arhitecturii rețelelor de tensiune medie prin instalarea separatoarelor de tip XS, SL și întrerupătoarelor de sarcină de tip VNA etc. În vederea reconfigurării rețelelor de distribuție de tensiune medie și încorporării în schemele rețelelor a aparatelor de comutație telecomandate pentru ridicarea selectivității sistemelor de protecție, cu scopul îmbunătățirii indicilor de calitate și reducerii timpului de manevre operative, în 2023 au fost instalate 37 separatoare fuzibile de tip XS (Cut-Out) și 16 separatoare de linie de tip SL și 13 întrerupătoare de forță tip recloser. Montarea acestor echipamente performante permit minimizarea impactului unor eventuale întreruperi în rețea prin localizarea mai rapidă a defecțiunilor și respectiv reducerea numărului consumatorilor afectați de acestea. În același timp, un factor important îl constituie remodelarea arhitecturii rețelelor electrice pentru asigurarea unei alimentări fiabile cu energie electrică a instalațiilor de la care sunt conectați consumatorii finali. De asemenea, au fost construiți 2 km de LEA 10 kV și 7,3 km de LEC 10 kV.

În ceea ce privește dezvoltarea instalațiilor de distribuție în vederea extinderii liniei aeriene de tensiune medie și joasă, au fost efectuate lucrări de construcție cu un total de 20,750 km, iar pentru asigurarea furnizării energiei electrice în noile zone rezidențiale a localităților au fost construite 13 centre de transformare noi, în valoare de 2,8 milioane lei.

Control energetic

În domeniul controlului energetic în 2023 au fost desfășurate activități de creștere a indicatorilor de evidență și îmbunătățire a securității instalațiilor și eficienței energetice. Conform planului de modernizare și îmbunătățire a calității de măsurare au fost desfășurate activități în valoare de circa 54 milioane lei, reprezentând montarea, schimbarea, extragerea și centralizarea contoarelor, de asemenea, normalizări a instalațiilor și renovări a conductoarelor magistrale.

Resurse

De asemenea în anul 2023 societatea a investit circa 22 de milioane lei în dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor informaționale de gestiune, renovarea parcului auto prin achiziționarea a 10 automobile și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru angajați.

Întreținerea și dezvoltarea instalațiilor de distribuție

Cadru general la data de 31 decembrie 2023

947.615

Instalații gestionate ale consumatorilor, nr.

2.830

Energie distribuită, GWh

0,4-110 kV

Nivele de tensiune

35.742

Linii aeriene, km

95

Stații electrice 110 kV, nr.

7.761

Posturi de transformare, nr.

9.426

Transformatoare, nr.

2.135 MVA

Capacitatea posturilor de transformare

Principalii indicatori nefinanțari de performanță, relevanți pentru activitatea entității de asemenea includ:

	2023	2022	2023/2022
Pierderi de energie (%)	7,33	7,20	0,13
			1,8%
SAIDI (min)	80,91	80,76	0,16
			0,2%
SAIFI (n)	1,90	1,97	-0,07
			-3,7%
CAIDI (n)	42,60	40,95	1,65
			4,0%
Indicele de frecvență (%)	1,42	0,80	0,62
			77,5%
Indicele de gravitate (%)	0,01	0,01	0,00
			11,1%

Datorită lucrărilor investiționale desfășurate, a eficientizării inspecțiilor instalațiilor electrice în teren și prioritizării eforturilor și lucrului pe liniile aeriene de tensiune medie și joasă în anul 2023 indicatorul SAIDI a constituit 80,91 min, acest lucru având un impact pozitiv direct asupra calității furnizării energiei electrice. Indicele SAIDI reprezintă durata medie a întreruperilor în rețea și indică operativitatea repunerii furnizării energiei electrice de către operatorul sistemului de distribuție.

Indicatorul SAIFI a înregistrat o descreștere până la valoarea de 1,90 întreruperi față de 1,97 în anul 2022. Acest indicator reprezintă numărul mediu de întreruperi suportate de consumatorii deserviți de operatorul de distribuție și indică asupra stării tehnice a rețelelor de distribuție și efectele investiționale și de mentenanță asupra acestora realizate în timp.

În 2023, pierderile din rețea au constituit 7,33%. Pentru referință în anul 2000 acestea constituiau 32,3%, în 2010 - 13,9%, iar în 2014 – 9,5%.

▪ Structura procurărilor de energie electrică

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA activează pe piața de energie electrică în calitate de operator al sistemului de distribuție. În anul 2023 operatorul a procurat o cantitate de 241.813 mii kWh de energie electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție. Energia respectivă a fost achiziționată de la furnizorul SA Energocom, căruia i s-a impus obligația de serviciu public de procurare a energiei electrice solicitate de operatorii de sistem și furnizorii universali și de ultimă opțiune, printr-un șir de decizii ale CSE, după cum urmează:

Nr.	Furnizor	Cantitate, mii kWh	Pondere, %
1	SA Energocom	227.784	
	Energocom (MGRES)	206.632	85,5%
	Energocom (Nuclearelectrica)	5.693	2,4%
	Energocom (OPCOM)	10.174	4,2%
	Energocom (Nomad Energy Company)	0,056	0,0%
	Energocom (Ukrhydroenergo)	625	0,3%
	Energocom (Hidroelectrica)	4.660	1,9%
2	Dezechilibre negative (Navitas)	14.029	5,8%
	Total de la începutul anului	241.813	100,0%
	Dezechilibre pozitive (Navitas)	-46.680	

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

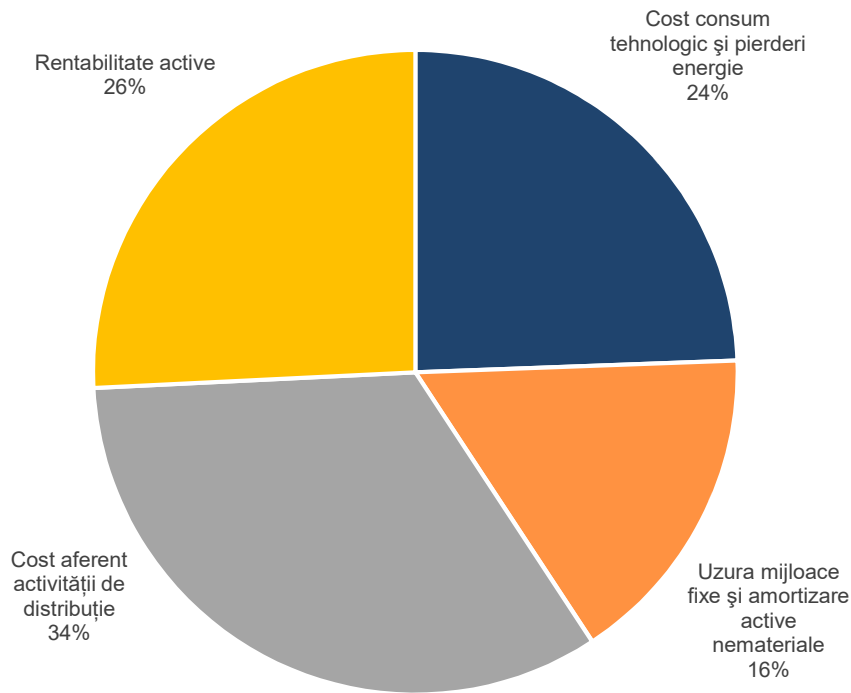
În anul 2023 au fost aplicate tarife de distribuție calculate în conformitate cu „Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice nr. 64/2018 din 22.02.2018 aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).

La baza calculării tarifelor menționate se regăsesc următoarele componente-cheie:

- Costurile procurărilor de energie electrică în scopul acoperirii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.
- Amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție.
- Cheltuielile aferente activității de distribuție a energiei electrice, formate din:
 - Costurile de întreținere-exploatare a rețelelor electrice de distribuție;
 - Costurile legate de evidența energiei electrice distribuite;
 - Alte cheltuieli.
- Devierile tarifare acumulate, care reprezintă o componentă de corecție a veniturilor întreprinderii din anul 2023.

Rentabilitatea determinată reieșind din rata reglementată de rentabilitate și valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice.

În continuare, se prezintă structura tarifului mediu de distribuție pentru anul 2023 reieșind din componentele enumerate.

Valoarea tarifului de distribuție a energiei electrice a fost actualizat pe parcursul anului de referință de 2 ori. În tabelul de mai jos se indică valorile tarifelor de distribuție aprobate și aplicate pe parcursul anului 2023.

Nivelul tensiunii	nr.1006 din 31.12.2022*	nr.423 din 07.07.2023
Prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV)	3	2
Prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV)	22	19
Prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV)	74	62

*În vigoare din 01 ianuarie 2023

3. PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE ALE ENTITĂȚII

Perspectivile de dezvoltare ale entității rezultă din domeniul de activitate reglementat prin prisma prevederilor legislației în vigoare, respectiv prin prestarea unui serviciu calitativ și fiabil de distribuție a energiei electrice. Fiind o activitate reglementată, pentru a beneficia de prevederile legale și pentru a evita penalizările, societatea îndeplinește indicatorii și cerințele definite de legislația în domeniu. O altă direcție de dezvoltare a entității o reprezintă măsurile de eficiență în gestiunea costurilor și realizarea investițiilor în instalațiile electrice.

Mediul politic

Activitatea și rezultatele Societății sunt afectate de factorii politici, legislativi, fiscali și de reglementările care se produc în Republica Moldova.

Reclamații

În procesul desfășurării activității sale Societatea primește reclamații înaintate de către consumatorii racordați la rețeaua de energie electrică. Conducerea Societății consideră că astfel de reclamații nu vor cauza pierderi materiale semnificative peste cele estimate și reflectate în situațiile financiare.

Impozitare

Sistemul fiscal în Republica Moldova este supus diverselor interpretări și modificărilor continue, care pot avea efect retroactiv. Interpretarea legislației fiscale de către autoritățile fiscale privind tranzacțiile Societății poate să

difere de cea a conducerii. Ca rezultat, autoritățile fiscale pot pune la îndoială unele tranzacții ca fiind generatoare de impozite suplimentare, penalități sau dobânzi. Conducerea Societății consideră că a calculat și înregistrat adecvat obligațiile fiscale ale Societății.

Mediul de reglementare

Societatea este un monopol natural, iar activitatea Societății și tarifele de distribuție a energiei electrice sunt reglementate de ANRE. Politicile ANRE pot avea un impact semnificativ asupra rezultatelor Societății sau asupra valorii contabile a activelor și pasivelor Societății.

Mediul operațional al Societății

Activitatea Societății este supusă riscului de țară care implică riscurile politice, economice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către Guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale.

Situațiile financiare reflectă evaluarea de către conducerea Societății a impactului riscurilor menționate asupra activității operaționale și poziției financiare a Societății.

Evoluția mediului de afaceri poate să difere de evaluarea actuală a conducerii. Impactul diferenței dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia pe viitor poate fi dificil de estimat pentru activitatea operațională și poziția financiară a Societății.

4. MODEL DE GESTIUNE A RISCURILOR ȘI OPORTUNITĂȚILOR

Înțelegerea riscurilor și oportunităților este vitală pentru a îmbunătăți modul în care o organizație gestionează procesele sale.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA identifică riscurile și oportunitățile și le clasifică în ordinea priorităților pentru a permite concentrarea eforturilor asupra celor cu impact semnificativ. În cazul riscurilor, accentul se pune pe cele care au probabilitatea sporită de apariție; iar în cazul oportunităților, asupra celor care odată implementate pot în mod realist îmbunătăți performanța.

Nu toate riscurile și oportunitățile identificate necesită acțiuni, întreprinderea poate lua o decizie în cunoștință de cauză de a accepta riscul, fără a lua nici o măsură în afară de identificarea și evaluarea acestuia.

Gestiunea riscurilor și oportunităților în tot ansamblul sistemelor de management și ale proceselor întreprinderii joacă un rol important pentru a ajuta la:

- îndeplinirea obiectivelor propuse;
- îmbunătățirea randamentului;
- îmbunătățirea modului de conducere;
- dezvoltarea unei culturi proactive de îmbunătățire;
- îndeplinirea conformării cu legislația;
- asigurarea calității serviciilor prestate;
- îmbunătățirea încrederii și satisfacției clientului.

Modelul aplicat de către ÎCS „Premier Energy Distribution” SA presupune gestiunea riscurilor și oportunităților prin definirea unor proiecte considerate critice pentru întreprindere.

Periodic se realizează monitorizarea gradului de avansare pentru fiecare proiect, cu informarea administratorului întreprinderii

	2023	2022
Proiecte în curs	12	7

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA așteaptă de la toți angajații săi un nivel înalt de responsabilitate în identificarea riscurilor și oportunităților, prin promovarea culturii pro active de îmbunătățire.

Ținând cont de faptul că în cadrul întreprinderii sunt implementate și menținute Sistemele de Management Integrat al calității, Mediului și Sănătății ocupaționale, și reieșind din importanța necesității gestiunii principalelor riscuri și oportunități pentru desfășurarea activității întreprinderii în termeni de eficiență și agilitate în timp, ÎCS

„Premier Energy Distribution” SA a creat la începutul anului 2020 un Comitet de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților. Acesta este condus de către administratorul întreprinderii, include directorul Direcției Resurse și directorul Direcției Control și Audit.

Astfel, a fost formalizat prin ordin modelul de funcționare a gestiunii riscurilor și oportunităților, inclusiv atribuțiile Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților și unităților din cadrul întreprinderii.

Scopul activității Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților este de a contribui la predictibilitatea și durabilitatea în activitatea operativă și financiară a companiei. Principalele atribuții ale Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt următoarele:

- Definește cadrul principiilor și modelelor de comportament care ușurează identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea expunerii la riscuri, precum și a oportunităților.
- Promovează în cadrul întreprinderii conștientizarea și acceptarea responsabilității în identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea riscurilor și oportunităților.
- Gestionează principalele situații de risc și oportunități identificate, inclusiv prin organizarea de ședințe, realizarea de analize, implicarea în procesele de gestiune a diferitor unități după caz, cu elaborarea de măsuri corective și preventive, și respectiv de eficiență, stabilirea unităților responsabile de aplicarea măsurilor și termenelor planificate de realizare.
- Monitorizează, în caz de necesitate, modul de respectare a deciziilor stabilite, unitățile din cadrul întreprinderii fiind obligate să prezinte măsurile aplicate și comentarii adiționale după caz, inclusiv în aspecte de respectare a termenelor stabilite.

Deciziile aprobate de către Comitetul de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt de aplicare obligatorie în cadrul întreprinderii.

Sarcinile obligatorii pentru toate unitățile din cadrul întreprinderii sunt:

- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la situațiile de risc pe care le observă.
- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la oportunitățile pe care le observă.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră o prioritate îndeplinirea indicatorilor de calitate stabiliți prin Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea nr. 537 din 24.12.2020. Respectiv, în 2023, similar anilor anteriori, acești indicatori au fost monitorizați prin includerea în planificarea operativă a întreprinderii. Începând cu anul 2020 se asociază și riscuri documentate pentru neîndeplinirea principalilor indicatori.

5. ANGAJAMENT PENTRU SECURITATE ȘI SĂNĂTATE

În conformitate cu angajamentul său pentru securitate și sănătate, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat activitățile sale de instruire și promovare activă a principiilor de securitate și sănătate cu scopul asigurării securității și sănătății angajaților proprii și a personalului antreprenorilor cu care colaborează pentru prevenirea accidentelor la locul de muncă.

Cele 5 principii de prevenire a riscurilor ocupaționale ale întreprinderii sunt:

- Nimic nu este mai important decât securitatea și sănătatea.
- Orice accident poate fi evitat.
- Toți angajații trebuie să planifice și să execute lucrările ținând cont de securitate.
- Securitatea este o responsabilitate individuală.
- Securitatea este o responsabilitate a conducerii

În afară de securitate, se pune accent și pe asigurarea sănătății la locul de muncă. În acest scop au fost implementate măsuri de reducere a indicilor bolilor profesionale, a celor cauzate de condițiile de muncă și absenteismului pe caz de boală.

Societatea are implementat standardul internațional privind Sistemul de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale ISO 45001:2018. Astfel, pentru urmărirea respectării întocmai a cerințelor standardului și a normelor de securitate și sănătate în muncă și în 2023 a fost realizat auditul intern și auditul extern. Abaterile

descoperite au fost definite în calitate de constatări (neconformități, observații, oportunități de îmbunătățire), care au fost investigate și pentru care au fost elaborate planuri de acțiuni corective/preventive pentru eliminarea acestora. Urmând cerințele standardului ISO 45001:2018, întreprinderea își stabilește anual o serie de obiective privind securitatea și sănătatea în muncă.

Comitetul intern de Securitate și Sănătate în Muncă

În scopul informării și implicării părților interesate în procesul decizional, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a desfășurat trimestrial pe parcursul anului 2023 ședințe ale Comitetului de securitate și sănătate în muncă, la care au participat angajații întreprinderii și reprezentanții sindicatelor. În cadrul acestor ședințe trimestriale au fost abordate aspectele cu privire la: asigurarea securității și sănătății angajaților; accidentele și incidentele produse în ultima perioadă; au fost prezentați indicatorii de securitate, frecvență și gravitate; s-a examinat dotarea personalului cu echipamente de protecție individuală și condițiile de muncă a angajaților; de asemenea, au fost discutate și alte teme cu privire la asigurarea securității în muncă a angajaților, după caz.

Dotarea personalului cu mijloace de protecție

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA respectă cu strictețe legislația națională și cerințele interne privind asigurarea personalului cu echipamente de protecție individuale și colective.

Personalul operativ al întreprinderii, 353 de angajați, a fost dotat cu salopete de lucru și încălțăminte de protecție de vară și încălțăminte de protecție de iarnă. În perioada rece a anului, pentru asigurarea activității în siguranță și confort pe timpul intemperierilor, personalul a fost dotat cu pantaloni vătuiți.

Totodată, în contextul colaborării ÎCS „Premier Energy Distribution” SA cu Centrul de Excelență în Energetică, 8 elevi din cadrul proiectului de învățământ dual au fost dotați cu tot echipamentul de protecție necesar pentru lucrări în aria operativă.

Echipamentul de protecție individuală uzat înainte de termen a fost înlocuit cu echipamentul din stocul de rezervă.

Pe perioada vizitelor la instalațiile electrice ale operatorului de distribuție, angajații întreprinderilor terțe au fost asigurați cu echipament de protecție de către ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

În perioada caniculară personalului din aria operativă a fost asigurat cu apă minerală, iar personalul, care a activat în condiții speciale stabilite de legislație, a primit săptămânal lapte.

Securitatea în muncă

Obținerea unui indicator înalt de securitate în muncă în rândul angajaților este posibilă nu doar prin dotarea personalului cu echipamente de protecție individuală și colective, adoptarea procedurilor de lucru și instrucțiunilor de securitate, dar și prin sensibilizarea continuă a personalului cu privire la respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă. Un factor important este asigurarea conștientizării de către personalul propriu și cel al antreprenorilor în vederea cultivării unui comportament sigur în orice activitate

Conform Planului anual de securitate, au fost desfășurate mai multe acțiuni în domeniul securității și sănătății: zilele tehnicii securității, ședințe tematice de colaborare în domeniul securității și sănătății cu companiile colaboratoare, diverse întâlniri periodice de securitate și pauzelor și meselor de securitate în cadrul cărora au fost analizate încălcările depistate la inspectarea lucrărilor în teren, pericolul existent la comiterea acestor încălcări și au fost prezentate lecțiile învățate în urma accidentelor și incidentelor care au avut loc.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA evaluează și reevaluează riscurile profesionale cu o periodicitate determinată de necesitățile depistate. La apariția noilor riscuri, acestea sunt înregistrate pentru ca ulterior să fie evaluate și elaborate măsurile corective și preventive. În anul 2023 a fost demarat procesul de evaluare a riscurilor profesionale la locul de muncă pentru determinarea tuturor efectelor psihologice, fizice și sociale negative ca urmare a unei slabe gestionari la locul de muncă sau a climatului social nefavorabil. Scopul evaluării riscurilor psihosociale a fost crearea unui climat psihosocial calitativ, îmbunătățirea performanței de dezvoltare personală, a stării de bine fizice și psihice a lucrătorilor, precum și creșterea performanței companiei.

Totodată, au fost desfășurate 248 de activități cu caracter instructiv în domeniul securității și sănătății muncii (SSM). Iar pentru angajații, care au comis încălcări ale cerințelor de securitate și sănătate în muncă, a fost organizat un curs practic, ce a avut în vizor respectarea măsurilor de securitate și consecințele cauzate de nerespectarea normelor și recomandărilor de securitate în instalațiile electrice.

Cu regret, în pofida eforturilor considerabile de promovare activă a lucrului în siguranță, pe parcursul anului 2023 în rândul angajaților întreprinderii au avut loc 2 accidente cu incapacitate temporară în muncă. Printre cele mai importante încălcări ale acestor accidente au fost încălcarea instrucțiunilor specifice de securitate și

sănătate în muncă și încălcarea normelor de securitate la exploatarea instalațiilor electrice. Rezultatele înregistrate obligă întreprinderea să persevereze în atingerea obiectivului său major – zero accidente prin consolidarea gradului de responsabilitate și angajament individual pentru securitate și sănătate.

Acțiuni în domeniul securității și sănătății în anul 2023	
Zile ale tehnicii securității, <i>ediție</i> .	240
Centre de muncă, unde au avut loc zilele tehnicii securității, <i>nr.</i>	20
Comitete de SSM, <i>nr.</i>	4
Mese de securitate, <i>ședințe</i>	2
Instruire în domeniul SSM, <i>ore</i>	23.338

Sensibilizarea și conștientizarea importanței securității muncii de către angajați

Pornind de la ideea că numai prin informare și instruire este posibilă modelarea unui comportament conștient și corect în raport cu securitatea și sănătatea, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat și în anul 2023 desfășurarea mai multor campanii interne cu privire la promovarea modului sănătos de viață și prevenirea accidentelor de muncă.

În acest context, pe parcursul anului 2023 au fost difuzate constant comunicate interne privind securitatea și sănătatea în muncă, siguranța rutieră, diverse recomandări pentru prevenirea diferitor maladii, au fost publicate articole în revista internă a întreprinderii și mesaje tematice pe desktopul calculatorului și au fost distribuite afișe informaționale în toate centrele de muncă.

Campanii interne

- Săptămâna securității și sănătății: 25 – 28 aprilie, pe durata căreia zilnic au fost abordate teme ale securității și sănătății în muncă.
 - ✓ Tipărire și distribuire afișe în toate centrele de muncă și **magneți pentru toți angajații cu mesajul „Te rog, oprește-l pe tatăl meu, dacă face ceva nesigur! Eu îl aștept sănătos acasă.”**
 - ✓ „**Ora de securitate și sănătate**”- ședință internă convocată și realizată de șefii de sectoare, directori / manageri în subdiviziile pe care le gestionează.
 - ✓ Un măr pe zi ține doctorul departe
 - ✓ **Curs specific dedicat angajaților cu cele mai multe încălcări în domeniul securității**
 - ✓ Seminar online despre prevenția bolilor cardiovasculare
- Acțiune de donare a sângelui - 30 mai
- Ziua Mondială a Inimii – acțiune internă de sensibilizare și promovare a modului sănătos de viață. „Un măr pe zi ține doctorul departe” - 29 septembrie
- Comunicate interne tematice privind prevenirea tuberculozei, diabetului zaharat și promovarea recomandărilor de sănătate și a adoptării unui mod sănătos de viață.

Sănătatea la ordinea zilei

Conform planificării și cerințelor legislației în vigoare, pe parcursul anului 2023 au fost efectuate 871 de examene medicale obligatorii, inclusiv 52 la angajare, reîncadrare în câmpul muncii și examene medicale periodice efectuate de 2 ori pe an de către angajații brigăzilor operative locale și dispecerat.

Promovarea securității electrice pe plan extern

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acordă o deosebită atenție asigurării securității populației, în special a copiilor, în raport cu instalațiile electrice. Pentru promovarea regulilor de securitate în rândul populației, au fost desfășurate campanii tematice la unele posturi de Radio, TV și media online. Prin intermediul site-ului oficial al societății, a profilului pe Facebook și Telegram, a mijloacelor de comunicare și scrisorilor informative către autoritățile publice locale și consumatori, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a atras atenția populației asupra pericolelor invadării zonelor de protecție a liniilor electrice, riscurile la recoltarea nucilor în apropierea rețelelor electrice, importanța respectării continue a regulilor de securitate și în special în timpul intemperiilor.

6. ANGAJAMENT PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se ghidează și aplică „Politica de responsabilitate social corporativă”, care include un angajament clar de protecție a mediului înconjurător și gestionării responsabile a resurselor. În anul 2023, Premier Energy Distribution a reușit recertificarea sistemului de management de mediu în conformitate cu cerințele ISO 14001:2015.

▪ Planificarea în domeniul mediului înconjurător

Planificarea acțiunilor și obiectivelor în domeniul mediului ambiant are loc în conformitate cu cerințele „Politicii de responsabilitate social corporativă”, „Politicii cu privire la sustenabilitate de mediu, socială și de guvernanță” și conform strategiei corporative. Modelul de management de mediu este bazat pe standardul internațional ISO 14001 și este o parte fundamentală a sistemului de management integrat al calității, mediului ambiant și sănătății și securității ocupaționale în cadrul întreprinderii.

Pentru realizarea obiectivelor și planurilor de îmbunătățire propuse în domeniul mediului ambiant, întreprinderea își planifică anual resurse financiare, atât la capitolul investiții, cât la cel de cheltuieli. Totodată, treptat, întreprinderea a pus accentul și se orientează spre îmbunătățirea infrastructurii de distribuție a energiei electrice, optând pentru investiții ce au efect pozitiv asupra mediului, spre exemplu: extragerea și eliminarea instalațiilor electrice contaminate cu PCBuri, înlocuirea întreruptoarelor cu ulei cu unele cu vid, înlocuirea transformatoarelor vechi cu unele noi și altele.

Pentru anul 2023 au fost stabilite 10 obiective generale în domeniul mediului ambiant, nivelul de realizare al acestora fiind ilustrat în tabelul ce urmează.

Obiective realizate în 2023	
Menținerea consumului de apă per angajat la nivelul anului 2022.	●
Reducerea consumului mediu de energie electrică per angajat cu 0,2% față de anul precedent.	●
Menținerea consumului de hârtie per angajat la nivelul anului 2022.	●
Conștientizarea și instruirea personalului propriu în domeniul mediului ambiant în corespundere cu planul de instruire pentru anul 2023.	●
Participarea în acțiuni de plantare a arborilor sau curățenie în parcurile naturale.	●
Reducerea riscurilor de afectare a avifaunei în LEA TÎ (montarea instalații antipăsări).	●
Eliminarea instalațiilor contaminate cu PCB-uri extrase din funcțiune.	●
Acțiuni de comunicare de mediu pe plan intern și extern.	●
Renovarea autorizațiilor de mediu pentru Centre de Muncă ce expiră în anul 2023.	●
Reducerea cantităților de materiale cu potențial periculos asupra mediului prin schimbarea în SE a întreruptoarelor cu conținut de ulei pe unele cu vid.	●

Legendă: **îndeplinit** ● **parțial îndeplinit** ● **neîndeplinit** ●

▪ Instruirea și conștientizarea în domeniul mediului ambiant

Gestionarea deșeurilor sau managementul deșeurilor a devenit un domeniu de activitate care necesită a fi îmbunătățit și transformat spre dezvoltarea și evoluarea sustenabilității, urmărind obiective de protejare, păstrare și îmbunătățire a calității mediului ambiant, a grijii față de sănătatea umană, de asigurare a utilizării eficiente și raționale a resurselor naturale, de promovare a principiilor de economie circulară, de asigurare a unor

oportunități economice noi și contribuire la competitivitate pe termen lung. Ori, obiectivul major al întreprinderii este tocmai stabilirea acestui echilibru între activitatea și dezvoltarea întreprinderii în cadrul său industrial și protecția mediului ambiant prin asumarea responsabilităților de identificare a deșeurilor generate, colectarea selectivă și reciclarea lor, gestionarea și asigurarea depozitării deșeurilor în locuri adecvate. Astfel pe parcursul anului 2023 pentru personalul nou angajat în cadrul unității de Mediu Ambiant al întreprinderii au fost organizate următoarele instruirii:

- instruirea pentru Inspector/Inspectoare privind conformarea ecologică, care vizează formarea competențelor și a abilităților de gestionare și diminuare a efectelor negative ale activităților desfășurate de companie asupra mediului înconjurător în strictă conformitate cu prevederile cadrului legal național în domeniu;
- curs extern de formare pentru responsabilii de gestionarea deșeurilor, care își propune să ofere o perspectivă clară asupra metodelor și tehnicilor eficiente de gestionare a deșeurilor.
- curs de audit intern a sistemului de management al mediului conform ISO 14001:2015 și ISO 19011:2018.

La fel, în contextul angajamentelor companiei față de mediul ambiant, au fost realizate 4 cursuri interne pentru 53 de angajați din Direcția operarea rețelelor cu privire la Bunele practici de protecție a mediului ambiant și gestionare a deșeurilor.

▪ **Respectarea cerințelor legale în domeniul mediului ambiant**

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA asigură o monitorizare continuă a evoluției legislației din domeniul mediului ambiant pentru a anticipa orice schimbare, ce ar putea influența afacerea, și pentru a se adapta la noile cerințe. În acest context, Societatea a pus la dispoziția părților interesate diverse instrumente și metode de recepționare a reclamațiilor, inclusiv a celor de mediu, fiind asigurată și tratarea adecvată a reclamațiilor de acest tip.

În anul 2023 întreprinderea a înregistrat 29 de comunicări scrise din partea părților interesate, dintre care 18 reclamații și 11 comunicări referitor la diferite aspecte de mediu.

Reclamațiile au fost recepționate preponderent de la autoritățile publice locale și persoanele juridice aflate în perimetrul lucrărilor realizate de întreprindere și au avut ca subiect urgentarea evacuării deșeurilor vegetale create după curățarea zonei de trecere a LEA sau necesitatea de realizare a acțiunilor de salubritate și amenajare a teritoriului în perimetrul posturilor de transformare a energiei electrice.

Pe segmentul comunicare cu părțile interesate Societatea a acceptat invitațiile autorităților de mediu și asociațiilor de business pentru delegarea reprezentanților întreprinderii la ședințele de lucru, în componența grupurilor consultative, precum și referitor la modificările legislației de mediu.

La fel, în urma controalelor ecologice efectuate de Agențiile și Inspecțiile pentru Protecția Mediului au fost emise recomandări și sugestii, precum și propuneri în ceea ce privește colaborarea în vederea îmbunătățirii unor activități de mediu. În anul 2023, în legătură cu necesitatea renovării Autorizației pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare, întreprinderea a solicitat, la cerere, realizarea controlului ecologic din partea autorităților de mediu în centrele de muncă Taraclia și Ceadâr Lunga.

▪ **Instrumente privind monitorizarea cerințelor legale în domeniul mediului ambiant**

Instrumentele și metodologiile joacă un rol important în activitatea întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. De exemplu, în 2023, Societatea a folosit aplicația online **S•A•LE•M**, care permite identificarea continuă și evaluarea anuală a cerințelor legale în domeniul mediului ambiant. În total, aplicația **S•A•LE•M** înregistrează 47 de legi/norme/permise cu 215 de cerințe de mediu de nivel local.

Periodic, în dependență de modificările apărute în legislația națională, prin intermediul buletinelor informative, personalul a fost informat despre ultimele noutăți și schimbări în domeniul legislativ. Pe parcursul anului 2023 au fost publicate 9 buletine informative interne, care au referințe la legislația de mediu.

În conformitate cu Raportul de evaluare al cerințelor legale de mediu pentru anul 2023, întreprinderea se conformează tuturor cerințelor legale în vigoare.

- **Consumul de energie în cadrul organizației**

Consumul total de energie în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA îl constituie suma consumurilor directe și indirecte de energie. Prin consumul direct de energie se are în vedere consumul de combustibil (gaz natural, diesel, benzină) în activitatea proprie a întreprinderii. Consumul indirect de energie se referă la consumul de energie electrică și agent termic în centrele de muncă și instalațiile întreprinderii.

În anul 2023 consumul total de energie în cadrul întreprinderii a înregistrat o reducere cu circa 7 % față de anul 2022. Această reducere se datorează efortului depus de către întreprindere în scopul economisirii consumului de energie în situația crizei energetice din cauza contextului regional și necesității raționalizării consumului de agenți energetici la nivel de țară. La fel reducerea a fost legată și de unele activități de reconstrucție realizate în edificiile active ale întreprinderii.

Analizând categoriile de surse energetice în cadrul întreprinderii pentru anul 2023, s-a constatat un consum practic similar pentru motorină și benzină ca și anul 2022, o reducere a consumului de gaz în flota auto din cauza retragerii din funcțiune a unui automobil ce utiliza ca și combustibil gazul. Pentru consumul de gaze naturale se atestă o reducere cu circa 16 %, iar pe de altă parte consumul de agent termic livrat de producătorul centralizat de energie termică pentru încălzirea edificiilor, unde activează angajații întreprinderii, a crescut în anul 2023 față de cel anterior cu circa 12 %.

În ceea ce privește consumul de energie electrică, s-a constatat o reducere a consumului total cu circa 17% atât în edificiile administrative, cât și consumul tehnologic în infrastructura rețelei de distribuție a energiei electrice, datorită continuării acțiunilor demarate în ultimii ani de înlocuire a lămpilor fluorescente din edificii cu cele economice de tip LED (de exemplu, în centrul de muncă Chișinău și Taraclia). De asemenea, s-a insistat pe informarea periodică a angajaților privind importanța economisirii resurselor naturale. Au mai fost efectuate verificări periodice, după orele de lucru și în zile de odihnă, dacă angajații au deconectat la plecare receptoarele electrice, funcționarea cărora nu era necesară în absența lor, de exemplu, iluminarea încăperilor și calculatoarelor, climatizoarele și încălzitoarele electrice.

Consumul de energie în cadrul Societății, GJ

		2023	2022
Consumul de energie în organizație	Consum total de energie provenită din surse neregenerabile,	17.665,27	18.167,20
	Consum gaz flotă proprie (metan / propan)	95,01	207,32
	Consum benzină	7.850,66	7.936,19
	Consum motorină	9.719,59	10.023,69
	Consum de energie	10.751,20	12.398,02
	Consum de energie electrică	6.077,10	7.366,03
	Consum agent termic	1.892,43	1.691,47
	Consum gaz încălzire clădiri	2.781,66	3.340,52
	Consum total de energie	28.416,47	30.565,23

Datele despre consumul de energie au fost obținute prin intermediul măsurărilor, facturilor emise sau datelor înregistrate de contoarele instalate. Suplimentar, pentru acele centre de muncă unde întreprinderea are dislocați angajați în edificii gestionate de terți, iar datele ce țin de consumuri nu pot fi separate prin aparate de evidență, pentru a raporta și consumurile acestui personal propriu, se efectuează calcule estimative ale consumurilor, astfel încât obiectul raportării să cuprindă întreg personalul întreprinderii. Calculele finale a energiei au fost efectuate în baza datelor anuale privind cantitățile de combustibil și energie consumate. La fel, se realizează conversiile necesare efectuării acestor calcule, utilizând factori de conversie prestabiliți (exemplu de surse de factori de conversie utilizați: IEA - International Energy Agency, IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change).

- **Integrarea criteriilor de mediu. Consumul responsabil de resurse**

Cele mai importante consumuri, ce ar avea un impact semnificativ asupra mediului, sunt cele de ulei dielectric, energie electrică, apă, gaz, hârtie și combustibili.

În anul 2023 s-a înregistrat o creștere a consumului de materiale față de anul anterior, după cum urmează:

- consumul de vopsea și solvenți a crescut de circa 4 ori;
- consumul de toner și cartușe de vopsea în greutate a crescut cu circa 7 %;

- ulei auto cu circa 3 %.

Pe de altă parte, în anul de referință, s-au atestat reduceri ale consumului de materiale la:

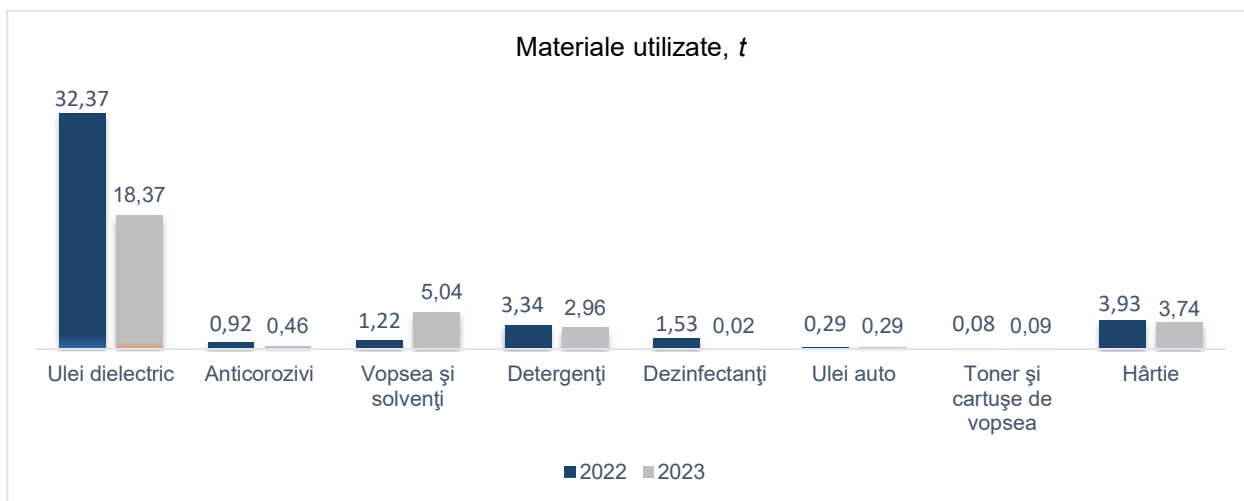
- consumul de ulei dielectric care s-a redus cu aproape 43 % față de anul 2022 datorită volumului de lucrări realizate de întreprindere în rețele electrice de distribuție, unde se utilizează acest produs. Pentru convertirea din litri în tone a cantităților de ulei dielectric consumat în anul 2023 s-a utilizat coeficientul de conversie de 880,5 kg/m³, specificat în actele prezentate de furnizorul de ulei;
- consumul de anticorozivi s-a redus cu aproape 50 %;
- consumul de hârtie s-a micșorat cu circa 5 %, aceasta fiind hârtie utilizată pentru necesități în birouri, scrisori și notificări expediate către clienți și părțile interesate etc.

Ca rezultat, s-a constatat că în anul 2023 consumul total de materiale cu un posibil impact asupra mediului ambiant s-a redus cu circa 29 %.

Materialele utilizate au fost procurate atât de la furnizorii externi, care activează pe piața națională, cât și de la unii furnizori din afara țării. De menționat, că au fost înregistrat cazuri când unele tipuri de materiale, precum sunt anticorozivii, vopseala, diluanții și altele, au fost procurate de către antreprenorii, care au realizat lucrări specifice în instalațiile electrice ale ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, acestea fiind incluse ulterior în actele de îndeplinire a lucrărilor.

Datele privind consumul de materiale reflectă cantitățile indicate în facturile de procurare sau în actele de recepție a lucrărilor.

Consumul de materiale provenite din surse neregenerabile, 2022-2023

- **Utilizarea eficientă și responsabilă a apei**

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acordă o importanță strategică utilizării eficiente și responsabile a resurselor energetice și conștientizează problema tot mai stringentă a reducerii resurselor de apă de pe glob. În acest scop, Societatea anual își stabilește un plan de acțiuni de mediu, care includ aspecte ce vizează reducerea consumului de apă în cadrul întreprinderii.

Grație educării și conștientizării cu privire la măsurile de reducere a consumului de apă și importanța acestora, a renovării infrastructurii existente și înlocuirii echipamentelor vechi cu unele noi mai eficiente, pe parcursul ultimilor ani, în cadrul întreprinderii se înregistrează o reducere constantă a volumului de apă consumată.

Datele referitoare la cantitățile de apă consumate în cadrul întreprinderii sunt preluate din facturile primite de la furnizorii de apă în baza contractelor de prestare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare și în baza calculului estimativ pentru personalul localizat în edificiile și clădirile aflate în gestiunea terților. Volumul de apă consumat raportat a inclus 4.775 m³ de apă captată din rețeaua de distribuție și circa 36 m³ de apă îmbuteliată. Deversarea apei în rețeaua publică de canalizare s-a realizat planificat și a fost gestionată de întreprinderi autorizate în baza contractelor pentru acest tip de serviciu.

Consumul de apă și modul de deversare, m3

		2023	2022
Consumul de apă pe surse	Consumul de apă în edificii	4.811,00	4.740,00
	Consumul total de apă	4.811,00	4.740,00
Cantitatea totală de apă uzată deversată pe calitate și destinație	Apă vărsată în rețeaua publică	4.548,00	4.486,00
	Apă vărsată în fosa septică	227,00	223,00
	Volumul total vărsat	4.775,00	4.709,00

▪ Prevenirea contaminării. Gestionarea deșeurilor

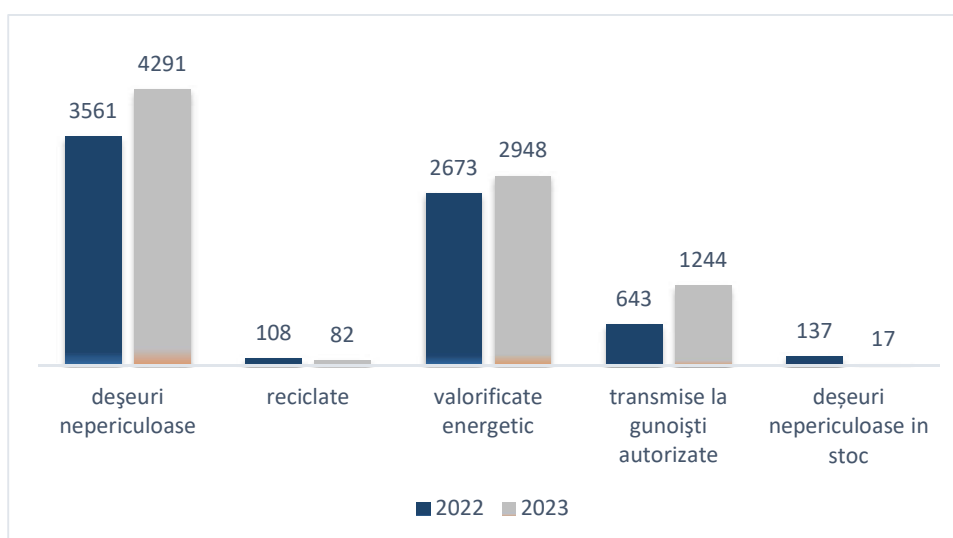
În cadrul sistemului de management de mediu (ISO 14001:2015) implementat, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA dispune de proceduri de control și gestiune a deșeurilor formate în urma activității, aceste documente definind modul de separare, stocare și control asupra lor. Întreprinderea consideră prioritară reciclarea deșeurilor formate prin intermediul operatorilor autorizați sau valorificarea energetică în locul depozitării acestora la gunoșiile autorizate.

În anul 2023 pentru realizarea activității de gestionare a deșeurilor întreprinderea a acționat în conformitate cu procedurile stabilite. Acest fapt i-a permis controlul adecvat asupra acestui aspect prin definirea proceselor de identificare, păstrare/stocare, controlul și gestionarea deșeurilor.

Datele acumulate confirmă o scădere a cantității totale de deșuri generate și gestionate corespunzător prin reciclare, valorificare energetică sau transmise la gunoșiți autorizate. Printre deșeurile nepericuloase care au fost transmise spre eliminare sau valorificare către un operator autorizat în anul 2021 avem:

- ✓ Deșuri de metal uzat,
- ✓ Deșuri din construcții,
- ✓ Deșuri anvelope uzate,
- ✓ Deșuri izolatoare porțelan,
- ✓ Deșuri vegetale (crengi și arbori în urma lucrărilor de întreținerea a LEA),
- ✓ Deșuri de echipamente electrice și electronice,
- ✓ Deșuri hârtie,
- ✓ Deșuri medicale,
- ✓ Deșuri din plastic,
- ✓ Deșuri menajere,
- ✓ Deșuri sticlă,
- ✓ Etc.

Gestionarea deșeurilor nepericuloase anii 2022 – 2023, tone

Gestionarea deșeurilor periculoase

Printre deșeurile periculoase gestionate (acumulate și transmise la un operator autorizat) pe parcursul anului 2023 au fost gestionate:

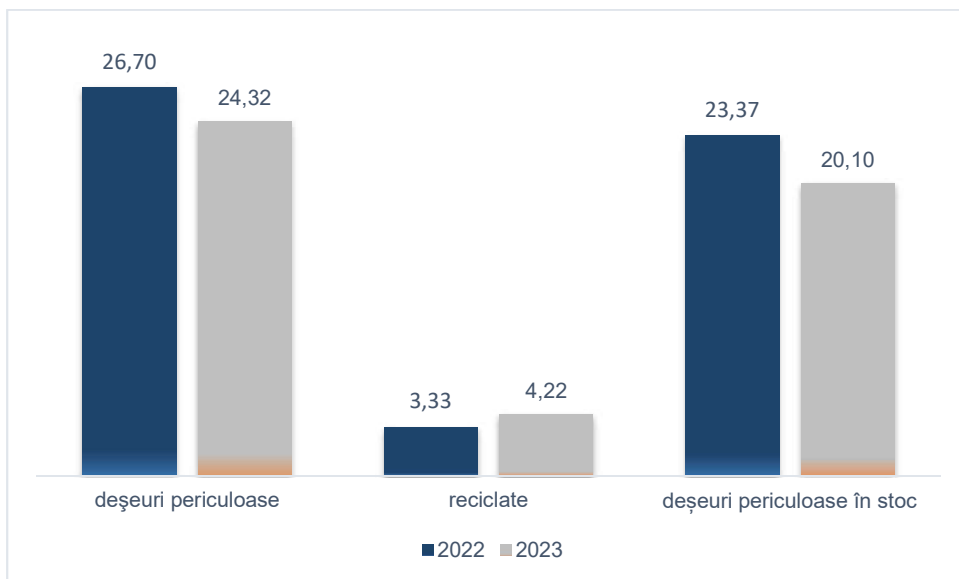
- Deșeuri de cârpe îmbibate cu ulei, create în procesele unde se utilizează ulei dielectric sau alte uleiuri;
- baterii și pile acumulate în cadrul întreprinderii, dar și colectate de la angajații și clienții ce vizitează sediile și oficiile comerciale;
- deșeuri de tuburi fluorescente utilizate la iluminarea clădirilor și încăperilor întreprinderii;
- deșeuri de toner și respectiv cartușe de toner;
- deșeuri de ulei dielectric, material foarte des întâlnit în instalațiile electrice ale întreprinderii;
- deșeuri de produse petroliere (ulei) amestecate cu apă.

În anul 2023 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a înregistrat o creștere cu circa 26 % a cantității reciclate de deșeuri periculoase față de anul 2022.

În ceea ce privește modul de tratare a deșeurilor periculoase, prioritar s-a pus accentul pe reciclare ori de câte ori acest lucru a fost posibil.

În conformitate cu legislația Republicii Moldova gestionarea deșeurilor toxice și periculoase se realizează în baza contractelor încheiate cu întreprinderile special autorizate în acest sens de către autoritățile de mediu, care, la fel, stabilesc modul de tratare a deșeurilor preluate. În acest sens în 2023, în baza listelor oferite de către autoritatea de mediu, întreprinderea a identificat agenții economici autorizați, care au preluat deșeurile și în baza contractelor semnate la gestionarea acestora prin reciclare, valorificare energetică sau depozitare la o gunoște autorizată.

Gestionarea deșeurilor periculoase anii 2022 – 2023, tone

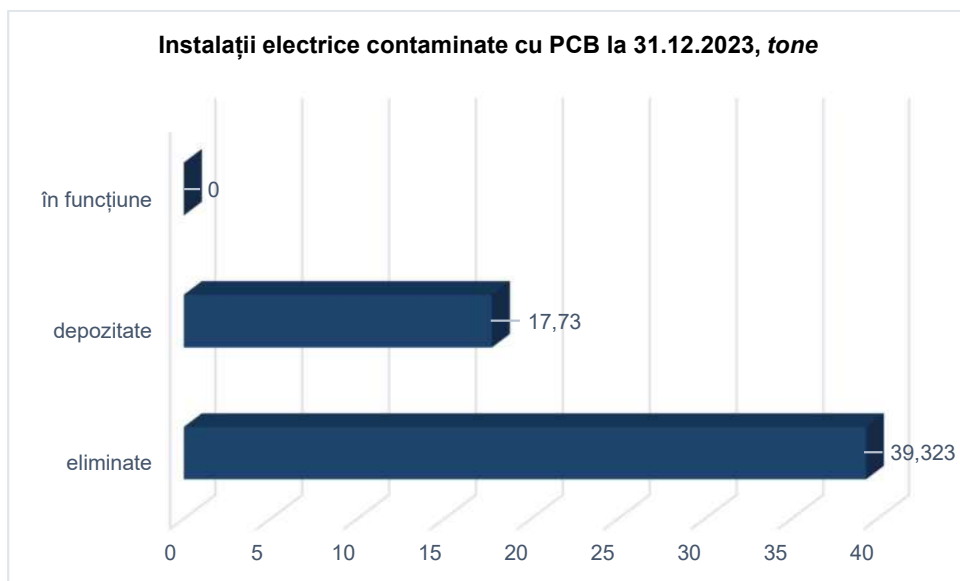

Gestionarea instalațiilor contaminate cu bifenili policlorurați (PCB)

Tema instalațiilor contaminate cu PCB este una din cele mai importante în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, situația acestora fiind discutată periodic la cel mai înalt nivel în cadrul Societății.

Pentru a preveni riscurile asupra mediului înconjurător și a îmbunătăți controlul asupra acestui aspect în 2023 au fost realizate mai multe inspectări, la locul depozitării instalațiile contaminate cu PCB.

De menționat că ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a reușit scoaterea din funcțiune a tuturor instalațiilor contaminate cu PCB. Acestea au fost depozitate într-un loc sigur, unde sunt păstrate și menținute în mod corespunzător, în consecință fiind eliminat riscul unei posibile contaminări a mediului înconjurător.

*Conform datelor din 31.12.2023, în cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA nu există instalații electrice în funcțiune, contaminate cu PCB.

▪ Inițiative și acțiuni

Acțiunile de educație și conștientizare în domeniul mediului ambiant au ca scop sensibilizarea angajaților întreprinderii, precum și a altor părți interesate în acest sens, în special, consumatorii și copiii. În anul 2023 la această temă au fost emise comunicate de mediu, au avut loc discuții cu consumatorii, au fost publicate postări pe rețeaua de socializare Facebook, canalul de Telegram și pe pagina web a întreprinderii. La fel, întreprinderea a continuat să desfășoare acțiuni de mediu menite să amelioreze și să îmbunătățească climatul ecologic din țară. O astfel de acțiune a avut loc la 17 noiembrie 2023, unde o echipă de 32 de voluntari și-au consacrat ziua de muncă plantării pe o suprafață de 1,5 hectare a unui număr de circa 7 mii de puieti de salcâm pe un teren pitoresc din vecinătatea satelor Hansca și Molești din raionul Ialoveni. Astfel an de an, în diferite locații geografice, cu diferite specii de puiet și semințe de copaci, pădurea viitorului se extinde.

7. ANGAJAMENT PENTRU PERSOANE

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este esențial să promoveze un mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, întreprinderea are un Cod etic, care stabilește normele ce dictează comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Cadru general:

Anul	2023	2022
Numărul total de angajați în funcție de tipul de contract și gen	653	654
Contract pe termen determinat	16	18
femei	7	10
bărbați	9	8
Contract pe termen nedeterminat	637	636
femei	116	118
bărbați	521	518
Normă întreagă	649	650
femei	121	125
bărbați	528	525

Norma redusă	4	4
femei	2	3
bărbați	2	1

Contractul colectiv

În februarie 2023 administrația Premier Energy Distribution și reprezentanții sindicatelor au semnat acordul protocol cu privire la remunerarea angajaților pentru anul 2023.

Drept urmare, a fost aplicată retroactiv, cu începere de la 1 ianuarie 2023, o majorare de 27 % asupra tabelului remunerativ, a componenteii salariale de omologare a tabelului remunerativ și asupra suplimentului de transformare a retribuirii variabile.

De asemenea, angajații au beneficiat de o plată unică de stimulare pentru productivitate pentru anul 2023, în mărimea de 2 %, aplicată la salariul fix, calculată în funcție de procentul îndeplinirii obiectivelor incluse în planificarea operativă.

- **Îmbunătățirea condițiilor de muncă**

Ținând cont de preocuparea continuă a Societății pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă, precum și asigurarea eficienței energetice a edificiilor, în anul 2023 a fost izolat pe exterior și efectuate reparații ale oficiilor din centrul de muncă Chișinău. La fel, au fost efectuate lucrări de reparație capitală a acoperișului sediului din centrul de muncă Orhei. Aceste îmbunătățiri contribuie, fără îndoială, la extinderea duratei de exploatare a edificiilor și contribuie la creșterea eficienței energetice a clădirilor, permițând economisirea resurselor.

- **Reînnoirea parcului auto**

Mobilitatea sporită și securitatea în trafic sunt esențiale în activitatea cotidiană a personalului operativ care, în virtutea atribuțiilor funcționale, utilizează mijloace de transport de serviciu. În contextul necesității dotării cu noi unități de transport, în anul 2023 parcul de automobile al întreprinderii a fost completat cu 7 automobile Suzuki Vitara și 3 vehicule de teren 4x4, în corespundere cu necesitățile de serviciu și în locul celor retrase din uz.

- **Dezvoltarea profesională. Programe relevante de instruire**

Întreprinderea acordă o importanță deosebită investițiilor în dezvoltarea capitalului uman. Transferul de cunoștințe este un proces esențial, continuu, bazat, în mare parte, pe munca experților interni, dar și formatori externi.

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate mai multe activități formative de dezvoltare personală și profesională a angajaților ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Domenii de instruire	Ore instruire 2023	Ore de instruire 2022
Achiziții și logistică	31	16
Calitate și mediu ambiant	277,5	8
Control și audit	72	16
Dezvoltare personală	322,5	5314
Economico-financiar	90,5	106,5
Gestiunea energiei	560,5	223
Limbi străine	1.062	426
Operarea rețelelor	1.260	2623,7
Securitate industrială	862	1720
Protecție civilă	130	812,5
Resurse umane	307	1325,5
Servicii client	215,5	1006
Sisteme informatice	228,5	373,5
SSM	23.338	22430
	28.757	36.400,7

Nr. mediu de ore de instruire	2023	2022
- în funcție de gen		
femei	22	43
bărbați	46	54
- per categorie de angajați		
directori	64	61
management intermediar	39	64
functii operative	48	53
tehnicieni specializati	31	40

✓ **Proiectul Cariere**

Lansat în anul 2023 în cadrul programului de dezvoltare a performanțelor și abilităților de leadership pentru tranziția de la team lead la manager în cadrul Academiei de Leadership, proiectul „Cariere” a continuat prin activitățile de instruire și ghidare de către un mentor a celor 18 participanți, angajați ai întreprinderii din direcțiile „Gestiunea energiei” și „Operarea rețelelor” pentru identificarea soluțiilor de îmbunătățire și creștere a productivității, a indicatorilor de performanță a întreprinderii, de eficientizare a activităților, îmbunătățire a proceselor, optimizare a costurilor, resurselor și personalului etc.

În data de 19 octombrie a avut loc ședința de prezentare a cercetărilor efectuate și a lucrărilor de studiu elaborate pentru identificarea soluțiilor de îmbunătățire pe aspecte actuale din activitatea întreprinderii, precum cum ar fi îmbunătățirea gestiunii operative a întreruperilor programate, îmbunătățirea nivelului de securitate valabil atât pentru personalul propriu, cât și pentru cel al antreprenorilor, optimizarea procesului de emisie a avizelor de racordare, digitalizarea rețelelor de distribuție etc. Cele mai bune proiecte au fost premiate, servind în continuare drept sursă de inspirație pentru aplicarea lor în gestionarea proceselor companiei.

✓ **Gestionarea lucrărilor în sisteme**

În luna martie au fost derulate două acțiuni formative cu privire la gestionarea corectă a lucrărilor prin aplicația Open SGM cu aplicarea unităților constructive, la care au participat angajați ai direcției „Operarea rețelelor”, din sectorul de distribuție Anenii Noi și „Operarea rețelelor de tensiune înaltă”.

Utilizatorii de sistem au beneficiat de explicații adiționale și demonstrații practice despre gestionarea lucrărilor de întreținere sau de investiții, generarea acestor lucrări prin depunerea solicitării, etapele de gestionare a lucrărilor, extragerea contractului de aprovizionare din sistem și aplicarea corectă a unităților constructive. La activitățile de formare respective au participat 25 de persoane.

✓ **Formarea electromontorilor în formație de întreținere operativă a instalațiilor electrice**

În anul 2023 au fost realizat 4 formări profesionale ale electromontorilor în formație de întreținere operativă a instalațiilor electrice. Instruirile au fost primare și periodice pentru electromontorii noi angajați și cei cu experiență, pentru ultimii fiind obligatorii o dată la trei ani. Au fost instruiți 40 de electromontori din toate sectoarele de distribuție.

✓ **Supravegherea lucrărilor**

În luna aprilie au fost desfășurate două sesiuni de formare a angajaților cu privire la calitatea supravegherii lucrărilor realizate în instalațiile electrice de TÎ/TM/TJ. Obiectivul de bază l-a constituit îndeplinirea calitativă a lucrărilor prin sistemul de supraveghere, analiza neconformităților, a cauzelor ce au condus la erori și identificarea soluțiilor pentru neadmiterea acestora. Un alt obiectiv important a avut în vizor stabilirea unui model de gestiune și supraveghere adaptat fiecărei tipologii de lucrări, asigurarea calității și trasabilității lucrărilor realizate, implementarea unei platforme informatice de suport, stabilirea criteriilor pentru elaborarea rapoartelor aferente modelului, monitorizarea calității supravegherii lucrărilor în baza rapoartelor generate de către sistem. La instruire au participat 61 de persoane din direcția „Operarea rețelelor”.

✓ **Securitate și sănătate în muncă**

În contextul marșării pe 28 aprilie a „Zilei mondiale a Securității și Sănătății la locul de Muncă”, la Premier Energy Distribution s-a desfășurat campania internă „Săptămâna securității și sănătății”. La centrul de instruire al întreprinderii a avut loc un curs specific de o zi pentru 25 de angajați din aria operativă, care au înregistrat cele mai multe încălcări în domeniul securității muncii. Aceștia au beneficiat de instruire teoretică și practică cu privire la îndeplinirea măsurilor tehnice, măsuri de protecție personală și consecințele nerespectării normelor de securitate în instalațiile electrice. Instruirea a fost oferită de angajații Serviciului de Securitate instalații, securitate și sănătate în muncă și de șeful secției de chirurgie plastică și arsuri al Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie din Chișinău.

În șirul de activități dedicate securității și sănătății în muncă, a avut loc un seminar on-line pentru toți angajații interesați de prevenția bolilor cardiovasculare, prezentat de medicul șef al serviciului „Sănătate în muncă”, cardiolog de specialitate.

În același context 42 de angajați au beneficiat de formare cu privire la normele de securitate și sănătate în muncă de nivel I (obligatorie, conform legislației în vigoare, o dată la 3 ani pentru angajatori, conducători ai unităților și conducătorii locurilor de muncă), iar 2 angajați au fost instruiți pentru calificarea de nivel II.

Pentru noii angajați a fost organizat un curs de acordare a primului ajutor, la care au participat 17 persoane. De asemenea, în cadrul instruirilor primare și periodice organizate la centrul de instruire, de cursul de acordare a primului ajutor au beneficiat și 40 de electromotori din formațiile de întreținere operativă a instalațiilor electrice.

În luna decembrie a avut loc o instruire cu privire la siguranța în traficul rutier pentru 22 de conducători auto ai întreprinderii, implicați în accidente rutiere. La cele 15 ore de curs au fost discutate bazele legislației, au fost analizate tipare de comportament și recomandări de siguranță în traficul rutier.

✓ **Gestiunea energiei**

În luna iulie 5 angajați au participat la cursul de formare a specialiștilor în instalații fotovoltaice. Acesta a avut 3 module cu privire la cunoștințele de bază despre tehnologia sistemelor fotovoltaice, legislația în vigoare în domeniul construcției, costurile și analiza eficienței economice, implementarea și evaluarea proiectelor.

✓ **Servicii client**

În contextul optimizărilor efectuate în sistemele de gestiune a activității comerciale, a fost organizat un curs destinat angajaților implicați în procesele comerciale cu privire la îmbunătățirea proceselor de deservire a clienților, cu 8 ore de curs, la care au participat 20 de persoane.

✓ **Training de abilități transferabile (soft skills)**

Cu scopul dezvoltării abilităților de comunicare eficientă între angajați, a conștientizării importanței utilizării unui limbaj pozitiv și impactului unei comunicări constructive, precum și a rolului acesteia în succesul personal și profesional, 19 angajați ai întreprinderii au beneficiat de un training de dezvoltare a comunicării eficiente cu clienții externi și interni.

✓ **Limbi străine**

În vederea dezvoltării abilităților de comunicare fluentă în limba engleză pentru personalul ingineresc din direcțiile „Operarea rețelelor” și „Gestiunea energiei”, în colaborare cu o școală de limbă engleză, a fost lansat un curs de studiere a acestei limbi străine, pentru nivelul *beginner*, la care au fost înscriși 15 angajați din rândul personalului tehnic ingineresc.

✓ **Consolidarea politicilor prietenoase familiei**

În cadrul proiectului de implementare a politicilor prietenoase familiei la locul de muncă, în studioul de artă al Societății în anul 2023 s-au desfășurat 34 de ateliere de creație pentru copii angajaților la specialitățile de grafică, desen stilizat în creion, acuarelă, guașă, desen pe sticlă, ceramică, modelare de lut, pictură în plastilină, confecții din biser etc.

Tot în continuarea implementării politicilor prietenoase familiei la locul de muncă, au fost realizate 5 training-uri cu privire la bunele practici de management al resurselor umane, livrate de un expert HR pe teme de Work&Life Balance, motivarea personalului, adaptare și mentoring, comunicare și retenția angajaților. La traininguri au participat angajați din toate direcțiile companiei pentru preluarea bunelor practici în materie de gestiune a personalului din subordine.

✓ **Învățământ dual**

În baza acordului de cooperare între ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și Centrul de Excelență în Energetică și Electronică pentru anii 2022-2024, în semestrul II, 6 ucenici din programul de învățământ dual au parcurs instruirea teoretică și practică la întreprindere în cadrul mai multor subdiviziuni din aria operativă.

Totodată, pentru anii de studii 2023-2025 Societatea a semnat un nou acord de cooperare cu Centrul de Excelență în Energetică și Electronică pentru instruirea practică a 8 elevi la specialitatea Rețele electrice pentru următorul program de studii prin învățământ dual și a inițiat un parteneriat prin semnarea unui acord cu Școala profesională nr. 2 din Cahul, pentru pregătirea a 2 specialiști cu calificarea Electromontor la repararea și întreținerea utilajelor electrice, specialitatea Electricitate și energie.

Trebuie să menționăm că în luna iulie 2023 centrul de instruire al companiei a fost vizitat de către o delegație oficială condusă de Vice-ministrul de cooperare al Guvernului German alături de reprezentanții Ambasadei Germaniei în Republica Moldova, care au făcut cunoștință cu procesul de implementare a învățământului dual la întreprindere și au purtat discuții cu elevii și actorii implicați în sistemul dual. În cadrul vizitei participanții au

împărtășit experiența companiei cu privire la organizarea și desfășurarea învățământului dual, fiind organizată și o lecție practică demonstrativă pe poligonul Centrului de instruire.

Precizăm că ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este pioner în implementarea proiectului de învățământ dual în Republica Moldova. În 2016 întreprinderea a lansat în colaborare cu Ministerul Educației, GIZ Moldova și Școala Profesională nr. 9 din Chișinău proiectul pilot de învățământ dual în vederea pregătirii profesionale a electricienilor. Până în prezent compania a instruit 62 de tineri.

	Instituția de învățământ	Ucenici instruiți	Ucenici angajați
Promoția 2016-2017	Școala Profesională Nr. 9	15	2
Promoția 2017-2018	Școala Profesională Nr. 9	12	0
Promoția 2018-2020	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	13	3
Promoția 2020-2022	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	6	5
Promoția 2022-2024	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	6	În desfășurare
Promoția 2023-2025	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	8	În desfășurare. Conform condițiilor contractului, toți elevii vor fi angajați.
Promoția 2023-2025	Școala profesională Nr.2 Cahul	2	În desfășurare. Conform condițiilor contractului, toți elevii vor fi angajați.

8. ANGAJAMENT PENTRU SOCIETATE

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este antrenată activ în dezvoltarea economică și socială a țării, contribuind cu cunoștințe, capacitate de gestionare și creativitate, precum și alocând o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Dialogul fluid, permanent și bidirecțional cu societatea permite companiei să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează, ceea ce îi permite să se implice în dezvoltarea acesteia și să ofere cel mai adecvat răspuns nevoilor sale.

Canale de comunicare

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA mizează pe o comunicare continuă și coerentă cu consumatorii săi, iar interacțiunea online reduce din distanțe, aducându-le mai aproape serviciile operatorului de distribuție.

Societatea oferă consumatorilor săi informații utile pe diverse canale de comunicare: pagina web, rețeaua de socializare Facebook, LinkedIn, canalul Telegram și Youtube.

Pentru comoditate și economisirea timpului lor, consumatorii pot accesa online serviciile operatorului de distribuție pe site-ul www.premiereenergydistribution.md.

- Racordarea la rețea
- Modificarea avizului de racordare
- Sigilarea/Desigilarea echipamentului de evidență
- Coordonarea proiectului de executare a instalației de racordare
- Programarea vizitelor online
- Verificarea echipamentului de evidență a energiei electrice
- Schimbarea automatului echipamentului de evidență a energiei electrice

- Admiterea în instalația electrică (zona de protecție) a Operatorului Serviciului de Distribuție
- Transmiterea utilajului electric în proprietate
- Conectarea/Deconectarea de la rețea
- Prescripții
- Activitatea personalului
- Compensații pentru întreruperi de energie electrică
- Amânarea lucrărilor planificate
- Anunțarea deranjamentelor sau neregulilor
- Semnalarea cazurilor de fraudă și corupție
- Recepționarea prin email a lucrărilor programate
- Restituirea prejudiciului

Toate formularele sunt disponibile la rubrica Formulare <https://premierenergydistribution.md/ro/formulare>.

În anul 2023 compania a desfășurat mai multe activități sociale și a susținut diverse proiecte axate pe educație, susținerea tinerilor talentați, integrarea și incluziunea persoanelor cu dizabilități.

Investim în tineri – investim în viitor

- **Susținerea copiilor și tinerilor până la 18 ani prin intermediul Fundației Premier Energy în Moldova**

În calitate de fondator și grație susținerii financiare integrale, în anul 2023 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a reușit alături de Fundația Premier Energy să ajungă la peste 5.300 de copii defavorizați din țara noastră, astfel împlinind vise și aducând bucurie celor aflați în nevoie.

Prin cele mai importante proiecte au fost:

- Campanie de Paște – 400 de copii din familii social vulnerabile au primit pachete cu ajutor social.
- Campania „Hai la școală” realizat în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care a asigurat ghiordanul plin cu rechizitele necesare pentru 2 500 de copii din familii social vulnerabile din Moldova.
- Acoperirea costurilor pentru odihna a 150 de copii în taberele de vară din țară și organizarea unor activități și tabără de vară pentru un grup de copii cu sindromul Down, însoțiți de mame.
- Acoperirea costurilor de participare a trei elevi și a unui profesor la Runda Globală a Concursului Mondial de Cunoștințe „World Scholar’s Cup”, desfășurat în Coreea de Sud.
- Campania de Crăciun - 1600 de copii au primit cadouri și pachete cu produse alimentare și de igienă.
- Participarea a 97 de copii sportivi din Moldova la cea de-a 18-a ediție a „European Kids Athletic Games”, care a avut loc în Republica Cehă, în orașul Brno Competiția Internațională de Atletism din Cehia, Brno, care au reprezentat Moldova, în cadrul căreia au concurat în jur de 2200 de copii din șaptesprezece țări
- Burse de studii pentru 7 elevi cu rezultate academice excelente și acoperirea costurilor de participare pentru 3 copii la Cupa Mondială.
- Burse de studii pentru 20 de copii ai Academiei de Fotbal Radu Rebeja
- Achiziționarea pompelor de insulină pentru 3 copii din aceeași familie.
- Acoperirea costurilor de reabilitare și kinetoterapie pentru copii cu probleme de sănătate.

- **Alături de echipa națională de robotică la olimpiada mondială First Global Challenge**

În 2023 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a susținut pentru a doua oară participarea echipei naționale de robotică la olimpiada mondială First Global Challenge. Ediția din 2023 s-a desfășurat la Singapore în perioada 6-10 octombrie 2023, tematica fiind legată de energetică: „Hydrogen Horizons”. Echipele participante au avut ca obiectiv să-și imagineze viitorul energiei și să creeze soluții, care ar fi asigurat un viitor energetic mai curat și mai echitabil la nivel global.

Echipa de Robotică a Republicii Moldova a obținut Medalia Aur pentru Inovație și inginerie și Medalia de argint pentru proiectul de inovare la Olimpiada Mondială First Global Challenge 2023.

- **Partener al FIRST LEGO League Moldova 2023**

În anul 2023 compania a acceptat invitația organizatorilor de a susține ediția FIRST LEGO League Moldova 2023, cu genericul SuperPowered, iar patru angajați ai operatorului de distribuție au fost incluși în componența juriului, apreciind prestația echipelor participante. Tema ediției, SuperPowered, a abordat o tematică extrem de actuală – energia, și a explorat progresele tehnologice și provocările globale cu care se confruntă omenirea, solicitând comunității să identifice și să implementeze soluții creative, care să revoluționeze viitorul. La ediția

evenimentului FIRST LEGO League Moldova 2023 au participat 58 de echipe din toată țara, întrunind peste 500 de elevi și 90 de profesori.

- **Mentori pentru Techstars Startup Weekend EnergyTech**

Doi angajați ai ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au făcut parte din echipa de mentori a evenimentului Techstars Startup Weekend EnergyTech, care a avut loc în perioada 28-30 aprilie 2023 în Chișinău. Evenimentul a reunit 50 de tineri pasionați, din medii diferite, pentru a crea soluții inovatoare la provocările stringente de energie. Angajații ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au ghidat echipele în dezvoltarea ideilor din domeniul tehnologiilor energetice.

Startup Weekend reprezintă o platformă globală pentru inovare și antreprenoriat, care își propune să aducă împreună oameni din diferite domenii și să îi provoace să-și dezvolte ideile într-un interval de timp limitat.

Techstars Startup Weekend Energy Tech este doar un exemplu al evenimentelor organizate de Techstars la nivel global. Premier Energy în Moldova promovează educația și dezvoltarea tinerilor și a susținut deja pentru al doilea an consecutiv proiectele Startup Moldova.

Promovăm securitatea electrică

- **Ediția a XII-a a proiectului „O vacanță în siguranță” în colaborare cu AO ICAR în taberele din Bulgaria**

În contextul colaborării cu Asociația Obștească ICAR, în perioada iulie - august 2023, o echipă de 7 angajați ai ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au participat în taberele de vară ALTAIR din Bulgaria și au derulat activități de familiarizare și instruire pentru circa 1000 de copii cu privire la beneficiile energiei electrice, dar și a pericolelor la care se poate expune orice persoană, dacă nu respectă recomandările de securitate.

- **Ludobus: securitatea electrică prin educație nonformală a copiilor din localitățile rurale**

În anul 2023 mascota de securitate electrică - Energycă împreună cu echipa de voluntari Young Diaconia Chișinău a continuat să colinde țara pentru a le vorbi copiilor de la sate despre importanța cunoașterii și respectării recomandărilor de securitate electrică în raport cu instalațiile electrice. Circa 550 de copii din 10 comunități au reușit să învețe și să însușească prin joc cunoștințe importante despre securitatea electrică

În cadrul parteneriatului de responsabilitate socială corporativă dintre Premier Energy Distribution și Misiunea Socială „Diaconia”, pentru al treilea an consecutiv, operatorul de distribuție a acoperit costurile de logistică pentru 10 ateliere interactive, realizate de voluntari Young Diaconia Chișinău.

Ludobusul este un serviciu inovativ de educație nonformală, menit să ofere copiilor din localitățile rurale accesul la joc și educație. Este un microbus dotat cu o ludotecă de activități/jocuri pentru toate vârstele.

- **Lecții de securitate electrică în școli, tabere de vară, centre cu sejur de zi și excursii la întreprindere**

Pe parcursul anului 2023 au avut loc activități de promovare a securității electrice în diverse instituții școlare, centre cu sejur de zi și biblioteci, precum și excursii în cadrul întreprinderii la care au asistat peste 900 de elevi. De asemenea, au fost reluate și activitățile de promovare a securității electrice în cadrul excursiilor la întreprindere. În contextul realizării acordului de colaborare dintre Centrul de Excelență în Energetică și Electronică și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, la începutul lunii martie întreprinderea a fost vizitată cu scopul de focusare spre studiul amănunțit a disciplinelor de specialitate de elevii anului I a programului de formare profesională „Electroenergetică”. Echipa ÎCS „Premier Energy Distribution” SA le-a prezentat date relevante despre activitatea întreprinderii, dar și aspecte importante despre securitatea electrică.

- **Campanii Radio și TV**

Pe parcursul anului 2023 ÎCS Premier Energy Distribution SA a desfășurat 2 campanii radio și 1 campanie TV de promovare a regulilor de securitate electrică în mediul social, cu accent pe protecția copiilor. Scopul acestora este de a educa un comportament sigur a persoanelor în raport cu instalațiile electrice pentru evitarea posibilelor riscuri, ce pot surveni atunci când regulile de securitate electrică nu sunt respectate.

Prima campanie radio s-a derulat în perioada 1 iulie – 15 august, pe durata vacanței de vară, și a inclus perioade succesive la 3 posturi de radio cu audiență largă națională și regională: Radio Plai, Jurnal FM și Pro100radio. A doua campanie a fost desfășurată în perioada toamnă-iarnă, în lunile noiembrie și decembrie, și a fost difuzată, la fel, de posturile Radio Plai, Jurnal FM și Pro100radio.

Totodată, în perioada 16 noiembrie – 22 decembrie spotul video cu subiectul campaniei a fost difuzat la 3 posturi TV de top al audienței: Pro TV, Jurnal TV și TV-8.

Sănătate și caritate

- **Un măr pe zi ține doctorul departe**

În preajma zilei de 28 aprilie, când se sărbătorește Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Muncă, la ÎCS „Premier Energy Distribution” SA s-a derulat „Săptămâna securității și sănătății”. În cadrul acesteia a fost desfășurată acțiunea „Un măr pe zi ține doctorul departe”, prin intermediul căreia au fost distribuite mere angajaților din toate centrele de muncă, iar în fața oficiului central din Chișinău și în curtea interioară a fost desenat câte un șotron cu mesajul „Fă mișcare! Trăiește în siguranță.”, acesta fiind momentul distractiv al zilei cu mesajul de a trăi sănătos prin mișcare, inclusiv prin joacă.

Distribuirea merelor a fost reluată la 29 septembrie, de Ziua Mondială a Inimii, când doamna doctor Vera Avdeenco, șef serviciu sănătate în muncă al întreprinderii, înainte de începerea programul de muncă, a întâmpinat angajații din oficiul central și oficiul comercial din Chișinău cu câte un măr pentru a le aminti tuturor despre Ziua Mondială a Inimii și despre importanța modului sănătos de viață și a consumului de cel puțin un măr pe zi pentru o inimă sănătoasă.

- **Mileștii Mici WineRun Maraton și Big Hearts Marathon 2023**

De mai bine de șase ani echipa Premier Energy Distribution participă la cursele de alergare Mileștii Mici WineRun Maraton și Chișinău Big Hearts Marathon. Întreprinderea promovează pasiunea pentru un mod sănătos de viață și oferă echipei toată susținerea pentru înscriere la competiții. Astfel, pe 11 martie 2023 20 de angajați entuziaști au parcurs 10 km prin faimoasele galerii subterane de la Mileștii Mici, evenimentul fiind inclus în calendarul turistic național ca atracție de interes. Iar pe 24 septembrie 23 de angajați au parcurs distanțele de 5, 10 și 21 km. La linia de finiș tuturor le-au fost înmânate diplome de confirmare a propriilor realizări.

- **Cursa caritabilă HospiceBikeTour 2023**

Pentru al doilea an consecutiv „ÎCS Premier Energy Distribution SA” a susținut organizarea de către entitatea „Hospices of Hope Moldova”, a cursei caritabile HospiceBikeTour, ce a avut ca scop colectarea de fonduri pentru serviciile medicale și de îngrijire paliativă în Republica Moldova.

Ciclistii înscriși la cursă au avut parte de o călătorie incredibilă, parcurgând un traseu de peste 800 de km, ce a început la Chișinău și s-a încheiat la HOSPICE Casa Speranței din Adunații Copăceni, București. „Hospices of Hope Moldova” este parte a rețelei internaționale Hospices of Hope, care a dedicat mai bine de 30 de ani dezvoltării eficiente și active a Serviciilor de Îngrijire Paliativă în Sud-Estul Europei. La cursă a participat

angajatul întreprinderii, ciclist cu experiență, Alexandru Danilov, care are la activ individual mai multe curse lungi, atât caritabile, cât și competitive, și care a participat pentru al doilea an la BikeTour. El a parcurs cu succes distanța până la București pentru a sprijini eforturile de îngrijire paliativă a persoanelor aflate în perioade dificile ale vieții lor.

- **Echipamente pentru sportivi**

„ICS Premier Energy Distribution SA” a susținut dotarea unei săli din cadrul școlii sport din orașul Iargara cu 50 de saltele pentru lupte. În acest scop a fost semnat un acord cu administrația publică locală, echipamentele fiind destinate pentru desfășurarea antrenamentelor și competițiilor sportive naționale.

- **Congresul național al SARRM**

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a susținut Congresul național al Societății de Anestezilogie și Reanimatologie din Republica Moldova, care s-a desfășurat în perioada 7-9 septembrie 2023 la Chișinău. Evenimentul a fost unul cu participare internațională și a pus în discuție probleme actuale de practică și siguranță în anestezilogie, terapie intensivă, tratamentul durerii, urgențe medicale. Programul științific a adunat 58 de vorbitori din 8 țări. Pe parcursul a 3 zile au avut loc 26 de sesiuni științifice, conferințe magistrale, comunicări orale scurte, 4 simpozioane satelit, 4 ateliere practice și alte activități. La Congres au participat peste 300 de participanți, care au beneficiat de comunicări în diferite domenii ale anesteziei și terapiei intensive, cât și în alte domenii medicale, ce interferează cu acestea.

- **Alături de „Bătrânii noștri”**

În cadrul campaniei sociale „Bătrânii noștri”, desfășurată în ajunul sărbătorilor pascale, TV8 a spus poveștile a cinci vârstnici. Singuratici și uitați de apropiații lor, bătrânii și-au destăinuit istoriile de viață cu un mesaj puternic despre cum își trăiesc senectutea la marginea societății. ÎCS „Premier Energy Distribution” SA manifestă o preocupare aparte pentru bătrâni, copiii și persoanele vulnerabile, de aceea s-a alăturat campaniei prin susținerea campaniei și donarea mijloacelor necesare pentru achiziția unei mașini de spălat și a unui cărucior cu roțile pentru unul din beneficiarii campaniei.

- **Dăruiește o carte pentru un copil aflat în nevoie**

Colectă internă de carte organizată în colaborare cu Fundația Premier Energy în contextul Zilei Mondiale a Copiilor Orfani, marcată la 13 noiembrie. O carte veche va fi o carte nouă pentru un copil aflat în nevoie: colecții de povesti, cărți de aventuri, beletristică variată, cărți de desenat, culegeri cu activități de dezvoltare și caiete de desen, creioane colorate, carioci, seturi de acuarelă sau de hârtie colorată. Prin intermediul colectei s-a reușit colectarea a 371 de cărți, seturi de creioane, carioci, pixuri, puzzle-uri și alte materiale de birotică, ce au fost oferite din inimă copiilor din 3 centre de plasament din țară.

- **Bucuria de a dăru**

În 2023 au continuat două proiecte deosebite: s-a derulat a treia ediție a proiectului „Pregătește un copil nevoiaș pentru școală” și cea de-a patra ediție a proiectului „Bucuria din cutie”. Datorită efortului comun, contribuțiilor din cadrul Fondului intern de Caritate, colaborării cu CCF Moldova și, mai nou, cu Fundația Premier Energy Moldova, echipele Premier Energy în Moldova au oferit suport la 15 familii nevoiașe, unde cresc 45 de copii. Cu fiecare contribuție în plus echipele Premier Energy în Moldova reușesc să ajute tot mai multe persoane nevoiașe și să bucure tot mai mulți copii.

- **Dăruim mărtișoare și oferim sprijin**

În 2023 Premier Energy Distribution și Asociația obștească „MOTIVAȚIE” au marcat 12 ani de colaborare în scopul promovării tradițiilor populare: în prima zi a primăverii angajații și clienții primesc în dar mărtișoare unicat, ce semnifică nu doar venirea primăverii, dar și perpetuarea bunătații. În același timp acest parteneriat permite angajarea în acest scop pentru o perioadă determinată a unor persoane cu dizabilități, oferindu-li-se, astfel, posibilitatea integrării binemeritate în societate.

În 2023 la concursul de selectare au fost prezentate 20 de modele de mărtișoare, confecționate de 7 persoane cu dizabilitate. Cu o săptămână mai devreme cele 2500 de mărtișoare comandate, cu 7 variante de realizare, au fost împachetate în cadrul unei șezători la distanță, la care au participat atât meșterițele vizate, cât și angajate ale ICS „Premier Energy Distribution” SA.

Asociația MOTIVAȚIE întrunește persoane cu diferite grade de dizabilitate locomotorie, dar care și-au găsit domeniul unde pot să-și demonstreze abilitățile, talentul și utilitatea publică

9. INTEGRITATE ȘI TRANSPARENȚĂ

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că încrederea clienților săi, a specialiștilor săi, a furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, a investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și ai grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință al fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru grup.

Etica și onestitatea, definite clar în angajamentele conducerii companiei, constituie fundamentul declarației misiunii, viziunii și valorilor, a planurilor sale strategice, precum și a politicii de responsabilitate socială corporativă. Criza încrederii în sectorul energetic din ultimii ani necesită toată atenția companiei pentru a contribui la îmbunătățirea percepției grupurilor de interes în piețele în care operează. Acest lucru este posibil pe baza principiilor etice ale Premier Energy, precum și a angajamentului de a consolida cele mai bune comportamente și practici în mediile de activitate, în așa fel încât eforturile depuse pe acest segment să contribuie la dezvoltare și progresul social.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA face față provocărilor în materie de integritate prin intermediul unei abordări a gestiunii bazată pe diverse proceduri, politici și instrumente specifice, încadrate în Codul etic.

Aceste elemente au menirea să asigure respectarea de către angajați și furnizori a legislației și a standardelor aplicabile în toate activitățile companiei. De asemenea, acestea își propun, să genereze în toate subdiviziunile un comportament impecabil, bazat pe valorile etice și angajamentele formale de conduită, la fel, să prevină și să detecteze orice formă de abatere în viitor.

Societatea a stabilit câteva programe de integritate corporativă care garantează îndeplinirea angajamentelor descrise . Aceste programe sunt:

- Model de gestiune a Codului etic;
- Politici și planuri antifraudă și anticorupție;
- Politici fiscale;
- Politica Drepturilor Omului.

Modelul de gestiune a Codului etic

Codul etic, aplicat de Companie, este documentul ce stabilește regulile care trebuie să ghideze comportamentul etic al administratorilor și angajaților în lucrul lor zilnic în ceea ce privește relațiile și interacțiunile pe care le întrețin cu toate grupurile lor de interes. Liniile directoare de acțiune derivă din următoarele fenomene și noțiuni: corupție și mită, respectul față de alte persoane, dezvoltarea profesională, egalitatea de șansă/în oportunități, relațiile cu companiile cu care colaborează, siguranța și sănătatea la locul de muncă, respectul față de mediul ambiant și altele.

În acesta sunt stipulate angajamentele asumate de către companie în privința unei bune guvernări, a responsabilității corporative și a problemelor legate de etică și respectarea normelor.

De asemenea, Societatea. dispune de o Politică anticorupție, ce constituie o extensie a capitolului 4.7 privind „Corupția și mita” a Codului etic și care stabilește principiile ce trebuie să ghideze comportamentul tuturor angajaților și administratorilor companiilor grupului în ceea ce privește prevenirea, depistarea, cercetarea și remediarea oricăror practici de corupție în cadrul organizației.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se bazează pe un model de gestiune a Codului etic și a Politicii anticorupție, aplicarea căruia cade în responsabilitatea Administratorului companiei și a Comisiei Codului Etic. Scopul acestora este să asigure înțelegerea documentelor respective, precum și implementarea și aplicarea întocmai a acestora.

Componentele modelului de gestiune:

- Codul etic și Politică anticorupție constituie instrumente fundamentale pentru a acționa integru, responsabil și transparent.
- Comisia Codului etic este responsabilă de difuzarea și respectarea codului prin intermediul supravegherii și controlului sistemelor de protecție.

- Comisia Codului etic, creată în 2011, a fost modificată la 13 martie 2023. În noua componență este condusă de către Administrator și include membri din domenii diferite ale întreprinderii: Resurse, Control și audit, Direcția juridică și Resurse umane.
- Sistemele de protecție constituie mecanismele companiei pentru supravegherea îndeplinirii Codului etic. Acestea constau în următoarele:
 - Canal de reclamații, prin intermediul căruia toți angajații și furnizorii pot realiza consultări sau pot denunța neîndeplinirea codului, cu bună credință, confidențial și fără temeri de represalii.
 - Procedură de declarație recurentă, prin intermediul căreia toți angajații declară că au citit, înțeleg și îndeplinesc codul.
 - Cursuri online, formare despre aspectele incluse în Codul etic și Politica anticorupție, obligatorii pentru toți angajații.

Modelul de gestiune a Codului etic și a Politicii anticorupție stabilește faptul că Comisia Codului etic ar trebui să informeze periodic Administratorul companiei referitor la cele mai relevante teme ce țin de difuzarea și respectarea acestor documente.

Consultări și denunțuri ale Codului etic

Societatea așteaptă de la toți angajații săi un nivel înalt de responsabilitate în respectarea Codului etic și a Politicii anticorupție. Pentru aceasta, se pune accentul pe transmiterea culturii de integritate a companiei. Nerespectarea acesteia se analizează în conformitate cu procedurile interne, normativa legală și convențiile în vigoare.

Comisia nu a primit denunțuri ce ar fi dezvăluit incidente legate de problemele de muncă, exploatarea copiilor, drepturile comunităților locale sau ale omului în general. Pe durata perioadei 2023 Comisia Codului etic nu a primit notificări ori solicitări cu titlu de consultări.

Gestiunea consultărilor și denunțurilor

Modul de gestiune permite ca fiecare notificare de la angajați, antreprenori ori colaboratori externi ai ÎCS „Premier Energy Distribution” SA referitoare la consultări și denunțuri ale Codului etic, să fie formulată și comunicată în mod sigur și confidențial, respectând legislația în vigoare. Acestea asigură abordarea sistematică pentru stabilirea tuturor procedurilor necesare, ce ar permite o analiză și investigare eficientă a consultărilor și denunțurilor Codului etic notificate către Societate.

Canalul de denunțuri a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA permite tuturor angajaților și antreprenorilor să se adreseze la Comisia Codului etic pentru a efectua consultări ori notificări ale neîndeplinirii codului, cu bună voință, în mod confidențial și fără temeri de represalii.

Orice notificare recepționată este înregistrată în baza de date de către Președintele Comisiei Codului. Înregistrarea trebuie să conțină detaliile fiecărei notificări, care permit înțelegerea inițială a acesteia, analiza și soluționarea ei.

Politica privind atențiile în cadrul companiei

Societatea dispune de un mecanism documentat în privința politicii privind atențiile în cadrul companiei - NM.010.DE Politica privind atențiile în cadrul companiei. Conform acesteia, este stabilit un mecanism de aprobare și informare, ținând cont de mulți factori: tipul atenției (primite/ acordate), valoarea acesteia, modul de raportare etc. De asemenea, procedura include un formular spre aplicare în scopul declarării acestor cazuri, atunci când corespunde cerințelor politicii. Pentru anul 2023 nu au fost înregistrate astfel de cazuri.

Politici și planuri antifraudă și anticorupție

În timp ce fraudă și corupția sunt menționate în sistemul de prevenire penală, Societatea a pus accent pe îmbunătățirea și actualizarea normelor interne și pe definirea protocoalelor și mecanismelor specifice acestei materii. Politica anticorupție a companiei respectă legislația națională și internațională în ceea ce ține de corupție și mită.

Obiectivul acestei politici este de a stabili principiile ce trebuie să ghideze conduita tuturor angajaților și administratorilor ÎCS „Premier Energy Distribution” SA cu privire la prevenirea, detectarea, investigarea și remedierea oricărei practici corupte în incinta organizației. Astfel, sunt adunate într-un singur instrument toate

acțiunile realizate în acest sens pentru a evita comportamente frauduloase sau acte de corupție, care ar putea provoca situații periculoase pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, administratorilor și angajaților acesteia, din punct de vedere legal sau reputațional.

Politica anticorupție stabilește diverse principii de acțiune, cu aspecte precum promovarea integrității și transparenței în aspecte ce țin de tratarea informației, spălarea de bani, conflictele de interese și relațiile cu terții.

Programul anticorupție a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA pune accent pe trei domenii principale:

- Stabilirea unei culturi antifraudă și anticorupție prin formare și conștientizare.
- Implementarea mijloacelor proactive pentru evaluarea riscului de fraudă și corupție, monitorizare și controale.
- Dezvoltarea măsurilor și planurilor de reacție în fața unor situații ce ar constitui un act de fraudă și corupție. Aceste planuri și măsuri cuprind investigarea cazurilor, definirea soluțiilor și stabilirea măsurilor disciplinare.

Auditul intern

Serviciul de Audit intern este parte a direcției Control și Audit, fiind responsabil de revizuirea continuă și îmbunătățirea sistemului de control intern al întreprinderii, precum și de asigurarea îndeplinirii normativei și a modelelor de control, stabilite cu scopul de a asigura eficiența și eficacitatea operațiilor și de a diminua principalele riscuri din fiecare domeniu, în mod special riscurile operaționale, legale, de corupție și fraudă. Serviciul de Audit intern aplică o abordare metodică și riguroasă pentru monitorizarea și îmbunătățirea proceselor și pentru evaluarea riscurilor și controalelor operaționale asociate acestora.

În desfășurarea activității sale, Auditul intern realizează revizuirea metodică a sistemului de control intern al proceselor, precum și evaluarea controalelor și riscurilor operaționale asociate acestor procese, prin intermediul definirii și executării „Planului anual de audit intern”, cu scopul de a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestora. Astfel, sprijină direcțiile generale la îndeplinirea obiectivelor lor. „Planul anual de audit intern” se elaborează, ținând cont, în mod special, de domeniile de risc, rezultatele proceselor de audit din anii precedenți, și propunerile primului nivel al conducerii.

Metodologia de evaluare a riscurilor operaționale se aliniază la cele mai bune practici de guvernare corporativă și este bazată pe cadrul conceptual al Raportului COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), având ca punct de plecare tipologia riscurilor inerente proceselor. Riscurile operaționale sunt ierarhizate evaluând incidența, importanța relativă și gradul de control ale lor și, în funcție de rezultatele obținute, se aprobă un plan de acțiuni cu măsurile corective care vor permite diminuarea riscurilor reziduale identificate, cu un impact potențial superior riscului tolerabil sau acceptat stabilit.

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate 7 proiecte de audit intern, 1 dintre acestea fiind pentru revizuirea proceselor legate de principalele riscuri operaționale, de corupție, fraudă și legale ale direcțiilor de afaceri și corporative ale întreprinderii. În proiectele executate pe parcursul anului 2023 nu au fost detectate riscuri semnificative relaționate cu fraudă sau corupție.

Jose Luis Gomez Pascual

Digitally signed by Gomez Pascual Jose Luis
Date: 2024.04.30 15:01:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Administrator

Semnatura

30/04/2024

Data